

არნოლდ ჩიქობავას ენათმეცნიერების
ინსტიტუტი
ქართული მეტყველების კულტურის
განყოფილება

ჟურნალი სტის
ორთოგრაფიულ-სტილისტიკური
ლექსიკონი

I

გამომცემლობა „ენიერსალი“
თბილისი 2009

მთავარი რედაქტორი – თამარ ვაშაკიძე
პასუხისმგებელი მდივანი – ნინო ჯორბენაძე

შემდგენლები:

შუქია აფრიდონიძე
თამარ ვაშაკიძე
ვახტანგ მალრაძე
თეა ტეტელოშვილი
თინა ლვინაძე
ნინო ჯორბენაძე

რეცენზენტი – ავთანდილ არაბული
ტექ. რედაქტორი – ლევან ვაშაკიძე
ოპერატორი – რუსუდან რატიანი

© არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტი

გამომცემლობა „უნივერსალი“, 2009

თბილისი, 0179, ი. ჯავახიშვილის გამზ. 19, ☎: 22 36 09. 8(99) 17 22 30
E-mail: universal@intemet.ge

ISBN 978-9941-12-426-6

ს ა რ ჩ ე ვ ი

წინასიტყვაობა	5
პირობითი ნიშნები	12
შემოკლებანი	13
ორთოგრაფიულ-სტილისტიკური ლექსიკონი	17
წყაროები	269

„ნორმათა დადგენის აუცილებლობა მით უფრო მწვავედ იგრძნობა, რაც უფრო მეტი შესაძლებლობა აქვს ჩვენს სამწერლობო ენას, იყოს მონოლითური“.

არნოლდ ჩიქობავა

წინასიტყვაობა

ბოლო წლებში ქართული ენის ლექსიკა საკმაოდ შეივსო ახალი ცნებების გამომხატველი სიტყვებითა და გამოთქმებით, სხვადასხვა დარგის ტერმინოლოგიით, რის გამოც განსაკუთრებული მნიშვნელობა შეიძინა მეტყველების კულტურასთან დაკავშირებული პრობლემების მოგვარებამ. სწორედ ამ მიზნით ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ქართული მეტყველების კულტურის განყოფილებამ საჭიროდ მიიჩნია, კვლავ აღენუსხა ახლად გამოვლენილი ყველაზე ტიპობრივი ენობრივ-სტილისტიკური შეცდომები და ამ მასალის მიხედვით რადიო- და ტელეჟურნალისტების დასახმარებლად მოემზადებინა მცირე ორთოგრაფიულ-სტილისტიკური ლექსიკონი (I ნაწ.), რომელიც ძირითადად შედგენილია ზეპირი მეტყველების პროცესში დაშვებული შეცდომებისა თუ უზუსტობების საფუძველზე (ეს შეცდომები, ბუნებრივია, წერის დროსაც იჩენს თავს). რაც შეეხება სიტყვათა დაწერილობასთან დაკავშირებულ სირთულეებს, რომლებიც საუბრისას მეტ-ნაკლებად შეუმჩნეველია (განსა-

კუთრებით კომპოზიტები თუ ორსიტყვიანი გამოთქმები, რომელთაგან ზოგი დეფისით იწერება, ზოგი – ერთად და ზოგიც – ცალ-ცალკე), ისინი გათვალისწინებული იქნება ლექსიკონის მეორე ნაწილის მომზადებისას.

დაკვირვების ობიექტი იყო ტელეარხების („პირველი არხი“, „რუსთავი-2“, „მზე“, „იმედი“) მიერ მომზადებული გადაცემები, რათა გავლენილიყო ყველაზე გავრცელებული ტიპობრივი ენობრივ-სტილისტიკური შეცდომები თუ უზუსტობანი, რომლებიც თვალშისაცემია ჟურნალისტთა მეტყველებისას.

ლექსიკონის შემდგენლები ხელმძღვანელობდნენ შემდეგი წყაროებით: ვ. თოფურიას და ივ. გიგინეიშვილის „ქართული ენის ორთოგრაფიული ლექსიკონი“ (1998); „თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები“ (1970, 1986); ვ. თოფურია, „ქართული ენა და მართლწერის ზოგიერთი საკითხი“ (1988); „ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი“, I-VIII (1950-1964); მ. ჭაბაშვილი, „უცხო სიტყვათა ლექსიკონი“ (1989); „ქართული სიტყვის კულტურის საკითხები“ (I-XII); შ. აფრიდონიძე, „ჩვენი ენა ქართული“ (2002); „ჟურნალისტის სტილისტიკური ცნობარი“ (2002).

ლექსიკონის აგებულება და სარგებლობის წესები

„ჟურნალისტის ორთოგრაფიულ-სტილისტიკურ ლექსიკონში“ ორთოგრაფიულ-გრამატიკული შეცდომები (ზოგ შემთხვევაში – სტილისტიკური)

კურიც) გასწორებულია მიღებული [და არა] და [კი არა] აღნიშვნათა გამოყენებით, რაც საშუალებას მისცემს მომხმარებელს, ესა თუ ის სიტყვა იპოვოს არა მხოლოდ სწორი, არამედ უმართებულო ფორმის მიხედვითაც, მეტადრე იმ შემთხვევებში, როცა სწორი და უმართებულო ვარიანტების ანბანური რიგი ერთმანეთს არ ემთხვევა, მაგ., აუზი [და არა ბასეინი]; [ბასეინი კი არა] აუზი; ინფორმატიკა [და არა იმფორმატიკა], [იმფორმატიკა კი არა] ინფორმატიკა; მაროდორი [და არა მარადიორი, მოროდორი], [მარადიორი, მოროდორი კი არა] მაროდორი და სხვ. თუ სწორი და შეცდომიანი ფორმების პირველი ასოები არ იცვლება და ეს სიტყვები ლექსიკონში ერთ გვერდზე და ერთმანეთის ახლოსაა, სათანადო ერთეული გატანილია მხოლოდ მართებული ვარიანტით, მაგ., ააშენებინებს; ააშენებინა; აუშენებინებია [და არა ააშენებიებს, ააშენებია, აუშენებიებია] და მისთ.

კუმშვად და კვეცად სახელებს მრგვალ ფრჩხილებში მიწერილი აქვს ნათესაობითის ფორმა, საჭიროების შემთხვევაში კი – ვითარებითისა თუ მრავლობითისაც, მაგ., სასმელი (სასმლის^ა, სასმელად, მრ. სასმელები) და სხვ. ზოგჯერ ამა თუ იმ სახელთან თანდებულიანი ვარიანტიცაა მითითებული (მოსალოდნელი შეცდომის შემთხვევაში): საპყრობილე (საპყრობილის^ა, სა-

პყრობილიდან); ხე (ხის¹; ხისგან გამოთალა, მაგრამ: ხიდან ჩამოვიდა) და სხვ.

სახელს ბრუნვა შემოკლებით მიეწერება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ორი ბრუნვის ფორმა ერთხვევა ერთმანეთს: ცუნამი (ცუნამიმ, მიც. ცუნამის); კივი (კივიმ, მიც. კივის). რაც შეეხება ნათესაობითი ბრუნვის შემოკლებით მითითებას (ნათ.), ეს საჭიროდ აღარ ჩაითვალა: ა-სა და ე-ზე ფუძეგათავებული უკვეცელი სახელები წარმოდგენილია სავრცობი 'ი' ხმოვნით, რაც მიანიშნებს შესაძლო პარალელურ ვარიანტებზე (გოგონას¹, ჟლეს¹).

სახელის ბოლოვიდური ი, რომელსაც ხაზი აქვს გასმული (მაგ., ტაქსი), ფუძისეულია, ხოლო სხვა შემთხვევაში – სახ. ბრუნვის ნიშანი (მაგ., ქველმოქმედი).

ზმნები, ტრადიციისამებრ, მოცემულია საკვანძო ფორმებით: მე-3 პირის მხოლოობითი რიცხვი, აწმყო ან მყოფადი; ნამყო სრული და პირველი თურმეობითი. საჭიროების შემთხვევაში მრგვალ ფრჩხილებში მითითებულია პირველი და მეორე პირის ფორმებიც: მორწყავს; მორწყო (მოვრწყე, მორწყე) [და არა მორწყა, მოვრწყი, მორწყი] და მისთ.

ერთი და იმავე ფუძის შემცველი ფორმები, რომლებსაც განსხვავებული რაოდენობის პირები შეეწყობა, გამიჯნულია სათანადო (ჩვეულებრივ, III ობიექტური) პირის ნიშნებით, ნაცვალსა-

ხელებითა და კონტექსტში შეწყობილი სახელებით. მაგ., სწერია (მას ჯვარი), მაგრამ: წერია (წიგნში); სწირავს (ის სამშობლოს სიცოცხლეს), მაგრამ: წირავს (მღვდელი)...

ლექსიკონში შეტანილია აგრეთვე რიცხვისა თუ დროის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნები, მაგ.: ვარდება (ერთი), მაგრამ: ცვივა (ბევრი); ამბობს; იტყვის; თქვა; უთქვამს და სხვ.

„ეურნალისტიკის ორთოგრაფიულ-სტილისტიკური ლექსიკონი“ ერთგვარ სიახლეს შეიცავს იმ თვალსაზრისით, რომ საჭიროების შემთხვევაში მეთაურ სიტყვასთან მოცემულია მოკლე კომენტარი რეკომენდაციითურთ. სხვაგან კი ანალოგიურ ფორმებთან მითითებულია (იხ.) იხილე.

კომენტარი ახლავს კალკირებულ გამოთქმებსაც: მაგ., ადგილი აქვს: რუსულის გზით შემოსული კალკია (ადგილი აქვს შეხვედრებს...). ქართულისთვის ბუნებრივია: ეწყობა / იმართება შეხვედრები..., მაგრამ: ყველაფერს თავისი ადგილი აქვს.

სტილისტიკური შეცდომები ასეა ჩასწორებული: ახმოვანებს: ხმოვანს ხდის (კინოფილმში პერსონაჟს). უმართებულოა ამ ზმნის გამოყენება „აზრის გამოთქმის“ ან „გამოცხადების“ მნიშვნელობით: პრეზიდენტი თავის გადაწყვეტილებას დღეს გაახმოვანებს, უნდა იყოს: პრეზიდენტი თავის გადაწყვეტილებას დღეს გამოა-

ცხადებს, მაგრამ: მსახიობი ფილმს ახმოვანებს.

სიტყვათშეხამების ერთგვარი კომპონენტები გამიჯნულია წილადის ხაზით (/): კინოფილმი „მამლუქი“, კინოფილმმა „მამლუქმა“, კინოფილმ „მამლუქს“ / „მამლუქის“ / „მამლუქით“ / „მამლუქად“; „მამლუქში“, მაგრამ: კინოფილმი / კინოფილმმა / კინოფილმს / კინოფილმის / კინოფილმით / კინოფილმად; კინოფილმში „რაც გინახავს, ვეღარ ნახავ“.

ლექსიკონში დიდი ადგილი ეთმობა პარონიმებს, რომელთაც, ცხადია, განმარტებები ახლავს (განმარტებითვეა წარმოდგენილი ზოგი ლექსიკური ერთეული, რომელთა მნიშვნელობაც მომხმარებლისთვის შესაძლოა ბუნდოვანი იყოს...): აპარატი – აპარატურა; აპარატი: 1. ხელსაწყო; 2. მმართველობითი დაწესებულებების ერთობლიობა; 3. გარკვეული ფიზიოლოგიური ფუნქციის მქონე ორგანოთა ერთობლიობა; 4. მეცნიერულ გამოცემაში ტექსტის განსამარტავი შენიშვნები, საძიებლები, ცხრილები და მისთ. აპარატურას კი მხოლოდ ერთი მნიშვნელობა აქვს – ის ხელსაწყოთა ერთობლიობას აღნიშნავს. ეს ორი სიტყვა ზეპირი მეტყველების დროს ზოგჯერ ერთმანეთში ირევა და უფრო ხშირად აპარატურას ხმარობენ აპარატის ნაცვლად, მაგ., სახელმწიფო აპარატურა; გამოკვლევას თან ერთვის ვრცელი სამეცნიერო აპარატურა (რაც უმარტებულოა). უნდა

იყოს: სახელმწიფო აპარატი; გამოკვლევას თან ერთვის ვრცელი სამეცნიერო აპარატი..., ან კიდევ: ნაოპერაციოები (ვისაც ოპერაცია გაუკეთეს) – ნაოპერაციოები (ადგილი, რომელზედაც გაკეთდა ოპერაცია).

ლექსიკონის შეზღუდული მოცულობის გამო ამა თუ იმ ორთოგრამის ბუდეში წარმოდგენილი ყველა სიტყვის ცალკე სალექსიკონო ერთეულად გატანა არ მოხერხდა.

იმედია, შემოთავაზებული მცირე ლექსიკონი ქმედით დახმარებას გაუწევს ჩვენს რადიო- და ტელეჟურნალისტებს საინფორმაციო, შემეცნებითი თუ გასართობი გადაცემების დახვეწილი ენით მომზადებაში.

ლექსიკონზე მომუშავე ჯგუფი დიდ მადლობას უცხადებს არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის დირექტორს, ქ-ნ ლალი ეზუგბაიას, „ჟურნალისტის ორთოგრაფიულ – სტილისტიკური ლექსიკონის“ გამოცემაში თანადგომისათვის.

განსაკუთრებული მადლობა ეკუთვნის ოპერატორს, ქ-ნ რუსუდან რატიანს, დაუღალავი, თავდადებული მუშაობისა და მაღალი პროფესიონალიზმისათვის.

ყველა საქმიან შენიშვნასა თუ სურვილს ლექსიკონის შემდგენლები მადლიერებით მიიღებენ.

პირობითი ნიშნები

[და არა...]: სწორი ფორმის მომდევნო უმართე-
ბულო ვარიანტი: რამდენიმე [და არა რა-
მოდენიმე]

[...კი არა]: სალექსიკონო ერთეულად გატანი-
ლი უმართებულო ფორმა: [მარადიორი,
მოროდიორი კი არა] მაროდორი

...//...: სალიტერატურო ენაში თანაბარი მნიშვნე-
ლობის (თუ ფუნქციის) მქონე ფორმები:
კვარცხლბეკი // პიედესტალი

(...//) ან (//...): დასაშვები ფორმები: (კარალიო-
კი //) კოროლიოკი; არქიტექტორი (// ხუ-
როთმოძღვარი)

[...//] ან (//...): გაქრობის გზაზე მდგომი ფორმები:
[ციგანი //] ბოშა; კოლოსეუმი [// კოლი-
ზეი]

/ : წილადის ხაზით გამიჯნულია სიტყვათშეხა-
მებათა ცვალებადი წევრები: ლექსი „გან-
თიადი“, ლექსმა „განთიადმა“, ლექს
„განთიადს“ / „განთიადის“ / „განთიადით“
/ „განთიადად“; „განთიადში“... მაგრამ:
ლექსი / ლექსმა / ლექსს / ლექსის /
ლექსით / ლექსად; ლექსში „წამყე ბეთა-
ნიისაკენ“...

- : ტირეთი გამიჯნულია პარონიმები: ნაოპერა-
ციები (ვისაც ოპერაცია გაუკეთეს) – ნაო-
პერაციევი (ადგილი, რომელზეც ოპერა-
ცია გაკეთდა)

შ ე მ ო კ ლ ე ბ ა ნ ი

- არქიტ. – არქიტექტურა, არქიტექტურული
ბიოლ. – ბიოლოგია, ბიოლოგიური
გადატ. – გადატანითად (ხატოვნად)
გეომეტ. – გეომეტრია, გეომეტრიული
გრამატ. – გრამატიკა, გრამატიკული
დიპლ. – დიპლომატია, დიპლომატიური
ეკონ. – ეკონომიკა, ეკონომიკური
ვით. – ვითარებითი ბრუნვა
თავაზ. – თავაზიანი
თეატრ. – თეატრალური
იურ. – იურიდიული
ისტ. – ისტორია, ისტორიული
იხ. – იხილე
კულინ. – კულინარია, კულინა: იული
ლინგვ. – ლინგვისტიკა, ლინგვისტიკური
ლიტ. – ლიტერატურა, ლიტერატურული
მაგ. – მაგალითად
მათემ. – მათემატიკა, მათემატიკური
მედ. – მედიცინა, სამედიცინო
მთ.-მად. – სამთამადნო
მინერ. – მინერალი, მინერალოგია
მისთ. – მისთანანი
მიც. – მიცემითი ბრუნვა
მოთხრ. – მოთხრობითი ბრუნვა
მოქმ. – მოქმედებითი ბრუნვა
მნიშვნ. – მნიშვნელობა
მრ. – მრავლობითი რიცხვი

მუს. – მუსიკა, მუსიკალური
ნათ. – ნათესაობითი ბრუნვა
პოლიტ. – პოლიტიკა, პოლიტიკური
სამართ. – სამართალი
სამხ. – სამხედრო
საპირისპ. – საპირისპირო
საუბ. – საუბრული, სასაუბრო
სახ. – სახელობითი ბრუნვა
სპეც. – სპეციალური
სპორტ. – სპორტი, სპორტული
ფიზიოლ. – ფიზიოლოგია, ფიზიოლოგიური
ფილოს. – ფილოსოფია, ფილოსოფიური
ფსიქ. – ფსიქოლოგია, ფსიქოლოგიური
ქიმ. – ქიმია, ქიმიური
შდრ. – შეადარე
ძვ. – ძველი

ქართული ანბანი

ა	ან	ს	სან
ბ	ბან	ტ	ტარ
გ	გან	უ	უნ
დ	დონ	ფ	ფარ
ე	ენ	ქ	ქან
ვ	ვინ	ღ	ღან
ზ	ზენ	ყ	ყარ
თ	თან	შ	შინ
ი	ინ	ჩ	ჩინ
კ	კან	ც	ცან
ლ	ლას	ძ	ძალ
მ	მან	წ	წილ
ნ	ნარ	ჭ	ჭარ
ო	ონ	ხ	ხან
პ	პარ	ჯ	ჯან
ყ	ყან	ჰ	ჰაე
რ	რაე		

ს

აალებინებს; აალებინა; აულებინებია [და არა აალებიებს, აალებია, აულებიებია]: დახმარება-იძულების გამომხატველი ზმნების საწარმოებლად ქართულში ხშირად -ინ დაბოლოება გამოიყენება: აალებინებს, აკეთებინებს... ზეპირ მეტყველებაში ზოგჯერ იკარგება ნ თანხმოვანი, რითაც ირღვევა სალიტერატურო ენის ნორმა

ააშენებინებს; ააშენებინა; აუშენებინებია [და არა ააშენებიებს, ააშენებია, აუშენებიებია]

აახლებს; განაახლებს (ბველმანს) [და არა ანახლებს]; იხ. ავითარებს

აბაზანა (აბაზანისა)

აბალანსებს; დააბალანსებს; დააბალანსა; დაუბალანსებია

აბამს [და არა აბავს]: -ამ თემისნიშნისანი ზმნები (ხვამს, არტყამს, ასხამს, იზამს...) ზეპირ მეტყველებაში ზოგჯერ წარმოითქმის -ავ ვარიანტით (აბავს, ხვავს, არტყავს, ასხავს, იზავს...), თუმცა მათ სახელზმნურ ფორმებში მ თანხმოვანი დაცულია: დაბმა, დაბმული; დახმა, დახმული; დარტყმა, დარტყმული; დახხმა, დახხმული... -ავ და -ამ თემის ნიშნები პირიან

ზმნებშიც თავ-თავის ადგილას უნდა იქნეს
შენარჩუნებული

აბარვინებს [და არა აბარინებს]: არ უნდა და-
იკარგოს არც -ავ სუფიქსის -ვ- და არც -ინ მა-
წარმოებლის -ნ- თანხმოვანი

აბეჭდვინებს [და არა აბეჭდინებს]; იხ. აბარ-
ვინებს

აბია (ერთი), მაგრამ: ასხია (ბევრი): სუბიექ-
ტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე
ზმნებია

აბიტურიენტი [და არა აბითურიენტი]

აბმევიებს; აბმევიანა; უბმევიებია [და
არა აბმევიებს, აბმევიანა, უბმევიებია]: დახმა-
რება-იძულების გამომხატველ ზმნათა სა-
წარმოებლად ქართულში ზოგჯერ -ევი და-
ბოლოება გამოიყენება. ზეპირ მეტყველებაში
არცთუ იშვიათად იკარგება ამ დაბოლოების
ნ, ზოგჯერ კი - ვ თანხმოვანიც, რაც უმართე-
ბულაა

აბოლოებს [და არა აბოლოვებს], მაგრამ: და-
აბოლოვანა, დავაბოლოვე...

აბონემენტი [და არა აბონიმენტი]: საბუთი,
რომელიც რამით (მაგ., წიგნით – ბიბლიოთე-
კაში, ადგილით – თეატრში და ა. შ.) სარგებ-
ლობის უფლებას იძლევა (თეატრის აბონე-
მენტი); შდრ.: აბონენტი: აბონემენტის მქო-
ნე პირი, აბონემენტის პატრონი (ტელეფო-
ნის აბონენტი)

აბრა (აბრის^ა)

[აბრთხილებს კი არა] აფრთხილებს
 აბსოლუტური; აბსოლუტურად [და არა აბ-
 სოლიტური, აბსოლიტურად]
 აბსტრაქცირება (აბსტრაქცირების^ა) [და არა
 აბსტრაგირება]
 აბსურდი: აბსურდული [და არა აფსურდი,
 აფსურდული]
 აბჯარი (აბჯრის^ა)
 აგებინებს; აგებინა; უგებინებია [და არა
 აგებიებს, აგებია, უგებიებია]; იხ. ააღები-
 ნებს
 აგრარული [და არა აგრაალური]
 აგრე; აგრერიგად
 აგრესია (აგრესიის^ა): აგრესიული
 აგრესორი: აგრესორული
 ადაპტაცია (შეგუება გარემოსთან) – ადოპტა-
 ცია (შვილად აყვანა)
 ადაპტირება: ადაპტირებული
 ადგილი აქვს: რუსულის გზით შემოსული
 კალკია (ადგილი აქვს ბოროტმოქმედებას, ად-
 გილი აქვს შეხვედრებს და სხვ.). უნდა
 იყოს: ხდება ბოროტმოქმედება, ეწყობა შე-
 ხვედრები, მაგრამ: ყველაფერს თავისი ად-
 გილი აქვს
 ადეკვატი: ადეკვატური [და არა ადექვატი,
 ადექვატური]
 ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული

აღოპტაცია – აღაპტაცია; იხ. აღაპტაცია –
აღოპტაცია

აღრესანტი (წერილის გამგზავნი) – აღრესატი
(წერილის მიმღები)

აეკლო [და არა აეარა]

აეშენებინებინა; აეშენებინებინოს [და არა
აეშენებინებია, აეშენებინებოს]

[ავადმყოფობ კი არა] კავადმყოფობ

ავანტიურა: ავანტიურული [და არა ავანტუ-
რა, ავანტურული]

ავანტიურისტი: ავანტიურისტული [და
არა ავანტურისტი, ავანტურისტული]

ავითარებს [და არა ანვითარებს]: ამ ტიპის
ზმნებში სირთულეს ქმნის ძველი ქართუ-
ლიდან მომდინარე თანხმოვანზე გათავებუ-
ლი ზმნისწინი გან- (განავითარებს). ზეპირ მე-
ტყველებაში აწმყოს წრის ფორმათა უღლე-
ბისას მათ ზოგჯერ გადაჰყვებათ ხოლმე
ზმნისწინის ბოლოკიდური თანხმოვანი, რო-
მელსაც წინა ნაწილის გარეშე არავითარი
ფუნქცია არა აქვს

ავიწროებს [და არა ავიწროვებს], მაგრამ:
დაავიწროვა, დავავიწროვე...

ავტობიოგრაფია (ავტობიოგრაფიის^ა): ავტო-
ბიოგრაფიული

ავტოკრატია (ავტოკრატიის^ა): ავტოკრა-
ტიული

ავტომანქანა (ავტომანქანის^ა)

ავტორი: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: პასის / დარტყმის / გოლის / გატანილი ბურთის ავტორია... სიტყვა ავტორი აღნიშნავს რაიმე ნაწარმოების (ლიტერატურულის, მუსიკალურის...) შემქმნელს, გამომგონებელს. ბუნებრივი შესიტყვებებია: ლექსის / ოპერის / სიმღერის / სტატიის... ავტორი. უმართებულთა: პასის / დარტყმის / გოლის / გატანილი ბურთის ავტორი. უნდა იყოს: პასი / დარტყმა / გოლი / გატანილი ბურთი ეკუთვნის..., ანდა: ფეხბურთელის (კალაძის) პასი, დარტყმა და ა. შ.

ავტორიტარული [და არა ავტორიტალური]
ავტორიტეტული (// ავტორიტეტიანი) (პირი),
მაგრამ: ავტორიტეტული (კომპეტენტური, სანდო) დასკვნა

ავტოქტონური [და არა ავტოხტონური, ავტოხტონური]
[ავღზრდი, ავღნიშნავ, ავღნუსხავ, ავღრიცხავ, ავღწერ კი არა] ავღზრდი, ავღნიშნავ, ავღნუსხავ, ავღრიცხავ, ავღწერ, ავწერ
აზეპირებინებს; **აზეპირებინა;** **უზეპირებინებია** [და არა აზეპირებებებს, აზეპირებია, უზეპირებებია]; იხ. აალებინებს

აზოგადებს [და არა ანზოგადებს]; იხ. ავითარებს

ათავისუფლებს [და არა ანთავისუფლებს];
იხ. ავითარებს

ათლევინებს; ათლევინა; უთლევინებია [და არა ათლევიებს, ათლევია, უთლევიებია];
იხ. აბმევინებს

ათლეტი: ათლეტური [და არა ატლეტი, ატლეტური]

ათლეტიზმი (ათლეტიზმმა)

ათლეტიკა: ათლეტიკური

აიაზმა (აიაზმის^ა): ნაკურთხი წყალი

აივანი (აივნის^ა)

აკეთებინებს; აკეთებინა; უკეთებინებია [და არა აკეთებიებს, აკეთებია, უკეთებიებია];
იხ. ააღებინებს

აკეთებს: რაიმეს ქმნის შრომით; საქმიანობს.
მაგ., დურგალი მაგიდას აკეთებს; მუშა სასოფლო-სამეურნეო იარაღს აკეთებს. უმართებულთა: კარგი ფილმი გააკეთა; კარგი სიმღერა, პიესა... გაუკეთებია... უნდა იყოს: კარგი ფილმი გადაიღო (შექმნა); კარგი სიმღერა, პიესა... დაუწერია (შეუქმნია)

აკევანი (აკვნის^ა)

აკვლევინებს; აკვლევინა; უკვლევინებია [და არა აკვლევიებს, აკვლევია, უკვლევიებია]; იხ. აბმევინებს

აკვრევინებს; აკვრევინა; უკვრევინებია [და არა აკვრევიებს, აკვრეინებს; აკვრევია, აკვრეინა; უკვრევიებია, უკვრეინებია]; იხ. აბმევინებს

- აკომპანემენტი [და არა აკომპანიმენტი],
 მაგრამ: აკომპანიატორი
- აკურატული; აკურატულობა
- აკუსტიკა (აკუსტიკის^ა): აკუსტიკური [და
 არა აკუსტიური]
- ალბათ [და არა ალბად]
- [ალევინებს კი არა] ასმევს, მაგრამ: დაალე-
 ვინებს; დაალევინა
- ალერგია: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის:
 ალერგია მისცა (ამ საკვებმა ალერგია მისცა...).
 უნდა იყოს: ალერგია გამოიწვია (ამ საკვებმა
 ალერგია გამოიწვია...)
- ალექსანდრეს ბაღი [და არა ალექსანდროვის
 ბაღი]
- ალიანსი (ალიანსს)
- ალიბი (ალიბიმ, მიც. ალიბის)
- ალკოჰოლიზმი [და არა ალკოგოლიზმი]
- ალტერნატივა: ალტერნატიული
- ალყა (ალყის^ა); ალყა-ალყა (დაკრა ხახვისა)
- ამათ თქვეს [და არა ამათმა თქვეს]; იხ. მათ
 თქვეს
- ამაყი: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: მე
 ამაყი ვარ, რომ საქართველო ნატოში შედის;
 მე ამაყი ვარ, რომ საქართველოს ასეთი ბიზ-
 ნესმენები ჰყავს. ამ ტიპის სიტყვათმეხამებე-
 ბი მართებულია მაშინ, როდესაც აღნიშნავს
 ადამიანისათვის დამახასიათებელ ამა თუ იმ
 თვისებას, მაგ., მე ამაყი (ცოუტი, ქელმალაღი,

მორიდებული...) ვარ... ზემოთ აღნიშნულ და მსგავს შემთხვევებში კი უნდა იყოს: ვამა-
ყობ, რომ...

ამბავი (ამბის^ა, ამბით, მრ. ამბები): ამ სიტყვის ძირითადი მნიშვნელობაა თავგადასავალი, ვინმეს ცხოვრების აღწერა. მყარი შესიტყვებებია: ახალი ამბავი, დიდი ამბავი (დიდ ამბავშია), რა ამბავია? (დიდი) ამბავი დააწია, ამბავი დაატრიალა, ცხელ-ცხელი ამბები და სხვ. ეს სიტყვა ხშირად უმართებულოდ გამოიყენება ზეპირ მეტყველებაში: მიხარია / მაფიქრებს ის ამბავი, რომ... (უნდა იყოს: ის მიხარია / მაფიქრებს, რომ...); ან კიდევ: ხაზს ვუსვამ იმ ამბავს, რომ... (უნდა იყოს: ხაზს ვუსვამ იმას ან იმ ფაქტს / გარემოებას, რომ...) და სხვ.

ამბიცი (ამბიციის^ა): ამბიციური

ამბობს; იტყვის; თქვა; უთქვამს: დროის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

ამდენი ბავშვი, ყვავილი, წიგნი... [და არა ამდენი ბავშვები, ყვავილები წიგნები...]: განუსაზღვრელი რიცხვის აღმნიშვნელ სიტყვებთან, როგორებიცაა: ბევრი, მრავალი, უამრავი, ცოტა და მისთ., აგრეთვე მსგავსი მნიშვნელობის მქონე ნაცვალსახელებთან — რამდენი, ამდენი, იმდენი, რამდენიმე, ზოგი (ერთი), ყველა, სხვადასხვა... — საზღვრული სახელი (ქართული სალიტერატურო ენის ტრადიციის მიხედვით) მხოლოდობით რიცხვში დგას ისევე, როგორც კონკრეტული რიცხვის

აღმნიშვნელ სახელებთან (ორი წიგნი, ათი მცნება და ა. შ.). ჩამოთვლილ მსაზღვრელებთან საზღვრულის ხმარება მრავლობითში უმართებულოა

ამთხვევინებს; ამთხვევინა; უმთხვევინებია [და არა ამთხვევიებს, ამთხვევია, უმთხვევიებია]; იხ. აბმევინებს

ამნისტია (ამნისტიის^ა) [და არა ამინისტია]

ამოსავალი (ამოსავლის^ა)

ამოჰქონდა; ამოჰქონდეს

ამოჰყავს; ამოჰყავდა; ამოჰყავდეს

ამპლუა (ამპლუის^ა)

ამშენებელი (ამშენებლის^ა) // აღმ(ა)შენებელი (აღმ(ა)შენებლის^ა)

ამჩნევს – აჩნევს; ამჩნევს: ხედავს, შენიშნავს, მაგ., კვალს ამჩნევს (კვალს ხედავს); კვალი შეამჩნია (კვალი დაინახა, შენიშნა); აჩნევს, დააჩნევს: დაატყობს კვალს, დაღს, ნაფეხურებს, მაგ., დააჩნია კვალი (დაატყო კვალი)

ანალიზი: ანალიზური

ანალიტიკა: ანალიტიკური; ანალიტიკოსი

ანალოგი (ანალოგის^ა) – ანალოგია (ანალოგის^ა); ანალოგი: ის, რაც იძლევა ანალოგის, მსგავსების საფუძველს; ანალოგია: მსგავსება საგნებს, მოვლენებსა და ცნებებს შორის

ანალოგიური; ანალოგიურობა
**ანახვებს; ანახვა; უნახვებია [და არა ანახ-
 ხებს, ანახა, უნახებია]**
**[ანახლებს კი არა] აახლებს; განაახლებს; იხ.
 ავითარებს**
[ანზავი კი არა] ამზავი
**ანგარიშიუცემლად: ზეპირ მეტყველებაში
 ხშირად ისმის: მან ავტომატურად (// მაშინაღუ-
 რად) უპასუხა... უმჯობესია: მან ანგარიშ-
 შიუცემლად უპასუხა**
ანეკდოტი [და არა ანეგდოტი]
**ანესტეზია; ანესტეზიოლოგი [და არა ანეს-
 ტეზია, ანესტეზიოლოგი]**
ანექსია (ანექსიის^ა)
ანექსირება (ანექსირების^ა): ანექსირებული
[ანვითარებს კი არა] ავითარებს
**[ანზოგადებს, ანთავისუფლებს, ანრისხებს, ანსა-
 ხიერებს, ანსხვავენს კი არა] აზოგადებს,
 ათავისუფლებს, არისხებს, ასახიერებს,
 ასხვავენს; იხ. ავითარებს**
ანიმაცია: ანიმაციური (ფილმი)
ანტაგონიზმი (ანტაგონიზმმა)
ანტაგონისტი: ანტაგონისტური
**ანტიპათია: ანტიპათიური [და არა ანტიპა-
 ტია, ანტიპატიური]**
ანტიპოდი: ანტიპოდური
ანშლაგი

[ანცალკევებს, ანციფრებს, ანხორციელებს კი არა] აცალკევებს, აცვიფრებს, ახორციელებს; იხ. ავითარებს

აპათია: აპათიური [და არა აპატია, აპატიური]

აპარატი — აპარატურა (აპარატურის^ა); აპარატი: 1. ხელსაწყო; 2. მმართველობითი დაწესებულებების ერთობლიობა; 3. გარკვეული ფიზიოლოგიური ფუნქციის მქონე ორგანოთა ერთობლიობა; 4. მეცნიერულ გამოცემაში ტექსტის განსამარტავი შენიშვნები, საძიებლები, ცხრილები და მისთ. აპარატურას კი მხოლოდ ერთი მნიშვნელობა აქვს — ის ხელსაწყოთა ერთობლიობას აღნიშნავს. ეს ორი სიტყვა ზეპირ მეტყველებაში ზოგჯერ ერთმანეთში ირევა და უფრო ხშირად აპარატურას ხმარობენ აპარატის ნაცვლად; მაგ., სახელმწიფო აპარატურა; გამოკვლევას თან ერთვის ვრცელი სამეცნიერო აპარატურა. უნდა იყოს: სახელმწიფო აპარატი; გამოკვლევას თან ერთვის ვრცელი სამეცნიერო აპარატი და ა. შ.

აპარტამენტი (მრ. აპარტამენტები)

აპატიებს [და არა პატიობს] (დანაშაულს),
მაგრამ: აპატივებს (მიწას)

აპელაცია (აპელაციის^ა): პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილების გასაჩივრება უფრო მაღალ ინსტანციაში

აპელირება (აპელირების^ა)

აპლოდისმენტი [და არა აპლოდისმენტები]

აპოგეა (აპოგეის^ა): 1. მთვარის ორბიტის წერტილი, რომელიც ყველაზე მეტადაა დაშორებული დედამიწას; 2. რაიმე პროცესის უმაღლესი წერტილი (მწერლის შემოქმედებითი განვითარების აპოგეა)

აპოთეოზი: 1. უკანასკნელი, საზეიმო სურათი ზოგ წარმოდგენაში (სამშოქმედებიანი ოპერა აპოთეოზით); 2. ბველ საბერძნეთსა და რომში – გმირებისა და მეფეების ღმერთებად გამოცხადება; 3. ვინმეს (ან რამის) განდიდება

აპოკალიფსი (აპოკალიფსს): აპოკალიფსური

აპოკრიფი: აპოკრიფული

აპოლოგეტი [და არა აპოლოგი]: ვინმეს (ან რამის) დასაცავად, გამოსაქომაგებლად გამოსული; შდრ.: აპოლოგია: ვინმეს (ან რამის) დაცვა ზეპირი სიტყვით ან წერილობით; გამოსარჩლება, გამართლება

აჟღერებს: ჟღერის ხმას, სასიამოვნოდ მოსასმენ ბგერებს გამოსცემს (ძირითადად საკრავი). უმართებულოა გააჟღერა ზმნის გამოყენება აღნიშნა, განაცხადა, თქვა ფორმების მნიშვნელობით, მაგ., სხდომაზე საინტერესო მოსაზრება გაჟღერდა (ან მოსაზრებამ გაიჟღერა); შეხვედრაზე მინისტრმა გააჟღერა, რომ ამ საკითხს განიხილავდა... უნდა იყოს: სხდომაზე საინტერესო მოსაზრება გამოითქვა; შეხვედრაზე მინისტრმა აღნიშნა (განაცხადა, თქვა...), მაგრამ: სასიამოვნოდ აჟღერებს სიმებს...

[არ მისული უნივერსიტეტამდე, ცირკამდე... კი
 არა] უნივერსიტეტამდე, ცირკამდე...
 არაადექვატური [და არა არაადექვატური]
 არათუ
 არამზადა (არამზადის^ა)
 არამც და არამც
 არამცთუ
 არანჟირება: არანჟირებული (მუს.)
 არაორდინარული [და არა არაორდინალუ-
 რი]: არაჩვეულებრივი
 არაფერი (არაფრის^ა, არაფრით, არაფრად)
 არაფერს, არაფრის: ორივე ფორმა მართებუ-
 ლია მაღლობის საპასუხოდ; მაგ., გმაღლობთ
 საჩუქრისათვის, – არაფრის // არაფერს
 არბიტრაჟი: სამედიატორო სასამართლო
 არბიტრი: 1. სპორტში; 2. სასამართლოში
 არდადეგები (მრ.) [და არა არდადაგები]
 ართრიტი; ართროზი [და არა არტრიტი, არ-
 ტროზი]
 არითმია: არითმიული [და არა არიტმია,
 არიტმიული]
 არის, არიან: სულიერის აღმნიშვნელ სახელებ-
 თან მრავლობით რიცხვში არიან ფორმა გამო-
 იყენება სრული სახით, შეუმოკლებლად: მე-
 გობრები / ჭაბუკები / სპორტსმენები / მო-
 სწავლეები / მთარგმნელები... არიან [და არა
 მეგობრებია, ჭაბუკებია, სპორტსმენებია, მო-
 სწავლეებია, მთარგმნელებია...]

არტერია (არტერიის^ა): არტერიული
 არტყამს [და არა არტყავს]; იხ. აბამს
 არქიეპისკოპოსი [და არა არხიეპისკოპოსი]
 არქიმანდრიტი [და არა არხიმანდრიტი]
 არქიტექტონიკა (არქიტექტონიკის^ა): არქი-
 ტექტონიკური
 არქიტექტორი (// ხუროთმოძღვარი): არქი-
 ტექტორული (ნიჰი, ხედვა)
 არქიტექტურა (// ხუროთმოძღვრება): არქი-
 ტექტურული (ანსამბლი)
 არღანი (არღნის^ა): მექანიკური სამუსიკო სა-
 კრავი. წარმოადგენს დიდ ყუთს, რომელსაც
 მხარზე ღვედით იკიდებენ; უკრავენ ტარის
 ტრიალით. შდრ.: ორგანი (მვ. ორღანი):
 კლავიშებიანი სასულე მუსიკალური საკრავი
 (ჩვეულებრივ, კათოლიკურ ეკლესიაში
 გამოიყენება)
 არჩევანი (არჩევანის^ა, მაგრამ: არჩევნები)
 ასაზრდოებს [და არა ასაზრდოვებს], მაგრამ:
 ასაზრდოვა, ვასაზრდოვე...
 ასამბლეა (ასამბლეის^ა) [და არა ანსამბლეა]
 ასე; ასევე [და არა ესე, ესევე]
 ასეთი; ასეთივე [და არა ესეთი, ესეთივე]
 ასეთნაირი; ასეთნაირად [და არა ესეთნაირი,
 ესეთნაირად]
 ასე შემდეგ (ა. შ.) [და არა ესე შემდეგ]
 ასვამს [და არა ასმევს] (დაღს)

ასლი // პირი [და არა კოპიო]
 ასმევს [და არა ალევინებს], მაგრამ: დაალე-
 ვინებს (წყალს)
 ასოციირება: ასოციირებული [და არა ასო-
 ცირება, ასოცირებული]
 ასტროლოგია – ასტრონომია; ასტროლოგია:
 ვარსკვლავთმისნობა; ასტრონომია: მეცნი-
 ერება მნათობთა აგებულების, ფიზიკური
 ბუნებისა და მოძრაობის კანონების შესახებ
 ასცდება; ასცდა; ასცდენია
 ასწევს; ასწია; აუწევია
 ასხამს [და არა ასხავს]; იხ. აბამს
 ასხვავებს [და არა ანსხვავებს]; იხ. ავითა-
 რებს
 ასხია (ბევრი), მაგრამ: ახია (ერთი)
 ატაშე (ატაშეს¹)
 ატლანტის [და არა ატლანტიკის] (ოკეანე)
 ატონია: ატონიური [და არა ატონური]
 ატყობინებს; შეატყობინებს; შეატყობინა;
 შეუტყობინებია [და არა ატყობიებს,
 შეატყობიებს, შეატყობია, შეუტყობიებია]
 ატყობს; შეატყო (შევატყვე, შეატყვე, შე-
 ატყვეს); შეუტყვია
 აუბამს [და არა აუბავს, აუბია] (თურმე): სა-
 ლიტერატურო ნორმების მიხედვით, -ამ თე-
 მისნიშნიან ზმნებში I თურმეობითის წარმო-
 ებისას ეს სუფიქსი (-ამ) შენარჩუნდება, რაც

დოკუმენტურად დადასტურებულია ყველა დროის ქართული კლასიკური მწერლობისა და ხალხური შემოქმედების (ხალხური პოეზია, ანდაზები) მონაცემებით

აუდიენცია (აუდიენციის^ა) [და არა აუდენცია]

აუზი [და არა ბასეინი]

აუთოებს, მაგრამ: გააუთოვა, გავაუთოვე...

აუწვავს [და არა აუწვამს, აუწვია] (თურმე);
იხ. დაუხატავს

აფარია (თავსაფარი, საბანი...), მაგრამ: ახურავს (ქუდი, თავსახური, სარქველი...)

აფექტი: აფექტური [და არა აფექტიური]

აფთარი (აფთარის^ა); გააფთრება: გააფთრებული (გააფთრებულად)

აფიქსირებს: უმართებულოა ამ ზმნის გამოყენება აღნიშნა, თქვა, განაცხადა სიტყვების მნიშვნელობით, მაგ., თავმჯდომარემ დააფიქსირა, რომ სხდომა ხუთ საათზე გაგრძელდებოდა; მინისტრმა კვლავ დააფიქსირა, რომ შეისწავლიდა ამ საკითხს... უნდა იყოს: თავმჯდომარემ განაცხადა, რომ სხდომა ხუთ საათზე გაგრძელდებოდა; მინისტრმა გაიშეორა // კვლავ აღნიშნა, რომ შეისწავლიდა ამ საკითხს... აფიქსირებს ზმნა აღნიშნვის მნიშვნელობით ბუნებრივია შემდეგი ტიპის კონტექსტში: მან (მეცნიერმა) არაერთი ანალოგიური / მრავალი / მსგავსი ფაქტი დააფიქსირა

აფიშა (აფიშის^ა); აფიშირება (აფიშირების^ა)

აფრთხილებს; გააფრთხილებს; გააფრთხი-
ლა; გაუფრთხილებია [და არა აბრთხი-
ლებს, გააბრთხილებს, გააბრთხილა, გაუბ-
რთხილებია]

[აფსურდი, აფსურდული კი არა] აბსურდი;
აბსურდული

აქედან გამომდინარე: ზეპირ მეტყველებაში
ხშირად გამოთქმა აქედან გამომდინარე უმარ-
თებულოდ გამოიყენება ამიტომ, ამის გამო
სიტყვების მნიშვნელობით: მას რომ ამის გა-
კეთება არ შეუძლია, აქედან გამომდინარე,
ჩვენც უნდა გავჩერდეთ? უნდა იყოს: მას
რომ ამის გაკეთება არ შეუძლია, ამიტომ (ამის
გამო) ჩვენც უნდა გავჩერდეთ?

აქეთ; აქეთკენ; აქედან (იქით; იქითკენ;
იქიდან): ამ სიტყვების გამოყენებისას ზეპირ
მეტყველებაში სიჭრელე გვაქვს: აქეთ // აქით,
აქედან // აქიდან, აქეთკენ // აქითკენ; იქით //
იქეთ, იქიდან // იქედან, იქითკენ // იქეთკენ.
ხმოვნების სწორად შერჩევა ხდება იმის მი-
ხედვით, თუ რომელია პირველი მათგანი:
საიქითო გეზის ჩვენებისას პირველი ხმოვა-
ნი არის ი; სწორედ ეს ი გამოიყენება მეორე
ხმოვნადაც: იქით, იქიდან, იქითკენ, ხოლო საა-
ქეთო გეზის ჩვენებისას პირველი ხმოვანია ა
და შემდეგ მას ე ენაცვლება: აქეთ, აქედან,
აქეთკენ

[აქვს მანქანა კი არა] ჰყავს (დაჰყავს, მიჰყავს) მანქანა

აქტუალურობა (// აქტუალობა)

აქცენტირება: აქცენტირებული

აქცია (აქციის^ა): სააქციო

აღაფრთოვანებს [და არა აღაფრთოვანებს]

აღდგება; აღდგა [და არა აღსდგება, აღსდგა],
მაგრამ: ქრისტე აღსდგა (ტრადიც.)

აღდგომა (აღდგომის^ა)

აღვზრდი [და არა ავღვრდი]: ვ თანხმოვანი ადვილად ჩნდება, იკარგება ან იცვლის ადგილს; ამიტომ ის (ამ შემთხვევაში I სუბიექტური პირის ნიშანი ვ) -აღ ზმნისწინს ხშირად შუაში ჩაერთვის ხოლმე: ავღვრდი, ავღნიშნავ, ავღრიცხავ, ავღწერ..., რაც უმართებულოა. უნდა იყოს: აღვზრდი, აღვნიშნავ, აღვრიცხავ, აღვწერ...

აღთქმა – აღქმა; აღთქმა: დაპირება, პირობის დადება; აღქმა: გაგების, გაცნობიერების უნარი. გარეგნულად მსგავსი ეს სიტყვები ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ერთმანეთის ნაცვლად იხმარება. მაგ., ოპოზიციამ ეს საკითხი არასწორად აღითქვა; უნდა იყოს: აღიქვა, მაგრამ: აღთქმული ქვეყანა

აღლუმი: ჯარის დარაზმულობის საზეიმო გასინჯვა, დათვალიერება, – პარადი; შდრ.: დემონსტრაცია: 1. მასობრივი მსვლელობა საზოგადოებრივი განწყობილების გამოსახა-

ტავად; 2. მცირე მასშტაბის სამხედრო ოპერაცია მეორეხარისხოვან უბანზე (იმისათვის, რომ მოწინააღმდეგის ყურადღება დარტყმის მთავარ მიმართულებას ააცდინოს); 3. ცდის ჩატარება რამის თვალსაჩინოდ ახსნის მიზნით (სანახავად გამოტანა, ჩვენება) // დემონსტრირება

აღმოსავლეთი (აზია...)

აშლევინებს; აშლევინა; უშლევინებია [და არა აშლევინებს, აშლევია, უშლევინებია]; იხ. აბმევინებს

აშფოთებს; აშფოთებდა; აშფოთებდეს (ააშფოთებს)

აჩნევს – ამჩნევს; იხ. ამჩნევს – აჩნევს

აჩუქებს [და არა ჩუქნის]

[აცდება, აცდა, აცდენია კი არა] ასცდება; ასცდა; ასცდენია (მას)

აცვამს [და არა აცმევს] (ჯვარს), მაგრამ: აცმევს (კაბას)

აცვიფრებს [და არა ანცვიფრებს]; იხ. ავითარებს

აციებს – აცივებს: ეს ფორმები ერთი და იმავე ცივ ძირისაგან ნაწარმოები სხვადასხვა შინაარსის ზმნებია: აციებს მას (ცივბ-ცხელება სჭირს, ცივბის შეტევა აქვს). აქედან იწარმოება გაცივებული; აცივებს ის მას (ღვინოს, წყალს), შდრ.: გაცივებული. უმართებუ-

ლოა: გაციებული წყალი / ღვინო. უნდა
იყოს: გაციებული წყალი / ღვინო

აცმევს (ბავშვს), მაგრამ: იცვამს (თვითონ)

აძლებს (ვაძლებ, აძლებ) [და არა აძლობს,
ვაძლობ, აძლობ]

აწებს (ვაწებ, აწებ) [და არა აწობს, ვაწობ,
აწობ]

[აწევს, აწია კი არა] ასწევს; ასწია (ტვირთი).
მაგრამ: აწევს; აწვა; სწოლია (გულზე
დარდი)

აწერინებს; აწერინა; უწერინებია [და არა
აწერიებს, აწერია, უწერიებია]

აწყვია (ბევრი), მაგრამ: ღევს (ერთი): სუბიექ-
ტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე
ზმნებია

აწყობს: ერთმანეთზე ალაგებს, დებს ბევრ რა-
მეს. ზოგჯერ რუსულის ანალოგიით ეს ფორ-
მა იხმარება სხვა მნიშვნელობითაც (ხელს აძ-
ლევს). უმართებულოა: მოვლენების ასე
განვითარება „სპარტაკს“ ძალიან აწყობს; არა
მგონია, ბორჯომელებს ეს ანგარიში აწყობ-
დეთ. უნდა იყოს: მოვლენების ასე განვი-
თარება „სპარტაკს“ ხელს აძლევს; არა მგონია,
ბორჯომელებისათვის ეს ანგარიში ხელსაყ-
რელი იყოს

აჭრევინებს; აჭრევინა; უჭრევინებია [და
არა აჭრევიებს, აჭრევია, უჭრევიებია]; იხ.
აბმევინებს

ახალი წელი (ახალი წლის¹): გილოცავთ ახალ
წელს! გილოცავთ შობასა და ახალ წელს!
გილოცავთ შობა-ახალწელიწადს!

ახვნევინებს; ახვნევინა; უხვნევინებია [და
არა ახვნევიებს, ახვნევია, უხვნევიებია]

ახლა; ახლავე [და არა ეხლა, ეხლავე]

ახლანდელი [და არა ეხლანდელი]

ახლახან [და არა ახლახანს, ეხლახან(ს)]

ახმოვანებს: ხმოვანს ხდის (კინოფილმში პერ-
სონაჟს). უმართებულოა ახმოვანებს ზმნის
გამოყენება აზრის გამოთქმის ან გამოცხადების
მნიშვნელობით, მაგ., პრეზიდენტი თავის
გადაწყვეტილებას დღეს გაახმოვანებს; ოპო-
ზიციამ ეს საკითხი გუშინ გაახმოვანა... უნდა
იყოს: პრეზიდენტი თავის გადაწყვეტილე-
ბას დღეს (საჯაროდ) გამოაცხადებს (განაცხა-
დებს); ოპოზიციამ ამ საკითხის შესახებ გუ-
შინ აღნიშნა (ილაპარაკა, განაცხადა...)

ახორციელებს [და არა ანხორციელებს]; იხ.
ავითარებს

ახურავს; ახურავდა; ახურავდეს; დაახუ-
რავს (ის მას ქუდს), მაგრამ: ახურავს;
ეხურა; ეხუროს (მას ქუდი)

ახურებს; ახურებდა; ახურებდეს; ახურა;
ახუროს; უხურებია; ეხურებინა; ეხურებინოს
(ღუმელი); შდრ.: გაახურებს

ახურვებს; ახურვებდა; ახურვებდეს (შეახურვებს)
(ციებ-ცხელებისაგან)

[ახურია კი არა] ახურავს (ქუდი)

აჯილდოებს [და არა აჯილდოვებს], მაგრამ:
დააჯილდოვა, დავაჯილდოვე...

ბ

ბაბუა (ბაბუის^ა, შინაურულად ბაბუას^ი) // პა-
პა (პაპის^ა, შინაურულად პაპას^ი)

ბაბუაჩემი, ბაბუაშენი, ბაბუამისი

ბაკალეა (ბაკალეის^ა) [და არა ბაკალეია]

ბალადა (ბალადის^ა)

ბალანსირება // დაბალანსება: გაწონასწორება;
შდრ.: ბალანსირობა: წონასწორობის დაცვა
(ჯამბაზისა ცირკის არენის ბაგირზე)

ბალეტმაისტერი [და არა ბალეტმეისტერი]

ბალი (ბალის^ა): 1. მეჯლისი, საზეიმო წვეულე-
ბა; 2. ქულა (შეფასება), ციფრობრივი ნიშანი;
3. საზომი ერთეული (მიწისძვრისა...),
მაგრამ: ბალი (ბლის^ა) (ხილი)

ბალისტიკა: ბალისტიკური (იარაღი)

ბანალური; ბანალურობა

ბანკნოტი: საბანკო ბილეთი, რომელიც ცენტრა-
ლური ბანკების მიერ არის მიმოქცევაში
გამოშვებული; შდრ.: ბანკროტი: გაკოტრე-
ბული პირი

ბანს (ის ბავშვს), მაგრამ: ჰბანს (ის ბავშვს ხე-
ლებს)

[ბასეინი კი არა] აუზი

ბატარეა [და არა ბატარეია, ბატარია]

ბატონი, ქალბატონი: სიტყვები ბატონი და ქალბატონი, რომლებიც ქართულ ენაში თავაზიანი მიმართვისას წინ უძღვის პირის სახელს ან გვარს, განსხვავებით პროფესიისა და ხელობაწოდების სახელთაგან (ექიმი, ინჟინერი, პროფესორი), საზღვრულ სახელებს შეეწყობა თანხმოვანზე ფუძეგათავებულ მსაზღვრელთა დარად: მიცემითსა და ვითარებითში – ფუძის სახით, ნათესაობითსა და მოქმედებითში – იხმოვნის შენარჩუნებით: ბატონ ზურაბს / ზურაბად, ბატონი ზურაბის / ზურაბით; ქალბატონ მარიამს / მარიამად, ქალბატონი მარიამის / მარიამით). მიმართვისას საკუთარი სახელი ფუძის სახით იხმარება: ბატონო ზურაბ! ქალბატონო მარიამ!

ბგერა (ბგერის^ა); **ბგერთი**; **ბგერობრივი**

ბებია (ბებიის^ა, შინაურულად ბებიას^ი) // **დიდედა** (დიდედის^ა, შინაურულად დიდედას^ი)

ბებიაჩემი, ბებიაშენი, ბებიაძისი

[ბეგემოტი კი არა] ბეჭემოთი

ბევრი წერილი, წიგნი, ბავშვი... [და არა ბევრი წერილები, წიგნები, ბავშვები...]: განუსაზღვრელი რიცხვის აღმნიშვნელ სიტყვებთან, როგორებიცაა: ბევრი, მრავალი, უამრავი, ცოტა და მისთ., აგრეთვე მსგავსი მნიშვნელობის მქონე ნაცვალსახელებთან – რამდენი, ამდენი, იმდენი, რამდენიმე, ზოგი (ერთი), ყველა, სხვადასხვა... – საზღვრული სახელი (ქართული სალიტერატურო ენის ტრადიციის

მიხედვით) მხოლოდობით რიცხვში დგას ისე-
ვე, როგორც კონკრეტული რიცხვის აღმნიშ-
ვნელ სახელებთან (ორი წიგნი, ათი მცნება და
ა. შ.). ჩამოთვლილ მსაზღვრელებთან საზღვ-
რულის ხმარება მრავლობითში უმართებუ-
ლოა

ბეზე (ბეზეს^ა)

ბეთჰოვენი [და არა ბეთხოვენი]

ბელეტრისტი: ბელეტრისტული; ბელეტ-
რისტიკა

ბერკეტი: ბერკეტული

ბერმონაზენობა (ბერმონაზენობის^ა); ბერმო-
ნაზენური

ბერმონაზონი (ბერმონაზონის^ა, მრ. ბერმონა-
ზენები)

ბერმუხა (ბერმუხის^ა)

ბესტსელერი [და არა ბეტსელერი]

ბეფსტროგანოვი [და არა ბესტროგანოვი]
(კულინ.)

ბელურა (ბელურის^ა)

ბეჭდური; ბეჭდურად

ბეჭედი (ბეჭდის^ა)

ბეჰემოთი [და არა ბეგემოტი] // ჰიპოპოტამი

ბიათლონი; ბიათლონისტი [და არა ბიატ-
ლონი, ბიატლონისტი] (სპორტ.)

ბიბლია (ბიბლიის^ა): ბიბლიური

ბიბლიოგრაფია: ბიბლიოგრაფიული

ბიბლიოთეკა: საბიბლიოთეკო (საქმე)

ბიომეტრია: ბიომეტრიული (სურათი)

ბიჟუტერია (ბიჟუტერიის^ა): ბიჟუტერიული

ბირჟა (ბირჟის^ა): საბირჟო

ბიულეტენი [და არა ბიულეტიანი]

ბიცოლა (ბიცოლას^ი, მრ. ბიცოლები)

ბიძა (ბიძის^ა, შინაურულად ბიძას^ი)

ბიძაშვილი; ბიძაშვილობა

ბიძაჩემი; ბიძაშენი; ბიძამისი

ბიძია (ბიძიას^ი, მრ. ბიძიები)

ბიჭუნა (ბიჭუნას^ი, მრ. ბიჭუნები)

ბლეფი

ბოდიში [და არა ბოდიშით]: ზეპირ მეტყველებამი თავაზიანობის ელფერის გასაძლიერებლად ამზობენ ხოლმე: ბოდიშით (რაც უმართებულოა). -თ დაბოლოება ზმნის მრავლობითობას აღნიშნავს და სახელთან ის ზედმეტია

ბოიკოტი; ბოიკოტირება: ბოიკოტირებული

ბოლოს და ბოლოს [და არა ბოლო-ბოლო]

ბოქსი: 1. ქრომით გამოყვანილი ერთგვარი ტყავი; 2. იგივეა, რაც კრივი; 3. ცალკე სადგომი ერთი ავტომანქანისათვის მრავალადგილიან გარაჟში; 4. საავადმყოფოში – ცალკე გამოყოფილი ადგილი ზოგი ავადმყოფისათვის, – იზოლატორი; 5. მამაკაცის თმის გაკრეკის მოდელი

ბოშა (ბოშის^ა): ბოშა ქალი [// ციგანი]

ბრალდება: ბრალდებული

ბრალეული

ბრალმდებელი (ბრალმდებლის^ა)

ბრენდი (ბრენდიმ, მიც. ბრენდის)

ბრწყინვალე (ბრწყინვალის^ა); ბრწყინვალე-
ბა

ბუნებრივი, მაგრამ: ბუნებრიობა [და არა
ბუნებრივობა]

ბურახი [და არა კვასი]

ბულალტერი (ბულალტრის^ა) (// ბუხჰალტე-
რი); საბულალტრო

ბ

გაამწვავებს; გაამწვავა; გაამწვავოს; გაუმ-
წვავებია

გაასწრებს; გაასწრო (გავასწარი, გაასწა-
რი); გაუსწრია

გააუთოებს; გააუთოვა (გავაუთოვე...); გა-
აუთოს; გაუუთობია

გააფართოებს; გააფართოვა (გავაფართო-
ვე...); გააფართოს; გაუფართობია

[გააჩნია ვი არა] აქვს, მაგრამ: არ გააჩნია;
არაფერი გააჩნია

გაბრწყინება: გაბრწყინებული [და არა გაბრწყინვება, გაბრწყინვებული]

გადაღებს (საქმეს), მაგრამ: გადასღებს (მას გრიპს)

გადასცემს; გადასცა [და არა გადაცემს, გადაცა]

გადასწევს; გადასწია; გადასწიოს [და არა გადაწევს, გადაწია, გადაწიოს]

გადაუსხამს [და არა გადაუსხავს, გადაუსხია] (თურმე); იხ. აუბამს

გადაწერს (წერილს), მაგრამ: გადასწერს (მას ჯვარს)

გადაწყვეტს [და არა გადაწყვიტავს]

გადახურვა (მრ. არა აქვს); უმართებულოა: დაიწყეს შენობების გადახურვები. უნდა იყოს: დაიწყეს შენობების გადახურვა

გადაჰქონდა; გადაჰქონდეს [და არა გადაქონდა, გადაქონდეს]

გადაჰყავს; გადაჰყავდა; გადაჰყავდეს [და არა გადაყავს, გადაყავდა, გადაყავდეს]

გადის: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: რეკლამაზე გავლივართ; გავლივართ ანიმაციურ ფილმზე და სხვ. უნდა იყოს: ახლა (ეთერში) რეკლამის ღრია; ახლა წარმოგიდგენთ (გიჩვენებთ) ანიმაციურ ფილმს

[გადმომირეკე, გადმორეკე კი არა] ღამირეკე, ღარეკე: სატელეფონო რეკვასთან დაკავშირებით ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის:

ხვალ გაღმომირეკე; საღამოს გაღმორეკე...
გაღმომირეკე, გაღმორეკე ფორმები რუსულის
კალკია. უნდა იყოს: საღამოს ღამირეკე,
ღარეკე

გაღმოსწევს; გაღმოსწია; გაღმოსწიოს [და
არა გაღმოსწევს, გაღმოსწია, გაღმოსწიოს]

გაღმოუსხამს [და არა გაღმოუსხავს, გაღმო-
უსხია] (თურმე); იხ. აუბამს

გაეკეთებინა; გაეკეთებინოს [და არა გაეკე-
თებია, გაეკეთებინოს]

გაეკეთებინებინა; გაეკეთებინებინოს [და
არა გაეკეთებინებია, გაეკეთებინებინოს]

გაემგზავრება: ზეპირ მეტყველებაში ზოგჯერ
ისმის: სასიამოვნოა, რომ მათი ნამუშევრები
საზღვარგარეთ გაემგზავრება; მისი ნახატები
ლონდონის გამოფენაზე გაემგზავრება... ამ
კონტექსტებში, და საერთოდ, რა ჯგუფის სა-
ხელებთან, გაემგზავრება ზმნის გამოყენება
უძრატებულა. უნდა იყოს: ნამუშევრები
გაიგზავნება

გაერო (გაეროს^ი): გაერთიანებული ერების
ორგანიზაცია

[გავს, გავდა, გავდეს კი არა] ჰგავს; ჰგავდა;
ჰგავდეს

გაიგებს (გაიგო; გაუგია) – გაიგონებს (გაი-
გონა; გაუგონია): გაიგებს: 1. გონებით ჩა-
სწვდება რამეს, – გაიაზრებს, შეიგნობს, შე-
იგნებს, მიხვდება; ნათქვამის აზრს გაიგებს
(ვერ გაიგო ამხანაგის ნათქვამი) // იგრძნობს;

2. შეიტყობს: ჩემს საქციელს, სამარცხვინოს, ვინ გაიგებს, ვინ დამძრახავს (აკაკი); გაიგონებს: 1. სმენით, ყურით აღიქვამს, მოისმენს: ენაც მას ამბობს, რაც სმენას სხვისაგან გაუგონია (აკაკი); 2. დაიჯერებს: ნეტავი გამეგონა შენი სიტყვა (თ. რაზიკ.)

[გაიმორიტი კი არა] ჰაიმორიტი

გაირუჟა [და არა ზაგარი მიიღო]

გალერეა (გალერეის^ა)

[გალსტუკი კი არა] ჰალსტუხი

[გალუცინაცია, გალუცინაციური კი არა] ჰალუცინაცია: ჰალუცინაციური

[გამაკი კი არა] ჰამაკი

გამგებელი (გამგებლის^ა)

გამზირი // პროსპექტი

გამოაჭრევენებს; გამოაჭრევენა; გამოუჭრევენებია [და არა გამოაჭრევიებს, გამოაჭრევია, გამოუჭრევიებია]; იხ. აბმევიენებს

გამომცემელი (გამომცემლის^ა)

გამომცემლობა (გამომცემლობის^ა)

გამოსალმება (გამოსალმების^ა)

[გამოსასვლელი დღე / ტანსაცმელი კი არა] დასვენების / უქმე დღე; საგარეო, სადღესასწაულო ტანსაცმელი

გამოსცემს; გამოსცემდა; გამოსცა (წიგნი, გაზეთი...)

გამოყოფს; გამოყო (გამოვყავი, გამოყავი);
გამოუყვია

გამოცდის; გამოცადა; გამოუცდია

გამოქონდა [და არა გამოქონდა]

გამოჰყავს; გამოჰყავდა [და არა გამოყავს,
გამოყავდა]

გამჭვირვალე [და არა გამჭირვალე]

-გან: ეს თანდებული ქართულში დაერთვის სა-
ხელთა ნათესაობითის (ის+გან) ან მოქმედე-
ბითის (ით+გან → იღან) ფორმებს სხვადასხვა
ფუნქციით. საერთოა გამოსვლითობის შინა-
არსი: რისგან? – ხისგან, საიდან? – ხიდან.
-იღან დაბოლოება იხმარება ადგილის ან
დროის სემანტიკით: ქალაქიღან, ღილიღან,
ბავშვობიღან და მისთ. ზოგჯერ -იღან არას-
წორად გამოიყენება -გან თანდებულისა და ნა-
თესაობითის ადგილას: გამოთალა ხიდან
(უნდა იყო ს: ხისგან), იმ ბავშვიდან აღარაფე-
რი დარჩა (უნდა იყო ს: ბავშვისაგან). -გან
თანდებულს ნათესაობითი ბრუნვის ფორ-
მასთან სიმრავლისაგან გამორჩევის ფუნქცი-
აც აქვს: ბავშვებისაგან ან ბავშვთაგან [და არა
ბავშვებიდან]; გამოკითხულთაგან [და არა
გამოკითხულებიდან]. გვხვდება აღრევის სა-
პირისპირო შემთხვევაც: ჩიხისგან გამოვიყვა-
ნოთ ქვეყანა (უნდა იყო ს: ჩიხიდან)

განავითარებს; განავითარა; განუვითარებია
(// გაავითარებს; გაავითარა; გაუვითარე-

ბია) [და არა გაანვითარებს, გაანვითარა,
 გაუნვითარებია]; იხ. ავითარებს
 განაზოგადებს; განაზოგადა; განუზოგადებია
 [და არა გაანზოგადებს, გაანზოგადა, გაუნ-
 ზოგადებია]; იხ. ავითარებს
 განარისხებს; განარისხა; განურისხებია
 [და არა გაანრისხებს, გაანრისხა, გაუნრის-
 ხებია]; იხ. ავითარებს
 განასახიერებს; განასახიერა; განუსახიერე-
 ბია [და არა გაანსახიერებს, გაანსახიერა,
 გაუნსახიერებია]; იხ. ავითარებს
 განასხვაებს; განასხვავა; განუსხვაებია
 [და არა გაანსხვაებს, გაანსხვავა, გაუნსხ-
 ვაებია]; იხ. ავითარებს
 განაცალკევებს; განაცალკევა; განუცალკე-
 ვებია // გააცალკევებს; გააცალკევა;
 გაუცალკევებია [და არა გაანცალკევებს,
 გაანცალკევა, გაუნცალკევებია]; იხ. ავითა-
 რებს
 განაცვიფრებს; განაცვიფრა; განუცვიფრე-
 ბია // გააცვიფრებს; გააცვიფრა; გაუც-
 ვიფრებია [და არა გაანცვიფრებს, გაან-
 ცვიფრა, გაუნცვიფრებია]; იხ. ავითარებს
 განახორციელებს; განახორციელა; განუ-
 ხორციელებია [და არა გაანხორციელებს,
 გაანხორციელა, გაუნხორციელებია]; იხ.
 ავითარებს

განზოგადება; განზოგადებული [და არა გან-
ზოგადობა, განზოგადობებული]

განლაგება: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ის-
მის: ფორვარდს შეუბლია, დაცვის მარცხენა
ფლანგზეც განლაგდეს; ამ პოზიციაზე განლაგე-
ბა სხვა ფეხბურთელი; სპორტსმენი ოდნავ
უკან არის განლაგებული. განლაგება ნიშნავს
ამა თუ იმ ადგილზე გარკვეული წესით რაი-
მე საგნების, ნაგებობათა, ჯარის ნაწილებისა
და მისთ. მოთავსებას, განაწილებას. უმარ-
თებულოა: ერთის განლაგება (მაგ., ფორვარ-
დისა ამა თუ იმ პოზიციაზე). უნდა იყოს:
ფორვარდი მარცხენა ფლანგზე დაიკავებს ად-
გილს (ან ღაღება) და ა. შ.

განწყობა (მრ. არა აქვს. უმართებულოა: გან-
წყობები): 1. ფსიქ. ამა თუ იმ განცდისა და
ქცევისათვის მზადყოფნა; სპეციფიკური
მდგომარეობა, რომელიც სუბიექტში მო-
თხოვნილების დაკმაყოფილების ობიექტუ-
რი სიტუაციის ზეგავლენის შედეგად ჩნდება
(განწყობის თეორია); 2. ვინმესთან დამოკიდე-
ბულება; ურთიერთობა. შდრ.: განწყობი-
ლება, რომელიც ამ უკანასკნელი (მეორე)
მნიშვნელობით იხმარება ენაში (მეგობრული
განწყობილება)

[განხილვადი კი არა] განსახილველი...: ზე-
პირ მეტყველებაში ისმის ხოლმე: ეს განხილ-
ვადი საკითხებია, რაც უმართებულოა. უნდა
იყოს: ეს განსახილველი საკითხებია; ამ საკი-

თხების განხილვა შესაძლებელია; ეს საკითხები განიხილება

[გარემი, ჰარემი კი არა] ჰარამხანა

[გარმონია, გარმონიული კი არა] ჰარმონია:
ჰარმონიული

გარუჯავს; გარუჯა; გაურუჯავს [და არა გაურუჯია]; იხ. დაუხატავს

გარუჯვა; გარუჯული

გარშემო: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: პროგრამის / პროექტის / საკითხის გარშემო მსჯელობდნენ..., რაც უმართებულოა. უნდა იყოს: პროგრამის / პროექტის / საკითხის შესახებ მსჯელობდნენ..., მაგრამ: სოფლის გარშემო ტყეა...

გასცდება; გასცდა; გასცდენია (ის სახლს), მაგრამ: გაცდება; გაცდა; გამცდარა (ლექცია)

გასცემს; გასცა (ბრძანება)

გასწევ-გამოსწევს; გასწი-გამოსწია; გაუწევ-გამოუწევია

გასწევს; გასწია [და არა გაწევს, გაწია] (გზაზე); გაუწევია

გაუბამს [და არა გაუბავს, გაუბია] (თურმე); იხ. აუბამს

[გაუბიცა კი არა] ჰაუბიცა

გაულანძლავს [და არა გაულანძლია] (თურმე); იხ. დაუხატავს

გაუმადლარი (გაუმადლრის^ა); გაუმადლობა
[გაუპტვახტი კი არა] ჰაუპტვახტი
გაუსვამს [და არა გაუსვავს, გაუსვია] (თურ-
მე); იხ. აუბამს

გაუყიღია; გაეყიღა

გაუცვეთია; გაეცვეთა

გაუხარდება; გაუხარდა (გამიხარდება, გამი-
ხარდა; გაგიხარდება, გაგიხარდა) [და
არა გაეხარდება, გაეხარდა; გამეხარდება,
გამეხარდა; გაგეხარდება, გაგეხარდა]

[გაქცევაში იმყოფება კი არა] გაქცეულია (ექ-
ვმიტანილი)

გაფართოვდება; გაფართოვდა, მაგრამ: გა-
ფართოებულა

გაყიდვა: მრ. არა აქვს. უმართებულოა: დაი-
წყეს შემოტანილი სურსათის / სანოვაგის გა-
ყიდვები. უნდა იყოს: დაიწყეს შემოტანილი
სურსათის / სანოვაგის გაყიდვა

[გაყიდვაშია კი არა] იყიდება; უმართებუ-
ლოა: წამალი გაყიდვაშია. ეს შესიტყვება რუ-
სული გამოთქმის კალკირებულ ვარიანტს
წარმოადგენს. მისი ბუნებრივი ქართული ეკ-
ვივალენტია იყიდება (ეს წამალი სხვა აფთი-
აქში იყიდება)

გაშიფვრა (გაშიფრავს)

გაშიფრავს; გაშიფრა; გაუშიფრავს

[გაშიში კი არა] ჰაშიში

გაწვრთნა; გაწვრთნილი

გაწვრთნის; გაწვრთნა (გაწვრთენი, გაწვრთენი); გაუწვრთნია

გაწირავს (ამხანაგს), მაგრამ: შესწირავს [და არა შეწირავს] (ის სამშობლოს თავს)

გაჰქონდა; გაჰქონდეს [და არა გაქონდა, გაქონდეს]

გაჰყავს; გაჰყავდა [და არა გაყავს, გაყავდა]

გგავს; გგავდა (ის შენ)

გგვრის (ის შენ ღიმილს)

გგმობს (ის შენ)

გგონია (ის შენ)

გღია (ერთი), მაგრამ: ყრია (ბევრი): სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

გეახლება; გეახლა: თავაზ. 1. მოვა; მოვიდა შენთან; 2. ჭამს; შეჭამა; თუმცა თანამედროვე ქართულში არის ტენდენცია ამ ორი მნიშვნელობის გამიჯვნისა: გეახლება პირითადად იხმარება პირველი (მოვა; მოვიდა), ხოლო გეახლება – მეორე (ჭამს; შეჭამს) მნიშვნელობით

[გეგემონია, გეგემონიური კი არა] ჰეგემონია: ჰეგემონიური

გეგმა: გეგმური [და არა გეგმიური]

[გევხარ კი არა] ჰგავხარ

[გემატოლოგია კი არა] ჰემატოლოგია

[გემატომა კი არა] ჰემატომა

[გემოგლობინი კი არა] ჰემოგლობინი

გენეალოგია: გენეალოგიური
გენეზისი: გენეზისური
გენერალი (გენერლის^ა)
გენერალიტეტი
გენერალური (დირექტორი / ხაზი)
გენერაცია
გენეტიკა: გენეტიკური (კოდი)
გენია (გენიის^ა)
[გენიალოგია კი არა] გენეალოგია
[გენიკოლოგი(ა) კი არა] გინეკოლოგი(ა)
გენიალური (გენიალურად)
გენოციდი
[გეპატიტი კი არა] ჰეპატიტი
[გერაკლე კი არა] ჰერაკლე
[გერალდიკა კი არა] ჰერალდიკა
[გერბარიუმი კი არა] ჰერბარიუმი
გერბი: გერბიანი [და არა ღერბი, ღერბიანი]
[გერკულესი კი არა] ჰერკულესი (ფაფეული)
[გერმაფროდიტი კი არა] ჰერმაფროდიტი
[გერმეტული კი არა] ჰერმეტული
[გეროიკა, გეროიკული კი არა] ჰეროიკა: ჰე-
როიკული
[გექტარი კი არა] ჰექტარი
[გვანან კი არა] ჰგვანან
გეგვრის (ის ჩვენ ღიმილს)
[გვრის კი არა] ჰგვრის (ღიმილს მას)

[გიბრიდი, გიბრიდული კი არა] ჰიბრიდი:
ჰიბრიდული

[გიგიენა, გიგიენური კი არა] ჰიგიენა: ჰიგიენური

[გიდრავლიკა, გიდრავლიკური კი არა] ჰიდრავლიკა: ჰიდრავლიკური

[გიდროელექტროსადგური კი არა] ჰიდროელექტროსადგური

[გიდროლოგია, გიდროლოგიური კი არა] ჰიდროლოგია: ჰიდროლოგიური

[გიდროტექნიკა, გიდროტექნიკური კი არა] ჰიდროტექნიკა: ჰიდროტექნიკური

[გილზა, გილზი კი არა] ჰილზი

გინეკოლოგი; გინეკოლოგია: გინეკოლოგიური

გინესის წიგნი

[გიპერბოლა კი არა] ჰიპერბოლა

[გიპერტონია, გიპერტონიული კი არა] ჰიპერტონია: ჰიპერტონიული

[გიპერტონიკი კი არა] ჰიპერტონიკი

[გიპნოზი კი არა] ჰიპნოზი: ჰიპნოზური

[გიპოპოტამი კი არა] ჰიპოპოტამი

[გიპოტეზა, გიპოტეზური კი არა] ჰიპოთეზა: ჰიპოთეზური

[გიპოტენუზა, ჰიპოთენუზა კი არა] ჰიპოტენუზა

[გიპოტეტური, ჰიპოტეტური კი არა] ჰიპოთე-
ზური

გირლანდა (გირლანდის^ა)

გირჩა (გირჩის^ა)

გლასე (გლასეს^ი) [და არა გლიასე]: უალკო-
ჰოლო რბიანი სასმელი

გლეჯს (ის ბალახს), მაგრამ: ჰგლეჯს (ქარი
კაცს ქუდს)

გლოვობს; იგლოვა; უგლოვია

გმადლობ, გმადლობთ [და არა მადლობთ]

გოგონა (გოგონას^ი, მრ. გოგონები)

[გომეოპატია, გომეოპატიური კი არა] ჰომეო-
პათია: ჰომეოპათიური

[გომოსეუსულიზმი კი არა] ჰომოსეუსუა-
ლიზმი

გონებრივი – გონივრული; გონებრივი: გო-
ნებასთან, აზროვნებასთან, აზროვნების
უნართან დაკავშირებული (გონებრივი შესა-
ძლებლობა...); გონივრული: გონიერის და-
მახასიათებელი, ჰკვიანური (მიიღო გონივ-
რული გადაწყვეტილება...)

[გონია კი არა] ჰგონია (მას)

[გონორი კი არა] ჰონორი

[გონორის კაუზა კი არა] ჰონორის კაუზა

[გორიზონტი კი არა] ჰორიზონტი

[გორმონი, გორმონული კი არა] ჰორმონი:
ჰორმონული

[გოროსკოპიკი არა] ჰოროსკოპი

[გოსპიტალი, გოსპიტალიზაცია კი არა] ჰოსპიტალი; ჰოსპიტალიზაცია

გოჯი [და არა გოჯა]

გრამატიკა (გრამატიკისა): გრამატიკული

გრამოფონი [და არა გრამაფონი]

გრანდი: გადატ. უწოდებენ სახელგანთქმულ სპორტსმენებს (განსაკუთრებით გამოჩენილ ფეხბურთელებს)

გრან-პრი: მთავარი პრიზი

გრანტი: გამოიყენება ამა თუ იმ დარგში მნიშვნელოვანი პროექტის დასაფინანსებლად

გრაფიკი – გრაფიკა – გრაფოლოგია; გრა-

ფიკი: დიაგრამა, ნახაზი, რომელზედაც გამოსახულია სხვადასხვა პროცესის რაოდენობრივი დამოკიდებულება (ტემპერატურის გრაფიკი, მატარებლების მოძრაობის გრაფიკი);

გრაფიკა: 1. ხატვა უსაღებავოდ – ხაზებითა და შტრიხებით; 2. ასოთა და ციფრთა მოხაზულობა; 3. ლინგვ. მოძღვრება ბგერათა და

ასოთა ურთიერთობის შესახებ; გრაფოლოგია: ხელის (= ნაწერის) შესწავლა ადამიანის ხასიათის გამორკვევის მიზნით

გრეხს; გრეხლა [და არა გრიხავს, გრიხავდა]

გრიგორიანი [და არა გრიგორიანელი]

გრილა (საერთოდ), მაგრამ: ჰგრილა (მას)

გროსმაისტერი [და არა გროსმეისტერი]:

1. ისტ. სასულიერო რაინდული ორდენის

მეთაური; 2. უმაღლესი კვალიფიკაციის მო-
ქადრაკე

გროტესკი: გროტესკული

გრძელი (გრძლად); უგრძესი; მოგრძო

გუდა-ნაბადი (გუდა-ნაბადის^ა)

[გუმანიზმი კი არა] ჰუმანიზმი

[გუმანისტი, გუმანისტური კი არა] ჰუმანის-
ტი: ჰუმანისტური

[გუმანიტარული კი არა] ჰუმანიტარული

[გუმანოიდი კი არა] ჰუმანოიდი

[გუმანურობა კი არა] ჰუმანურობა

გყავარ, ვყავარ, მყავხარ [და არა გყევარ,
ვყევარ, მყევხარ]

გცალია [და არა ქცალია]

გცივა [და არა ქცივა]

დ

დააბოლოებს; დააბოლოვა (დავაბოლოვე, და-
აბოლოვე); დააბოლოოს; დაუბოლოებია

დააგდებს (ერთს), მაგრამ: დაყრის (ზევრს):
ობიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაც-
ვლე ზმნებია

დააგემოვნებს; დააგემოვნა; დაუგემოვნებია

დააკვლევინებს; დააკვლევინა; დაუკვლევინებია [და არა დააკვლევინებს, დააკვლევინა, დაუკვლევინებია]; იხ. აბმევიანებს
დააკვრევინებს; დააკვრევინა; დაუკვრევინებია [და არა დააკვრევინებს, დააკვრევინა, დაუკვრევინებია]; იხ. აბმევიანებს
დაანახვებს; დაანახვა; დაუნახვებია [და არა დაანახვებს, დაანახვა, დაუნახვებია]
დაარტყამს [და არა დაარტყავს]; იხ. აბამს
დაასწრებს; დაასწრო (დავასწარი, დაასწარი); დაუსწრია
დააწერინებს; დააწერინა; დაუწერინებია [და არა დააწერინებს, დააწერინა, დაუწერინებია]
დააწყობს; დააწყო (დავაწყვე, დააწყვე); დაუწყვია (წიგნები), მაგრამ: დაღებს; დაღო; დაუღვია (წიგნი): ობიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია
დააჭრევინებს; დააჭრევინა; დაუჭრევინებია [და არა დააჭრევინებს, დააჭრევინა, დაუჭრევინებია]; იხ. აბმევიანებს
დაახატვინებს; დაახატვინა; დაუხატვინებია [და არა დაახატვინებს, დაახატვინა, დაუხატვინებია]; იხ. აბარვინებს
დაახვნევინებს; დაახვნევინა; დაუხვნევინებია [და არა დაახვნევინებს, დაახვნევინა, დაუხვნევინებია]

დააჯილდოებს; დააჯილდოვა; დააჯილდოს
(დავაჯილდოო, დააჯილდოო); დაუჯილ-
დობია

[დააჯინა კი არა] დასვა (ის), მაგრამ: დასხა
(ისინი): ობიექტის რიცხვის მიხედვით ფუ-
ქემონაცვლე ზმნებია

დაბალი (დაბლისა¹); შდრ.: მდაბალი (მდაბ-
ლისა¹, მდაბლად): მდაბალი სალამი; მდა-
ბალი სული

[დაბალი მოსავალი, დაბალმოსავლიანი კი
არა] მცირე მოსავალი; მწირმოსავლიანი
(ნიადაგი)

დაბოლოება (დაბოლოებისა¹); დაბოლოებული
დაბოლოვდება; დაბოლოვდა; დაბოლოებულა
დაბომბვა; დაბომბილი

დაგემოვნება (დააგემოვნებს)

დაგლეჯს; დაგლიჯა; დაუგლეჯია

დაგრეხს; დაგრიხა; დაუგრეხია

დაღებს; დაღო; დაუღვია (ერთი), მაგრამ: და-
აწყობს; დააწყო; დაუწყვია (ბევრი): ობი-
ექტის რიცხვის მიხედვით ფუქემონაცვლე
ზმნებია; შდრ.: დასღებს (მას პატივს)

დაებადებინა; დაებადებინოს [და არა დაება-
დებია, დაებადებინოს]

დაემხო; დაემხო; დამხობილა (იგი); შდრ.:
დაემხო; დაემხო; დამხობია (იგი მას)

დაენაძლევა; დაენაძლევა; დაენაძლევის
(დავენაძლევი, დაენაძლევი); დანაძლე-
ვებია

დაეშავებინა; დაეშავებინოს [და არა დაეშა-
ვებია, დაეშავებინოს]

დაეშენებინა; დაეშენებინოს [და არა დაე-
შენებია, დაეშენებინოს]

დაეწერინებინა; დაეწერინებინოს [და არა
დაეწერინებია, დაეწერინებინოს]

დაეჭრევინებინა; დაეჭრევინებინოს [და
არა დაეჭრევინებია, დაეჭრევინებინოს]

დაეხატვინებინა; დაეხატვინებინოს [და
არა დაეხატვინებია, დაეხატვინებინოს]

დავიწროვდება; დავიწროვდა; დავიწროებუ-
ლა

დავობს; დავობდა; იდავა; უდავია

დათანხმდება (თანხმობას განაცხადებს); და-
თანხმდა; დათანხმებულა, მაგრამ: და-
სთანხმდება; დასთანხმდა; დასთანხმებია
(ის მას)

დათვრება; დათვრა (დავთვერი, დათვერი);
დამთვრალა

დათმობა: მრ. არა აქვს. უმართებულთა: და-
თმობების პოლიტიკა. უნდა იყოს: დათმობის
(კომპრომისის) პოლიტიკა

დაიბნევა; დაიბნა (დავიბენი, დაიბენი); დაბ-
ნეულა

დაიგულებს; დაიგულა; დაუგულებია [და არა დაიგულვებს, დაიგულვა, დაუგულვებია]

დაიკლებს; დაიკლო (დავიკელი, დაიკელი); დაუკლია

დაიკრავს; დაიკრავდა; დაიკრა (დავიკარი, დაიკარი); დაუკრავს

დაიკრებს; დაიკრებდა; დაიკრიბა; დაუკრებია // დაიკრეფს (გულზე ხელებს)

დაიმარტოებს; დაიმარტოვა (დავიმარტოვე...); დაიმარტოოს; დაუმარტოებია

დაიპყრობს; დაიპყრო (დავიპყარი, დაიპყარი); დაუპყრია

დაირქმევს (დავირქმევ, დაირქმევ) [და არა დაირქვამს, დავირქვამ, დაირქვამ]; დაირქვა; დაურქმევია (სახელი)

დაისვამს [და არა დაისვავს, დაისმევს] (ერთს), მაგრამ: დაისხამს (ბევრს): ობიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

დაიხმარს (// დაიხმარებს); დაიხმარა; დაუხმარებია

დაიხოცა (ხალხი), მაგრამ: მოკვდა (კაცი): სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

დაიჯესტი

დაკავშირებით: პარლამენტთან / მინისტრთან...
დაკავშირებით [და არა პარლამენტთან /
მინისტრთან... მიმართებაში]; იხ. [მიმართე-
ბაში...]

დაკარგავს; დაკარგა; დაუკარგავს [და არა
დაუკარგია]; იხ. **დაუხატავს**

[დაკარგვია, დაკარგვოდა კი არა] **დაჰკარგვია;**
დაჰკარგოდა (მას)

დალაშქრავს; დალაშქრა; დაულაშქრავს: ზე-
პირ მეტყველებაში ისმის ხოლმე: მან (ფეხ-
ბურთელმა) დალაშქრა მეტოქის კარი; მას შე-
ეძლო კიდევ ერთხელ დაელაშქრა მოწინააღ-
მდეგის კარი. **დალაშქრავს** ნიშნავს: 1. ლაშ-
ქრით შეესევა და აიკლებს (ქალაქს, ციხეს...);
2. დაიპყრობს (მწვერვალს). უმართებულოა
ამ ფორმის გამოყენება ფეხბურთელის მიერ
ბურთის კარში გატანის მნიშვნელობით. უნდა
იყოს: ბურთი გაიტანა

დალევს; დალია; დაულევია, მაგრამ: სვამს:
დროის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

დამკაბადონებელი (დამკაბადონებლის^ა)

დამნაშავე (დამნაშავეის^ა)

დამპროექტებელი (დამპროექტებლის^ა)

დამპყრობელი (დამპყრობლის^ა)

დამსწრე (დამსწრის^ა)

დამხმარე (დამხმარის^ა)

დაპროგრამება // პროგრამირება; **დაპროგრა-**
მებული // პროგრამირებული

ღარწმუნდება; ღარწმუნდა; ღარწმუნებულა
ღასაველეთი (ევროპა...)

ღასაკერელი // ღასაკრავი: 1. რაც უნდა და-
კვრან; დასარტყმელი; 2. რაც უნდა დააკრან
(რამეზე); 3. რაც, რაზედაც ან რითაც უნდა
დაუკრან (საკრავი)

ღასასრულ: ეს სიტყვა სტატიისა თუ მოხსენების
შემაჯამებელ ნაწილში გვხვდება დამოუკი-
დებლად (ღასასრულ, მოკლედ შევაჯამოთ მი-
ღებული შედეგები), ღასასრულს კი მხოლოდ
იმ შემთხვევაში გვაქვს, თუ მას წინ უძღვის
სახელის ნათესაობითი ბრუნვის ფორმები
(სხდომის / კონცერტის ღასასრულს)

ღასღებს (მას პატივს), მაგრამ: ღადებს (წიგნს)
ღასვამს; ღასვა; ღაუსვამს (ერთი), მაგრამ:
ღასხამს; ღასხა; ღაუსხამს (ბევრი): ობიექ-
ტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე
ზმნებია

ღასვენების [და არა გამოსასვლელი] / უქმე
(დღე)

ღასთანხმდება; ღასთანხმდა; ღასთანხმებია
(ის მას), მაგრამ: ღათანხმდება; ღათან-
ხმდა; ღათანხმებულა (ის)

ღასხდა (ხალხი), მაგრამ: ღაჯდა (ბავშვი)
ღატოვებს; ღატოვა; ღაუტოვებია

ღატოვებული [და არა დატოვილი]

ღაუბამს [და არა დაუბავს, დაუბია] (თურმე);
იხ. აუბამს

დაუვიწყებს; დაუვიწყა; დაუვიწყებია; დაე-
ვიწყებინა [და არა დაჯიწყებია, დაჯიწყა,
დაჯიწყა]

დაუთოვდება; დაუთოვდა; დაუთოებულა
დაუკლავს (ქათამი), მაგრამ: დაუკლია (წონა-
ში)

დაურტყამს [და არა დაურტყავს, დაურტყია]
(თურმე); იხ. აუბამს

დაუსვამს [და არა დაუსვავს, დაუსვია] (თურ-
მე); იხ. აუბამს

დაუსხამს [და არა დაუსხავს, დაუსხია] (თურ-
მე); იხ. აუბამს

დაუწვავს [და არა დაუწვამს, დაუწვია]
(თურმე); იხ. დაუხატავს

დაუხატავს [და არა დაუხატია]: სალიტერა-
ტურო ნორმების მიხედვით, ავ თემისნიშნი-
ან ზმნებში I თურმეობითის წარმოებისას ეს
სუფიქსი (-ავ) შენარჩუნდება, რაც დოკუმენ-
ტურად დადასტურებულია ყველა დროის
ქართული კლასიკური მწერლობისა და ხალ-
ხური შემოქმედების (ხალხური პოეზია, ან-
დაზები) მონაცემებით

დაფინანსება // ფინანსირება; დაფინანსებუ-
ლი // ფინანსირებული

დაფლეთს [და არა დაფლითავს]; დაფლითა;
დაუფლეთია; დაეფლითა

[დაქონდა კი არა] დაჰქონდა

დაქრის; დაქროდა

[დაყავდა კი არა] დაჰყავდა

[დაყვება კი არა] დაჰყვება (მას)

დაყოფს; დაყო (დავყავი, დაყავი); დაუყვია

დაყრის (ბევრს), მაგრამ: დააგდებს (ერთს):
ობიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონა-
ცვლე ზმნებია

დაძლევს; დაძლია; დაუძლევია

დახოცავს (ბევრს), მაგრამ: მოკლავს (ერთს):
ობიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონა-
ცვლე ზმნებია

დაჯილდოება: დაჯილდოებული

დაჯილდოვდება; დაჯილდოვდა; დაჯილდო-
ებულა

დაჰკარგვია; დაჰკარგოდა (მას)

დაჰკითხავს; დაჰკითხა; დაუკითხავს

დაჰპირდება; დაჰპირდა; დაჰპირებია (ის მას
მას)

დაჰქონდა; დაჰქონდეს

დაჰყაბულდება; დაჰყაბულდა; დაჰყაბულე-
ბია; დაჰყაბულებოდა

დაჰყავს; დაჰყავდა

დაჰყვება; დაჰყვა; დაჰყოლია (მას)

დგანარ [და არა დგებარ]; იხ. ვგავარ

დებატები (მრ.): აზრთა გაცვლა-გამოცვლა საჯა-
როდ; კამათი, პაექრობა

ღებიუტი: 1. პირველი გამოსვლა სამოდვანო
ასპარეზზე; 2. პირველი სვლები ჭადრაკში. ამ
სიტყვასთან (ღებიუტი) მსაზღვრელად პირ-
ველი ზედმეტია

**ღებს; დაღებს; დაღო (დავღე, დაღე); დაუღ-
ვია**

ღეგენერაცია

ღეგრადაცია

ღეგრაღირება: ღეგრაღირებული

ღეგუსტაცია // დაჭაშნიკება: კვების პროდუქ-
ტების (ღვინის, ჩაის...) გემოს გასინჯვა ხა-
რისხის გასარკვევად; **ღეგუსტატორი**

ღეღა (ღეღის'ა', შინაურულად ღეღას'ი')

**ღეღაბერი (ღეღაბრის'ა'): ღეღაბრული (ღეღა-
ბრულად)**

ღეღანი // ორიგინალი

ღეღოფალა (ღეღოფალას'ი') // თოჯინა

ღეღოფალი (ღეღოფლის'ა'): საღეღოფლო

ღევს (ერთი), მაგრამ: აწყვია (ბევრი)

**[ღეზინტერია, დიზინტერია კი არა] ღიზენტე-
რია**

**ღეზინფექცია [და არა დიზინფექცია]: ღე-
ზინფექციური; საღეზინფექციო**

ღეზოდორატორი [და არა ღეზადორატორი]

ღეიღა (ღეიღის'ა', შინაურულად ღეიღას'ი')

ღეიღაშვილი

ღე იურე (საპირისპ. ღე ფაქტო)

დეკლამაცია: ლიტერატურული ნაწარმოების
გამომეტყველებითი კითხვა, მხატვრული
კითხვა

დეკლარაცია: დეკლარაციული

დეკოლტე (დეკოლტეს^ი)

დეკორაციული (დეკორაციასთან დაკავშირე-
ბული) – **დეკორატიული** (მცენარეები)

დელეგაცია

დელეგირება (დელეგატად გაგზავნა): **დელე-
გირებული**

დელიკატესი (დელიკატესს): განსაკუთრებით
გემრიელი, რჩეული საკმელი

დელიკატური: 1. თავაზიანი, ზრდილობიანი
(დელიკატური ადამიანი); 2. რაც ფრთხილსა
და წინდახედულ მოპყრობას, ფაქიზ დამო-
კიდებულებას მოითხოვს (დელიკატური საკი-
თხი)

დელიკატურობა: თავაზიანობა, ზრდილობია-
ნობა

დემაგოგი: დემაგოგური

დემაგოგია: დემაგოგიური

დემარკაცია: დემარკაციული; **სადემარკაციო**

დემარში: დიპლ. ერთი სახელმწიფოს მთავრო-
ბის, საგარეო საქმეთა უწყების ან დიპლომა-
ტიური წარმომადგენლის მიმართვა მეორე
სახელმწიფოსადმი (ნოტა, განცხადება,
თხოვნა, პროტესტი)

დემისეზონური

დემონსტრაციული; დემონსტრაციულად [და არა დემონსტრატიული, დემონსტრატიულად]

დემონსტრირება: დემონსტრირებული

დემორალიზაცია // დემორალიზება: დემორალიზებული

დემოსი (დემოსს)

დეპარტამენტი: 1. ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეული, ოლქი (სახელმწიფო დეპარტამენტი); 2. განყოფილება

დეპორტაცია // დეპორტირება (ქვეყნიდან იძულებით გასახლება): დეპორტირებული

დეპრესია: დეპრესიული

დესტაბილიზაცია // დესტაბილიზება: დესტაბილიზებული

დესტრუქცია (დამლა, დარღვევა): დესტრუქციული

დე ფაქტო (საკირისკ. დე იურე)

დეფექტი: დეფექტური [და არა დეფექტიური]

დეფინიცია (ამა თუ იმ ცნების განსაზღვრა სპეციფიკური ნიშნის მიხედვით): დეფინიციური

დეფისი [და არა დეფიზი]

დეფიციტი; უმართებულოა: ესა თუ ის მედიკამენტი (საქონელი) დეფიციტშია, უნდა

იყოს: ამა თუ იმ მედიკამენტის (საქონლის)
ნაკლებობა; დეფიციტია; იხ. - ში

დიაბეტი; დიაბეტიკი

დიაგნოსტიკა: დიაგნოსტიკური

დიაგნოსტიკოსი [// დიაგნოსტი]

დიაგონალი: დიაგონალური

დიალექტიკური - დიალექტური; დიალექ-
ტიკური: დიალექტიკაზე დაფუძნებული
(დიალექტიკური მატერიალიზმი); დიალექ-
ტური: დიალექტისათვის, ენის ამა თუ იმ
კილოსათვის დამახასიათებელი (დიალექტუ-
რი ლექსიკონი)

დიალოგი: დიალოგური

დიასპორა (დიასპორის^ა) // სათვისტომო

დიახ (დიახ, ასეა): დიახაც (სწორედაც რომ)

დიდედა (დიდედის^ა, შინაურულად დიდე-
დას^ი) // ბებია (ბების^ა, შინაურულად ბე-
ბიას^ი)

დიზაინი; დიზაინერი

დიზენტერია [და არა დიზინტერია, დეზინ-
ტერია]

[დიზინფექცია კი არა] დეზინფექცია

დილა; დილა-სალამოს

დილექტანტი: დილექტანტური

დილექტანტობა

დინამიკა: დინამიკური

დინასტია: დინასტიური

დიპლომატი – დიპლომატი; დიპლომატი:
სტუდენტი, რომელიც სადიპლომო შრომას
ამზადებს; **დიპლომატი:** პირი, რომელიც
დიპლომატიურ მოღვაწეობას ეწევა

დიპლომატია: დიპლომატიური (კორპუსი)

დიპლომატიკა: დიპლომატიკური (საბუთები)

დისერტანტი

დისერტაცია: სადისერტაციო

დისკეტი

დისკომფორტი: დისკომფორტული

დისკრედიტაცია // დისკრედიტირება: დის-
კრედიტირებული

დისკრიმინაცია // დისკრიმინირება: დის-
კრიმინირებული

დისკურსიული

დისკუსია (დისკუსიის^ა): სადისკუსიო (საკი-
თხი)

დისლოკაცია: დისლოკაციური // სადისლო-
კაციო

დისონანსი: დისონანსური

დისპლეი (დისპლეიმ, მიც. დისპლეის)

დისპუტანტი

დისპუტი: საჯარო პაექრობა, კამათი ამა თუ იმ
საკითხის, პრობლემის შესახებ

დისტანცია: დისტანციური
 დისშვილი // დისწული
 დიფთერია // დიფთერიტი [და არა დიფტე-
 რია, დიფტერიტი]
 დიქტოფონი [და არა დიქტაფონი]
 დიჯეე (დიჯეიმ, მიც. დიჯეის)
 დოგმა: დოგმატური
 დოგმატიკა: დოგმატიკური
 დოკუმენტაცია
 დოკუმენტი: დოკუმენტური [და არა დოკუ-
 მენტალური]
 დოკუმენტირებული: ილუსტრაციებით დამო-
 წმებული (დოკუმენტირებული ლექსიკონი)
 დოსიე (დოსიეს^ი)
 დოქტორანტურა (დოქტორანტურის^ა)
 დოქტრინა (დოქტრინის^ა)
 დოღი // მარულა
 დრამა: დრამატული; დრამული; სადრამო
 დრამატიზაცია // დრამატიზება: დრამატიზე-
 ბული [და არა დრამატიზირებული]
 დრამატურგი; დრამატურგია: დრამატურგი-
 ული
 დრო (დროის^ა // დროს^ი)
 დღედაღამ, მაგრამ: დღე და ღამე // დღისით
 და ღამით (მუშაობა)

დღესდღეობით [და არა დღესდღეისობით]
დღე-ღამე (დღე და ღამე), მაგრამ: დღელამუ-
რი, სადღელამისო

ე

ეამა [და არა იამა] // ესიამოვნა

ეგ (მაგან, მაგას...)

ეგეთი

ეგზალტაცია // ეგზალტირება: ეგზალტირე-
ბული

ეგზემპლარი // ცალი

ეგზოტერიკული – ეზოტერიკული; ეგზო-
ტერიკული: რაც საიდუმლოებას არ წარმო-
ადგენს და განკუთვნილია ყველასათვის;
ეზოტერიკული: რაც განკუთვნილია მხო-
ლოდ იმათთვის, ვისაც გაენდვნენ

ეგზოტიკა: ეგზოტიკური [და არა ეკზოტი-
კა, ეკზოტიკური]

ეგილა (ეგიდის^ა)

ეგოცენტრიზმი (ეგოცენტრიზმმა)

ეგრე

[ეგრეთი კი არა] ეგეთი

ეგრეთ წოდებული (ე. წ.) [და არა ეგრედ წო-
დებული]

ედო (მედო, გედო)

ევროკავშირი

ეზრდება [და არა ეზდება] (შვილი)

ეთიკა: ეთიკური

[ეთიკეტი, ეთიკეტური კი არა] ეტიკეტი:

ეტიკეტური

ეთნიკური [და არა ეთნიური]

ეთქმება // ეთქმის

ეიგივება; ეიგივა; ეიგივოს

ეიფორია: ეიფორიული

ეკვივალენტი: ეკვივალენტური [და არა ექ-
ვივალენტი, ექვივალენტური]

[ეკზოტიკა კი არა] ეგზოტიკა

ეკითხება; ეკითხებოდა; ეკითხებოდეს

ეკოლოგია (ეკოლოგიის^ა): ეკოლოგიური

ეკონომიური (მომჭირნე, მაგ., ეკონომიური ხარ-
ჯვა) – ეკონომიკური (ეკონომიკური პოლი-
ტიკა)

ელასტიკური [და არა ელასტიური]

ელემენტარული; ელემენტარულობა

ელიტა (ელიტის^ა): ელიტარული (// ელიტუ-
რი)

ემბლემა (ემბლემის^ა): ემბლემური

ემდურის [და არა ენდურის]

ემიგრანტი – იმიგრანტი – მიგრანტი; ემიგ-
რანტი: სამშობლოდან სხვა ქვეყანაში იძუ-

ლებით ან ნებაყოფლობით გადასახლებული პირი; ემიგრაციაში მყოფი; იმიგრანტი: ამა თუ იმ ქვეყანაში დასახლებული უცხოელი; მიგრანტი: ადამიანი, რომელიც იცვლის საცხოვრებელ ადგილს (ქვეყანას)

ენამახვილი: ენამახვილური

ენამწარე (ენამწარის^ა)

ენამჭევრი: ენამჭევრული

ენაძლევება [და არა ენიძლევება]

ეპარქია: საეპარქიო

ეპიგონი: ეპიგონური

ეპიგრაფიკა: ეპიგრაფიკული

ეპიდემია: ეპიდემიური

ეპიდემიოლოგია: ეპიდემიოლოგიური

ეპიკა: ეპიკური

ეპილეფსია: ეპილეფსიური

ეპისკოპოსი: საეპისკოპოსო

ეპიცენტრი (მიწისბერის ეპიცენტრი)

ეპონიმი: ეპონიმური

ეპოპეა (ეპოპეის^ა)

ეპოქა (ეპოქის^ა): ეპოქალური [და არა საეპოქო]

ერთი და იგივე კაცი: ამ შემთხვევაში ერთი და იგივე მსაზღვრელია. სახელობითში დასმულ სახელთან უნდა იყოს: ერთი და იგივე (კაცი), სხვა ბრუნვებში კი ერთი იცვლება, იგივე კი მუდამ იმავე ფორმით იქნება წარმოდგე-

ნილი (ერთი და იგივე კაცი, ერთმა და იმავე
კაცმა, ერთსა და იმავე კაცს...)

ერთი და იგივე: ორივე ეს სიტყვა (ერთი, იგივე)
ცალ-ცალკე იბრუნება (ერთმა, ერთს..., იმავემ,
იმავეს...): ერთი და იგივე, ერთმა და იმავემ, ერ-
თსა და იმავეს და ა. შ.

ერთი მხრივ // ერთი მხრით [და არა ერთის
მხრივ, ერთის მხრით]

ერთმორწმუნე (ერთმორწმუნისა)

ერთფეროვანი: ერთფეროვნება

ერთხელ [და არა ერთჯერ] („ასჯერ გაზომე
და ერთხელ გაჭერი“), მაგრამ: ერთჯერ ერ-
თი (მათ.). აქედან: ერთჯერადი (ჩაი, ყავა,
შპრიცი...)

ერიტროციტები (მრ.)

ერკვევა; ერკვეოდა; ერკვეოდას

ეროვნული [და არა საეროვნო] // ნაციონა-
ლური

ერულიტი; ერულიცია

ერქვა [და არა ქვიოდა, ჰქვიოდა]

[ესე, ესევე კი არა] ასე, ასევე

[ესეთი, ესეთივე კი არა] ასეთი, ასეთივე

[ესეთნაირი, ესეთნაირად კი არა] ასეთნაირი,
ასეთნაირად

ესეჲ [და არა ესე, ესსე]

ესკადრა – ესკადრილია – ესკადრონი; ეს-
კადრა: სამხედრო ხომალდების მსხვილი

შენაერთი; ესკადრილია: სამხედრო-საავიაციო შენაერთი, რომელიც თვითმფრინავების რამდენიმე რაზმისგან შედგება; ესკადრონი: ცხენოსანი ჯარის ერთეული

ესკალატორი – ექსკავატორი; ესკალატორი: მოძრავი კიბე (მეტროპოლიტენის ესკალატორი); ექსკავატორი: მიწის სათხრელი მანქანა

ესკალაცია (ესკალაციისა)

ესკორტი [და არა ექსკორტი] (დაცვა)

ესკორტირება [და არა ექსკორტირება]

ეს ყველაფერი (ამ ყველაფერმა, ამ ყველაფერს, ამ ყველაფრის...): ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: ეს ყველაფერი აისახა ჩვენს ცხოვრებაზე; ამ ყველაფერმა თავი მოგვაბეზრა; ამ ყველაფერს ახლავე მოგახსენებთ; ამ ყველაფრის გამო ძალიან დავიღალეთ... უმჯობესია: ყოველივე ეს აისახა ჩვენს ცხოვრებაზე; ყოველივე ამან თავი მოგვაბეზრა; ყოველივეს (ამას) ახლავე მოგახსენებთ; ყოველივე ამის გამო ძალიან დავიღალეთ...

ეტიკეტი: ეტიკეტური [და არა ეთიკეტი, ეთიკეტური]

ეტიმოლოგია – ეტიოლოგია; ეტიმოლოგია: ლინგვ. ენათმეცნიერების დარგი, რომელიც სიტყვის წარმომავლობას სწავლობს; ეტიოლოგია: 1. მოძღვრება დაავადებათა მიზეზე-

ბის შესახებ, 2. ამა თუ იმ დაავადების გამო-
მწვევი მიზეზი

ეუთო: ევროპის უსაფრთხოებისა და თანამ-
შრომლობის ორგანიზაცია

ეუცხოება (მეუცხოება, გეუცხოება); ეუ-
ცხოვა; ეუცხოოს

ეფექტი: ეფექტური

[ექვივალენტი, ექვივალენტური კი არა] ეკვი-
ვალენტი: ეკვივალენტური

ექო [და არა ეხო]

ექოსკოპია [და არა ეხოსკოპია]

ექსკლუზივი: ექსკლუზიური (ექსკლუზიური
ინტერვიუ: ამა თუ იმ ჟურნალის, გაზეთის,
ტელევიზიისა და რადიოსათვის საგანგებოდ
მიცემული ინტერვიუ)

ექსკურსი: ძირითადი საკითხისაგან გადახვევა
გზადაგზა წამოჭრილი სხვა საკითხების გა-
საშუქებლად; წიაღსვლა (ვრცელი ექსკურსის
შემდეგ მომხსენებელი დაუბრუნდა მთავარ
საკითხს)

ექსკურსია: საექსკურსიო

ექსპანსია (ახალი ტერიტორიების დაპყრობი-
საკენ მისწრაფება): ექსპანსიური

ექსპატრიაცია // ექსპატრიირება: სამშობ-
ლოდან გასახლება, ჩვეულებრივ, მოქალაქე-
ობის გამოცვლით

ექსპერიმენტი: ექსპერიმენტული

ექსპერტი: ექსპერტული; საექსპერტო

ექსპლუატატორი: ექსპლუატატორული

ექსპლუატაცია: ექსპლუატაციური

ექსპლუატირება: ექსპლუატირებული

ექსპოზიცია (ექსპოზიციის^ა)

ექსპონატი (მუზეუმში გამოსაფენი საგანი) –
ექსპონენტი (ექსპონატის მფლობელი; გა-
მომფენი)

ექსპორტი: ექსპორტული // საექსპორტო

ექსპორტიორი [და არა ექსპორტერი]

ექსპორტირება: ექსპორტირებული

ექსპრეზიდენტი

ექსპრესია: ექსპრესიული

ექსპრესიულობა [და არა ექსპრესულობა]

ექსპრომტი (ექსპრომტად)

ექსტენსიური (ექსტენსიურად)

ექსტერიერი

[ექსტერიტორიალობა კი არა] ექსტერიტო-
რიულობა

ექსტერნი: მოსწავლე, რომელიც სასწავლებელ-
ში არ ირიცხება და ისე აბარებს გამოცდას

ექსტრავაგანტური: არაჩვეულებრივი, უცნა-
ური

ექსტრაორდინარული

ექსტრემალური // ექსტრემული

ექსტრემისტი: ექსტრემისტული

ექსცენტრიკი // ექსცენტრიკოსი

ექსცენტრიკული

ეწია (იგი ბედს) – ეწვია (სტუმარი მას)
 ეჭილავება; ეჭილავა; ეჭილაოს (ვეჭილაო,
 ეჭილაო)
 ეხვეწება; შეეხვეწება; შეეხვეწა; შეეხ-
 ვეწნენ [და არა შეეხვეწეს]
 [ეხლა, ეხლავე კი არა] ახლა, ახლავე
 [ეხლანდელი კი არა] ახლანდელი
 [ეხლახან, ეხლახანს კი არა] ახლახან
 [ეხო კი არა] ექო
 [ეხოსკოპია კი არა] ექოსკოპია

3

ვა-ბანკი
 ვავადმყოფობ [და არა ავადმყოფობ]
 ვალუტა [და არა ვალიუტა]
 ვარდება (ერთი), მაგრამ: ცვივა (ბევრი): სუ-
 ბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე
 ზმნებია
 ვარდისფერი (ვარდისფრად)
 ვარიანტი: ვარიანტული
 ვარიაცია (ვარიაციის^ა): ვარიაციული
 ვარიირება
 ვარიირებს; ვარიირებდა

ვაქცინა (ვაქცინის^ა): სავაქცინო

ვაჭარი (ვაჭრის^ა): ვაჭრული

ვახშამი (ვახშმის^ა, ვახშმად)

ვგავარ [და არა ვგევარ], ვღგავარ [და არა
ვღგევარ], ვყავარ [და არა ვყევარ]: ვარ,
ხარ მეშველი ზმნებით ნაწარმოები რამდენი-
მე ზმნის I და II პირის ფორმებში – ვღგავარ,
ღგახარ; ვგავარ, ჰგავხარ; ვყავარ, ჰყავხარ –
ზოგჯერ ფუძისეული ა ხმოვნის ნაცვლად
ე-ს ხმარობენ, თუმცა III პირის ფორმა ცხად-
ყოფს შეცდომას (შ დ რ.: ღგახს, ჰგავს, ჰყავს)

ვეგეტარიანიელი; ვეგეტარიანელობა

ვეგეტატიური (ნევროზი) – ვეგეტაციური
(გამრავლება)

ვეებერთელა (ვეებერთელას^ი)

ვენა (ვენის^ა): ვენების დაავადება

ვერანდა (ვერანდის^ა)

ვერნისაჟი

ვერცხლისფერი (ვერცხლისფრად)

ვესტიბიული

ვეტერანი: ვეტერანული

ვეტერინარი: ვეტერინარული; სავეტერინა-
რო

ვეტო (ვეტოს^ი): აკრძალვის უფლება (ოფიცია-
ლური)

ვთანამშრომლობ(თ) [და არა თანავმშრომ-
ლობ(თ)]

[ვიბეჭდები (ჟურნალში...) კი არა] ვბეჭდავ
(ჟურნალში... სტატიას...) ან იბეჭდება (ჟურ-
ნალში... ჩემი სტატია...). ზეპირ მეტყველება-
ში დროდადრო ისმის: ვიბეჭდები, ვყალიბდ-
ები, ვკონკრეტდები, ვმეორდები, რაც მხოლოდ
შემდეგ კონტექსტებშია მართებული: ვყალიბ-
დები პიროვნებად; ვიბეჭდები ლექსი (გაპიროვ-
ნებისას)...

ვიზა (ვიზის^ა); ვიზირება: ვიზირებული

ვიზიტი; ვიზიტორი [და არა ვიზიტორი]

ვიზუალური (მხედველობითი)

ვინ (სახ. ვინ, მოთხრ. ვინ, მიც., ნათ. ვის...)

ვინმე (მოთხრ. ვინმემ, მიც., ნათ. ვინმეს,
მოქმ. ვინმეთი, ვით. ვინმედ, მრ. ვინმეები)

ვირტუოზი (რაიმე საქმეში უაღრესად დახე-
ლოვნებული ადამიანი): ვირტუოზული

ვისაღმი // ვისღამი

ვისზე [და არა ვიზე] (ფიქრობ); ვისში (შე-
გაქვს ეჭვი)

ვილა (// ვინლა) (მოთხრ. ვილამ, მიც. ვილას
(// ვისლა), ნათ. ვილას^ი, მოქმ. ვილათი,
ვით. ვილად)

ვილაცა (ვილაცის^ა [// ვილაცას^ი], მრ. ვილაცე-
ბი) [და არა ვილაცეები]

ვკივი [და არა ვკივივარ]: ზმნათა ერთ ჯგუ-
ფთან (ვტირი, ტირი; ვყვირი, ყვირი; ვმღერი,
მღერი; ვკივი, კივი; ვჩივი, ჩივი; ვბლავი, ბლავი;
ვჩხავი, ჩხავი...) პირველ და მეორე პირში და-

მხმარე ზმნების (ვარ, ხარ; ვართ, ხართ) გამოყენება ზედმეტია

[კონკრეტდები (ამ საკითხთან დაკავშირებით) კი არა] ვაკონკრეტებ (ამ საკითხს)

[ვმეორდები (მსჯელობაში...) კი არა] ვიმეორებ (მსჯელობაში... ამა თუ იმ აზრს)

ვმლერი, მლერი [და არა ვმლერივარ, მლერი-ხარ]; იხ. ვკივი

[ვნათელყოფ კი არა] ნათელყოფ

ვოიაჟი; ვოიაჟორი

ვრცელი (ვრცლად)

[ვსრულყოფ კი არა] სრულყოფ

ვსხედვართ (ჩვენ) [და არა ვზივართ]: ზის და სხედან სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია; ვზივართ, ზიხართ, ზიან უმართებულო ფორმებია. ერთადერთი გამოწინაკლისი, როდესაც ზიხართ შეიძლება სწორად იხმარებოდეს, ის შემთხვევაა, როცა II პირის ფორმა ერთს აღნიშნავს, მაგრამ მას თქვენობით მიმართავენ (მაგ.: ქალბატონო, თქვენ ახალშეღებულ სკამზე ზიხართ)

ვტირი, ტირი [და არა ვტირივარ, ტირიხარ]; იხ. ვკივი

ვტყუი, ტყუი [და არა ვტყუივარ, ტყუიხარ]; იხ. ვკივი

[ვუარყოფ კი არა] უარყოფ

[ვუგულებელყოფ კი არა] უგულებელყოფ

[ვუზრუნველყოფ კი არა] უზრუნველყოფ

[ვუკვდავყოფ კი არა] უკვდავეყოფ
ვყავარ, ჰყავხარ [და არა ვყევარ, ყევხარ]; იხ.
ვგავარ

ვყვირი, ყვირი [და არა ვყვირივარ, ყვირი-
ხარ]; იხ. ვკივი

[ვშეურაცხყოფ კი არა] შეურაცხყოფ
ვშუამავლობ [და არა შუავმავლობ]
ვშუამდგომლობ [და არა შუავმდგომლობ]
ვჩივი, ჩივი [და არა ვჩივივარ, ჩივიხარ]; იხ.
ვკივი

[ვცხადყოფ, ვცხადვეყოფ კი არა] ცხადვეყოფ
ვხელმძღვანელობ [და არა ხელვმძღვანე-
ლობ]

[ვხელყოფ კი არა] ხელვეყოფ

ზ

[ზაგარი მიიღო კი არა] გაირუჯა (ზზეზე)

-ზე: ეს თანდებული ხშირად უმართებულოდ
გამოიყენება: მუშაობს ბენზინზე, გაზზე (უნ-
და იყოს: ბენზინით, გაზით); გამოცდა სიმ-
ტკიცეზე (უნდა იყოს: სიმტკიცის გამოცდა);
გიორგიზე არ მიკითხავს, იცის თუ არა ეს ამ-
ბავი. უნდა იყოს: გიორგიხთვის არ მიკი-
თხავს, იცის თუ არა ეს ამბავი, მაგრამ: სწო-

რედ გიორგიზე (გიორგის შესახებ) მოგახსენებდით

ზებრა (ზებრას¹)

ზეგაელენა // ზემოქმედება

ზელს; ზილა; უზელია

ზემთ [და არა ზემოდ] // ზევით, მაგრამ:
როგორც ზემთ აღვნიშნეთ...

[ზიან კი არა] სხედან; იხ. ვსხედვართ

[ზილავს კი არა] ზელს

ზის (ის), მაგრამ: სხედან (ისინი): სუბიექტის
რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია;
იხ. ვსხედვართ

ზმნა (ზმნის¹): ზმნური

ზოგიერთი საკითხი, ბავშვი... [და არა ზო-
გიერთი საკითხები, ბავშვები...]; იხ. ამდენი

ზოგი წიგნი, მეგობარი... [და არა ზოგი
წიგნები, მეგობრები...]; იხ. ამდენი

ზრდის; ზრდიდა; ზრდიდეს

ზურმუხტისფერი (ზურმუხტისფრად)

თ

-თა-გან: ასეთი დაბოლოებით, ჩვეულებრივ, ნათესაობითი ბრუნვის -გან თანდებულიანი ფორმები იხმარება მრავლობით რიცხვში: ბავშვთაგან, ღამსწრეთაგან... (შდრ.: ბავშვ-თა-გან-ი, ღამსწრე-თა-გან-ი და მისთ.). ჩვენ, თქვენ, მათ თავისთავად მრავლობითის გამო-მხატველი ფორმებია, ამიტომ -გან თანდებუ-ლის წინ მრავლობითის -თა სუფიქსი აქ ზედმეტია. უნდა იყოს: ჩვენგანი, თქვენგა-ნი, მათგანი [და არა ჩვენთაგანი, თქვენთა-განი, მათთაგანი]

თავგადასავალი (თავგადასავლის^ა): სათავ-
გადასავლო

თავდები; თავდებობა [და არა თავმდები,
თავმდებობა]

თავმდგომი [და არა თავსმდგომი]

თავური [და არა თაური] (დარტყმა)

თავშესაფარი (თავშესაფრის^ა)

თალმუდი; თალმუდი ზმი; თალმუდისტი

თამადა (თამადის^ა); სათამაღო

თანამდები (ძვ. მოვალე) – თანამდევნი (რაც ან
ვინც თან სდევს ვინმეს)

თანამონაწილე (თანამონაწილის^ა)

თანამოსაუბრე (თანამოსაუბრის^ა)

თანაუგრძნობს [და არა უთანაგრძნობს]

თაოსანი // ინიციატორი

თარგმანი – **თარგმნა**: **თარგმანი** (თარგმანი-ს^ა): ერთი ენიდან მეორეზე გადაღებული ტექსტი ან სიტყვა („ვეფხისტყაოსნის“... რუსული თარგმანი); **თარგმნა** (თარგმნის^ა): ერთი ენიდან მეორეზე გადაღება („ვეფხისტყაოსნის“... რუსულად თარგმნა იოლი არ არის)

თასმა (თასმის^ა)

თაყვანება (თაყვანების^ა) // **თაყვანისცემა**

თაყვანისმცემელი (თაყვანისმცემლის^ა); **თაყვანისმცემლობა**

თბილისელი (თბილისელის^ა, მრ. თბილისელები): ამ ტიპის სახელები სახაუბრო მეტყველებაში შეკუმშული ვარიანტებითაც გვხვდება (ძირითადად მრავლობით რიცხვში): თბილისლები, ქუთაისლები, ბათუმლები, სოხუმლები...

თეატრი: **სათეატრო**

თეატრალი; **თეატრალური**

თეატრალიზებული

თებერვალი (თებერვლის^ა)

თემა (თემის^ა) – **თემატიკა** (თემატიკის^ა);

თემა: საკითხი, რომელსაც ეხება თხზულება, საუბარი; **თემატიკა**: თემათა ერთობლიობა, თემათა სისტემა

თვალი (თვალის^ა, მრ. თვალები): მხედველობის ორგანო, მაგრამ: **თვალი** (თვლის^ა, მრ. თვლები): ბვირფასი ქვა; ურმის ბორბალი

თვე (თვის^ა, მრ. თვეები); **თვიური** (ხელფასი)

თვისება (თვისების^ა): თვისებრივი
თითოეული [და არა თვითოეული, თვითეული,
თითეული]

თონე (თონის^ა) // თორნე (თორნის^ა)

[თოქშოუ, ტოვშოუ კი არა] ტოქშოუ
თრომბი [და არა ტრომბი]

თქვენ გამო / გარდა / გვერდით / მიერ / შე-
სახებ / წინაშე... [და არა თქვენს გამო /
გარდა / გვერდით / მიერ / შესახებ / წინაშე...]

თქვენგანი [და არა თქვენთაგანი]; იხ. -თა-
გან

თქვენი მხრიდან [და არა თქვენის მხრიდან]
თხელი (თხლად)

[თხოვს კი არა] სთხოვს

თხუნელა (თხუნელას^ი)

იაღვარი (იაღვარის^ა)

იავარყოფს (იავარყოფ, იავარყოფ)

იავნანა (იავნანას^ი)

[იამა კი არა] ეამა

იარა (იარის^ა)

იაჰვე (// იელოვა)

იგებს [და არა გებულობს]

იგივე; მსაზღვრელად ხმარებისას: იგივე საკითხი, იმავე საკითხმა / საკითხს / საკითხის / საკითხით / საკითხად

იგნორირება: იგნორირებული

იდაყვი [და არა ნიდაყვი]

იღგება; იღგა (ვიღექი, იღექი); იღგეს

იღეა (იღეის^ა): იღეური; იღეურობა

იღეალი: იღეალური [და არა იდიალური]

იღეალისტი: იღეალისტური

იღენტური; იღენტურობა

იღეოგრაფია: იღეოგრაფიული (წერა)

იღეოლოგია: იღეოლოგიური

იდილია: იდილიური

იეზიდი: იეზიდური

იეზუიტი: იეზუიტური; იეზუიტობა

იერარქია (იერარქიის^ა): იერარქიული

იეროგლიფი: იეროგლიფური

იეროგლიფიკა: იეროგლიფიკური

იერსახე (იერსახის^ა)

იზამს [და არა იზავს]; იხ. აბამს

ითმენს; ითმინა; უთმენია

იისფერი (იისფრად)

ილუზია (ილუზიის^ა): ილუზიური // ილუზორული

იმათგანი [და არა იმათთაგანი]; იხ. -თა-გან

იმათ თქვეს [და არა იმათმა თქვეს]; იხ. მათ
თქვეს

იმანვე [და არა იგივემ]; იმასვე [და არა
იგივეს]; იმისვე [და არა იგივესი]; იმით-
ვე [და არა იგივეთი]; იმაღვე [და არა
იგივედ]

იმატებს; იმატა; უმატია

იმღენი / მაგღენი / რამღენი ბავშვი, ამბავი,
წიგნი... [და არა იმღენი / მაგღენი / რამღე-
ნი ბავშვები, ამბები, წიგნები...]; იხ. ამღენი

იმიჯი; იმიჯშეიკერი

იმპერატივი: იმპერატიული

იმპერია (იმპერიის^ა): იმპერიული

იმპიჩმენტი

იმპორტი: იმპორტული

იმპორტიორი

იმპორტირება: იმპორტირებული

იმპროვიზაცია (იმპროვიზაციის^ა): 1. რამის
(მაგ., მუსიკალური ნაწარმოების, ლექსის...) შეთხზვა შესრულების მომენტში წინასწარ მოუმზადებლად; 2. ასე შექმნილი ნაწარმოები; 3. საუბ. გადატ. რამის მოწყობა მოუმზადებლად, სახელდახელოდ

იმპროვიზაციული

იმპროვიზება: იმპროვიზებულ [და არა იმპროვიზირება, იმპროვიზირებული]

იმპულსი: 1. ფიზიკ. უნებლიე მოძრაობა, ნერვის გაღიზიანებით გამოწვეული; 2. ბიჭი,

მოტივი, მიზეზი, რომელიც ადამიანის რაიმე მოქმედებას იწვევს

იმპულსური; იმპულსურობა

იმტკრევა (ბევრი), მაგრამ ტყდება (ერთი):
სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაც-
ვლე ზმნებია

[იმფანტილიზმი, იმფანტილური კი არა] ინ-
ფანტილიზმი, ინფანტილური

[იმფლაცია კი არა] ინფლაცია

[იმფორმანტი, იმფორმატიკა, იმფორმაცია, იმ-
ფორმირებული კი არა] ინფორმანტი, ინ-
ფორმატიკა, ინფორმაცია, ინფორმირე-
ბული

იმყოფება: ზეპირ მეტყველებაში, ხშირად ისმის:
მუზეუმი (უნივერსიტეტი, ცირკი...) იმყოფე-
ბა ცენტრალურ ქუჩაზე. უნდა იყოს: მუ-
ზეუმი (უნივერსიტეტი, ცირკი...) მდებარეობს
ცენტრალურ ქუჩაზე, მაგრამ: შვებულებაში
იმყოფებოდა; ამჟამად თეატრის დასი საგასტ-
როლოდ იმყოფება...

ინაუგურაცია (ინაუგურაციის^ა) [და არა
ინაგურაცია]

ინგრედენტი

ინდიელი – ინდოელი; ინდიელები: ამერიკის
მკვიდრი ტომები; **ინდოელები:** ინდოეთის
ძირითადი მოსახლეობა

ინდივიდი; ინდივიდუალური

ინდიკატორი: 1. საზომი ხელსაწყო მანქანებში;
2. ქიმ. ნივთიერება, რომელიც ამჟღავნებს ამა
თუ იმ ქიმიური ნაერთის თვისებას (მაგ.,
ლაკმუსი)

ინდიფერენტიზმი [და არა ინდეფერენტიზმი]

ინდიფერენტული [და არა ინდეფერენტული]

ინდუქცია: ინდუქციური

ინდუცირება: ინდუცირებული

ინებე(თ): თავაზიანი ფორმაა თხოვნა-ბრძანე-
ბის გამომხატველი ზმნებისა – აიღე(თ),
გამოძარცვი(თ)

ინერტული; ინერტულობა

ინერცია: ინერციული

ინვესტიცია // ინვესტირება (კაპიტალის გრძელ-
ვადიანი დაბანდება): ინვესტირებული

ინვესტორი

ინიციალები (მრ.)

ინიციატივა // თაოსნობა

ინიციატორი // თაოსანი

ინკასანტი: პირი, რომელიც ურიცხავს ბანკს
თანხას ინკასოს წესით გასაცემად; მდრ.: ინ-
კასატორი: მოლარე, რომელიც იღებს ან გა-
სცემს ფულს

ინკასაცია // ინკასირება: სათანადო დოკუმენ-
ტის წარდგენით ფულის მიღება

ინკასო: ფულის მიღება ბანკის დავალებით

ინჟინერი (ინჟინრის^ა): საინჟინრო; ინჟინ-
რული

ინსპექტირება: ინსპექტორული მეთვალყურე-
ობის გაწევა; რაიმე დაწესებულების, ორგანი-
ზაციის საქმიანობის შემოწმება

ინსპექტორი: ინსპექტორული

ინსპირაცია: 1. ვინმესთვის რამის შთაგონება;
2. წაქეზება, შეგულიანება

ინსპირირება: ინსპირირებული

ინსტანცია: ერთმანეთს დაქვემდებარებული
საფეხურები (სასამართლო, ადმინისტრაცი-
ული და სხვ.)

ინსტინქტი; ინსტინქტური; ინსტინქტურად
[და არა ინსტიქტი, ინსტიქტური, ინსტიქ-
ტურად]

ინსტრუმენტი: ინსტრუმენტული [და არა
ინსტრუმენტალური]

ინსტრუმენტირება: მუს. მუსიკალური ნაწარ-
მოების გადაღება ინსტრუმენტული ანსამ-
ბლისა ან ორკესტრისათვის

ინსტრუქცია (ინსტრუქციის^ა): ინსტრუქცი-
ული

ინტეგრაცია // ინტეგრირება: ინტეგრირებუ-
ლი

ინტელექტი

ინტელექტუალი: ინტელექტუალური

ინტელექტუალიზებული

ინტელიგენტი: ინტელიგენტური

ინტელიგენცია [და არა ინტელეგენცია, ინ-
ტილიგენცია]

ინტენდანტი

ინტერვიუ; ინტერვიუერი

ინტერნატი – ინტერნეტი; ინტერნატი: მო-
სწავლეთა საერთო საცხოვრებელი (სასწავ-
ლებელთან არსებული); ინტერნეტი: მსოფ-
ლიოს საინფორმაციო კომპიუტერული ქსელი

ინტერპოლი: სისხლის სამართლის პოლიციის
საერთაშორისო ორგანიზაცია

ინტერპრეტაცია // ინტერპრეტირება; ინ-
ტერპრეტატორი

ინტრიგა (ინტრიგისა^ა); ინტრიგანი: ინტრი-
განული; ინტრიგანობა

ინტუიცია: ინტუიციური [და არა ინტუიტი-
ური]

ინფანტილიზმი (ინფანტილიზმმა); ინფანტი-
ლური

ინფილტრაცია [და არა იმფილტრაცია]

ინფლაცია [და არა იმფლაცია]: ინფლაცი-
ური

ინფორმატიკა (ინფორმატიკისა^ა)

ინფორმაცია: ინფორმაციული; საინფორმა-
ციო

ინფორმირება: ინფორმირებული

ინციდენტი [და არა ინცინდენტი]

იპოვის; იპოვა; უპოვია [და არა იპოვნის,
იპოვნა, უპოვნია]

იპოთეკა: იპოთეკური
 ირაო: ნარნარად ფრენა (დიდი ფრინველისა)
 ირქმევს (სახელს)
 ისვამს [და არა ისვავს, ისმევს]; იხ. აბამს
 ისტერია (დაავადება): ისტერიული (ისტერიუ-
 ლი ავადმყოფი) – ისტერიკა (დაავადების
 შეტევა): ისტერიკული (ისტერიკული შეტე-
 ვა, მდგომარეობა, სიცილი)
 ისტერიკულად (იგინის)
 ისწრაფვის; ისწრაფოდა
 იუმორი
 იუმორისტი: იუმორისტული
 იუმორისტიკა: იუმორისტიკული (ლიტერა-
 ტურა)
 იუნესკო (იუნესკოს^ი): გაერთიანებული ერე-
 ბის ორგანიზაცია განათლების, მეცნიერები-
 სა და კულტურის დარგში
 იქნეს (ვიქნე, იქნე)
 იღბალი (იღბლის^ა)
 იღებს (ავადმყოფს ექიმი)
 იღვწის; იღვწოდა; იღვწოდეს; იღვაწა; უღ-
 ვაწია
 იყიდდა [და არა იყიდიდა]
 იშვიათი (იშვიათად) [და არა საიშვიათო, სა-
 იშვიათოდ]
 იშოვის; იშოვა; უშოვია [და არა იშოვნის,
 იშოვნა, უშოვნია]

იკვამს [და არა იცმევს], მაგრამ: აცმევს
(ბავშვს ტანსაცმელს)

იცხებს (შუბლზე ზეთს) – იცხობს (თავისთვის
ნამცხვარს)

იძახის: ზეპირ მეტყველებაში ეს ფორმა ხშირად
გამოიყენება ამბობს, ამტკიცებს ზმნების პა-
რალელურად ან მათ მაგივრად: ისინი სულ
იძახ იძახიან, რომ... (უნდა იყოს: ამბობენ,
ამტკიცებენ, რომ...); მე ვიძახი, რომ... (უნდა
იყოს: ვამბობ, ვამტკიცებ, რომ...); წინასწარ
იძახი (უნდა იყოს: ამბობ, ამტკიცებ) და ა. შ.
იძახის ნიშნავს ხმამაღლა, ყველას გასაგონად
თქმას, დაძახებას, ყვირილს. უმართებულოა
იძახის ზმნის გამოყენება ნეიტრალური ამ-
ბობს ან ამტკიცებს ზმნათა მნიშვნელობით

იწვება; იწვა (ვიწექი, იწექი)

იწვება // იწვის; იწვებოდა // იწვოდა (შეშა)

იწყებს (მუშაობას) – იწყობს (წიგნებს თავის-
თვის)

იხმარება [და არა ხმარებაშია]; იხ. [ხმარება-
ში...]

იხოცება (ბევრი), მაგრამ: კვდება (ერთი): სუ-
ბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე
ზმნებია

3

[კაზარმა კი არა] ყაზარმა (ყაზარმის^ა)

კათოლიკე (კათოლიკის^ა)

კათოლიკოსი (კათოლიკოს-პატრიარქი ილია II)

// კათალიკოსი (ანტონ კათალიკოსი)

კამარა (კამარის^ა)

კამეა (კამეის^ა)

კამელია (კამელიის^ა)

კამერა (კამერის^ა): კამერული

კამპანია – კომპანია; კამპანია: ერთობლივ, კოლექტიურ ღონისძიებათა მიმდინარეობა (საარჩევნო კამპანია) ან ერთ საბრძოლო ასპარეზზე გაჩაღებული ომი, ლაშქრობა, რომელიც სათანადო გეოგრაფიულ სახელს უკავშირდება (ყირიმის კამპანია); კომპანია: სავაჭრო, სამრეწველო, სატრანსპორტო და სხვა სახის გაერთიანება, ამხანაგობა (მაგ., ავიაკომპანია). მსგავსი გაერთიანებებია: ფირმა, სინდიკატი, ტრესტი... კომპანია აღნიშნავს აგრეთვე მეგობარ-ამხანაგთა საზოგადოებას (მაგ., თქვენს კომპანიაში თავს კარგად ვგრძნობ)

[კამპანიონი კი არა] კომპანიონი

[კამპოტი კი არა] კომპოტი

კანდიდატი – კანდიდატურა; კანდიდატი:

1. პირი, რომელიც დასახელებულია რაიმე

თანამდებობაზე ასარჩევად, დასანიშნად ან მისაღებად (დეპუტატობის კანდიდატი, დირექტორობის კანდიდატი); 2. სამეცნიერო ხარისხი (მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატი...); კანდიდატურა: კანდიდატად წარდგენა (მხარს ვუჭერთ თავმჯდომარის კანდიდატურას; მისი კანდიდატურა მისაღებია)

კანიბალი: 1. კაციკამია ველური; 2. გადატ. დაუნდობელი, სისხლისმსმელი ადამიანი

კანტატა (კანტატის^ა)

კანფეტი (კანფეტმა) – კონფეტღ (კონფეტიმ);

კანფეტი: საკონდიტრო ნაწარმი, ტკბილეული; კონფეტი: ქალაღის ფერად-ფერადი პაწაწინა, მრგვალი ნაჭრები, რომლებსაც საზეიმო შეხვედრებზე გასართობად თავზე აყრიან ერთმანეთს

კანცელარია: კანცელარიული

კანცეროგენური

კაპიტულაცია

[კარაკული კი არა] კრაველი

(კარალიოკი //) კოროლიოკი

კარგი! [და არა კარგით!]: ამ სიტყვას სხვადასხვა მნიშვნელობა აქვს და მათ შორის ერთ-ერთია თანხმობის გამოხატვა. მის სინონიმად გამოიყენება აგრეთვე კეთილი. ზეპირ მეტყველებაში კარგის ამ ფუნქციით ხმარებისას ზოგჯერ ისმის მრავლობითის -თ დაბოლოება: კარგით! (თავაზიანობის ელფერის

შესამატებლად), რაც გაუმართლებელია: აღნიშნული დაბოლოება ზმნის მრავლობითობის მაწარმოებელია და არა სახელისა. კარგით უმართებულო ფორმაა (ისევე, როგორც ბოლიშით!)

- კარდინალური [და არა კარდინარული]
კარდიოლოგი(ა) [და არა კარდეოლოგი(ა)]:
კარდიოლოგიური
კარდონი კი არა] მუყაო
კარი (მრ. კარები)
კარიესი (კარიესს)
კასტინგი: კანდიდატურის შერჩევა (ფილმში, მოდის ჩვენებაზე)
კაფე (კაფეს^ი)
კაფია (კაფიას^ი)
კაშნე (კაშნეს^ი)
კბეჩს [და არა კბიჩავს, კბეჩავს]
კეთილინებეთ [და არა ნება იბოძეთ],
მაგრამ: ნება მიბოძეთ
კენჭისყრა [და არა კენჭისყრები]; იხ. მუსიკა
კერა (კერის^ა)
კერამიკა: კერამიკული
კერია (კერიის^ა)
კერკეტა // კერკეტი
კერპი [და არა კუმირი]
კერპობს (ვკერპობ, კერპობ); კერპობდა;
კერპობდეს

კვალიტატიური (თვისებრივი) – კვანტიტა-
ტიური (რაოდენობრივი)

კვალიფიკაცია 1. საგნების, მოვლენების განსა-
ზღვრა, შეფასება; 2. პროფესიული ცოდნის
დონე; კვალიფიკაციური: კვალიფიკაციას-
თან (მნიშ. 1) დაკავშირებული; კვალიფიკაცი-
ის გამრკვევი, განმსაზღვრელი; შდრ.: კვა-
ლიფიციური: მაღალი კვალიფიკაციის
(მნიშ. 2) მქონე; დაოსტატებული, დახელოვ-
ებული

კვართი (კვართთან): პერანგი

კვარტალი: კვარტალური (ანგარიში)

კვარცხლბეკი // პიედესტალი

[კვასი კი არა] ბურახი

კვდება (კაცი), მაგრამ: იზოცება (ხალხი): სუ-
ბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე
ზმნებია

კვეთს (ის გზას), მაგრამ: ჰკვეთს (ის მას
თავს)

კვერთხი; კვერთხიანი

კვირა (კვირის^ა, მრ. კვირები)

კვორუმი [და არა ქვორუმი]

კვოტა [და არა ქვოტა]

კიღია (ფარდა), მაგრამ: ჰკიღია (მას ჯვარი)

კივი [და არა კივიხარ]; იხ. ვკივი

კივი (კივიმ, მიც. კივის, მრ. კივები): ეგზოტი-
კური ხილი

[კითხავს, კითხა კი არა] ჰკითხავს, ჰკითხა

კი(ღ) (კიიმ, მიც. კიის): ბილიარდის სათამაშო
ჯოხი

კინოფილმი „მამლუქი“, კინოფილმმა „მამლუქ-
მა“; კინოფილმ „მამლუქს“ / „მამლუქის“ / „მამ-
ლუქით“ / „მამლუქად“; „მამლუქში“, მაგრამ:
კინოფილმი / კინოფილმმა / კინოფილმს / კინო-
ფილმის / კინოფილმით / კინოფილმად; კინო-
ფილმში „რაც გინახავს, ვეღარ ნახავ“

კლავს (ერთს), მაგრამ: ხოცავს (ბევრს): ობიექ-
ტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე
ზმნებია

კლდე (კლდის^ა)

კლიენტი: მუდმივი მუშტარი, დამკვეთი (საპა-
რიკმახეროს, ადვოკატის, სავაჭრო ორგანი-
ზაციის... კლიენტი); შდრ.: პაციენტი: ავად-
მყოფი მკურნალი ექიმისათვის

კოლაჟი

კოლიზია (კოლიზიის^ა): საპირისპირო ძალე-
ბისა თუ ინტერესების შეჯახება

კოლოკვიუმი (კოლოკვიუმმა) [და არა კო-
ლოქვიუმი]

კოლონა (კოლონის^ა)

კოლონადა (კოლონადის^ა)

კოლონია: კოლონიური

კოლოსეუმი [// კოლიზეი]

კომბინატორი: კომბინატორული

კომბინაცია: კომბინაციური

კომისია: საკომისიო

კომპანია – კამპანია; იხ. კამპანია – კომპა-
ნია

კომპანიონი [და არა კამპანიონი]

კომპაქტური; კომპაქტურობა

კომპენსაცია; კომპენსირება: კომპენსირე-
ბული

კომპეტენტური; კომპეტენტურობა

კომპეტენცია

კომპილაცია (ნაშრომი, რომელიც აგებულია
სხვადასხვა ავტორისაგან ნასესხები მასალე-
ბით და არ შეიცავს დამოუკიდებელ გამო-
კვლევასა და დასკვნებს): კომპილაციური

კომპიუტერი: კომპიუტერული; საკომპიუ-
ტერო

კომპიუტერიზაცია

კომპლექსი – კომპლექტი; კომპლექსი:

1. ერთგვაროვან საგანთა ან მოვლენათა ერთობლიობა, რომელიც ერთ მთლიანს წარმოადგენს (სწავლებასთან დაკავშირებულ საკითხთა კომპლექსი);
2. არქიტ. ნაგებობათა წყება, რომელთაც საერთო დანიშნულება აქვთ (საცხოვრებელ შენობათა კომპლექსი);
3. ლინგვ. რამდენიმე ბერისაგან შედგენილი ჯგუფი (თანხმოვანთა ბუნებრივი კომპლექსი); კომპლექტი: სრული შემადგენლობა, სრული რიცხვი საგანთა, რომლებიც გარკვეული დანიშნულებით იხმარება (სახელმძღვანელოების სრული კომპლექტი)

კომპლექსური – კომპლექტური; კომპლექსური: ერთმანეთთან დაკავშირებული, შეთანხმებული, მთლიანი (კომპლექსური ღონისძიებები); კომპლექსური მეთოდი: სწავლების მეთოდი, რომლის მიხედვითაც სხვადასხვა საგნის სწავლება სისტემურად, ერთმანეთთან მიმართებით ხდება; კომპლექტური: სხვადასხვა საგნისაგან შედგენილი (კომპლექტური პროდუქტი)

კომპლექცია: სხეულის აგებულება, მოყვანილობა

კომპლიმენტი: კომპლიმენტური [და არა კონპლიმენტი, კონპლიმენტური] // ქათინაური

კომპოტი

კომპრესი (კომპრესს)

კომპრომეტაცია // კომპრომეტირება: კომპრომეტირებული [და არა კომპრომენტაცია, კომპრომენტირება, კომპრომენტირებული]

კომპრომისი (კომპრომისს): კომპრომისული

კომუნიკე (კომუნიკეს^{ნი}): 1. ოფიციალური ცნობა (მთავრობისა, პოლიტიკური ორგანიზაციისა) ამა თუ იმ საკითხთან დაკავშირებით; 2. ოფიციალური ცნობა სახელმწიფოთა მოლაპარაკების შედეგების შესახებ (შეიცავს მოლაპარაკების მონაწილე მხარეთა მიერ შეთანხმებულ ტექსტს)

[კომფედერატი, კომფედერაცია კი არა] კონ-
ფედერატი; კონფედერაცია

[კომფენსია, კომფენსიური, კომფენსიონალური
კი არა] კონფესია; კონფესიური; კონ-
ფესიონალური

[კომფერანსი, კომფერანსიე კი არა] კონფერან-
სი; კონფერანსიე

[კომფერენცია კი არა] კონფერენცია

[კომფიგურაცია კი არა] კონფიგურაცია

[კომფიდენციალური კი არა] კონფიდენცია-
ლური

[კომფისკაცია, კომფისკებული კი არა] კონ-
ფისკაცია; კონფისკებული

[კომფლიქტი, კომფლიქტური კი არა] კონ-
ფლიქტი; კონფლიქტური

[კომფორმიზმი, კომფორმისტი კი არა] კონ-
ფორმიზმი; კონფორმისტი

კომფორტი: კომფორტული [და არა კონ-
ფორტი, კონფორტული]

[კომფრონტაცია კი არა] კონფრონტაცია

კონგლომერატი [და არა კონგლომერანტი]

კონდიცია: კონდიციური; კონდიციურობა

კონდიციონერი

კონვერტირება: კონვერტირებული

კონიექტურა – კონიუნქტურა; კონიექტურ-
რა: მხელად გასარჩევი ტექსტის წაკითხვა;

კონიუნქტურა: 1. შექმნილი ვითარება, მდგომარეობა; 2. სასაქონლო მეურნეობის დამახასიათებელ ნიშან-თვისებათა ერთობლიობა

კონკრეტიზაცია // კონკრეტიზება; კონკრეტიზებული

კონსენსუსი [და არა კონსესუსი, კონცესუსი]

კონსოლიდაცია // კონსოლიდირება: კონსოლიდირებული [და არა კონსოლიდიზირებული]

კონსპირაცია (კონსპირაციის^ა): კონსპირაციული

კონსპირირება: კონსპირირებული

კონსულტაცია (კონსულტაციის^ა): საკონსულტაციო

კონტაქტი: კონტაქტური; საკონტაქტო

კონტექსტი: კონტექსტური

კონტინგენტი [და არა კონტიგენტი]

კონტინენტი: კონტინენტური

კონტრაბანდა: კონტრაბანდული

კონტრაბანდისტი: კონტრაბანდისტული

კონტრასტი: კონტრასტული

კონტრაქტი: კონტრაქტული; საკონტრაქტო

კონტროლირებული // გაკონტროლებული

კონფედერატი: კონფედერაციაში შემავალი სახელმწიფო ან ორგანიზაცია

კონფედერაცია: 1. ორგანიზაციათა კავშირი, გაერთიანება; 2. მუდმივი კავშირი დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა, რომელთაც მოეპოვებათ საერთო ორგანოები (საგარეო პოლიტიკისა თუ სამხედრო საქმეების გასაძღოლად)

კონფერანსი – კონფერანსიე (კონფერანსიეს^ი); **კონფერანსი:** თეატრ. მოკლე საოხუნჯო მოთხრობა, რომელსაც კონფერანსიე ჰყვება (საზოგადოების გასართობად); **კონფერანსიე:** თეატრ. წარმოდგენის (საესტრადო, საცირკო...) მონაწილე პირი, რომელიც აცნობს მაყურებელს შესასრულებელი პროგრამის ნომერს და ამავდროულად ართობს მას (საკუთარი სახუმარო მონათხრობებით)

კონფერენცია: საკონფერენციო

კონფესია (კონფესიის^ა): კონფესიური

კონფესიონალიზმი: ამა თუ იმ სარწმუნოებრივი მოძღვრების მტკიცე დაცვა

კონფიგურაცია: კონფიგურაციული

კონფიდენციალური (კონფიდენციალური საუბარი)

კონფისკაცია: ქონების იძულებითი, უსასყიდლო ჩამორთმევა

კონფისკებული: 1. ჩამორთმეული; 2. ხმარებიდან ამოღებული, აკრძალული

კონფლიქტი: 1. სერიოზული უთანხმოება, განხეთქილება; საწინააღმდეგო ინტერესების, შეხედულებათა, მისწრაფებათა შეჯახება;

2. ლიტ. საზოგადოებრივი წინააღმდეგობა-
ნი, უკუფენილი მხატვრულ ნაწარმოებში
(პოემას საფუძვლად უდევს კონფლიქტი თემ-
სა და პიროვნებას შორის)

კონფლიქტური

კონფორმიზმი; კონფორმისტი

კონფრონტაცია: კონფრონტაციული

კონფუზი: უხერხულობის განცდა, დარცხვენა

კონცენტრატი [და არა კონცენტრანტი]:

1. გამდიდრებული მადანი; 2. საქონლის მე-
ტად ყუათიანი საკვები (მარცვლეული, ქა-
ტო, ღერღილი...); 3. ნახევრად შემზადებუ-
ლი, გამხმარ-დაწნეხილი საკვები პროდუქ-
ტი ადამიანისათვის

**კონცენტრაცია: 1. რამის მოგროვება, თავმო-
ყრა, ერთად დაჯგუფება; 2. გადატ. რამეზე
ყურადღების გამახვილება, მიჰყრობა; 3. ქიმ.
ხსნარის გაჯერების ხარისხის გაზრდა გა-
მხსნელის რაოდენობის შემცირებით; 4. ქიმ.
ხსნარის გაჯერების ხარისხი; 5. მთ.-მად.
მადნეულიდან გამოყოფა მისი უფრო საჭი-
რო ნაწილისა შემდგომი დამუშავების ან
გამოყენების მიზნით; მადნეულის გამდიდ-
რება**

კონცენტრირება: კონცენტრირებული

**კონცერტმაისტერი [და არა კონცერტმეის-
ტერი]**

კონცესია: კონცესიური; კონცესიონერი

კონცეფცია: კონცეფციური (// კონცეპტუალური)

კოპალა (კოპალას^{ნი}): ხევსურთა და ფშაველთა წარმართული ღვთაება

[კოპიო კი არა] პირი // ასლი

კორესპონდენტი [და არა კორესპოდენტი]

კორესპონდენცია [და არა კორესპოდენცია]

კორექტივი – კორექტურა; კორექტივი: შესწორება (დადგენილების ტექსტში კორექტივი შეიტანეს); კორექტურა: 1. სტამბაში აწყობილი ტექსტის გასწორება (კორექტურაზე მუშაობს); 2. ანაწყობის ანაბეჭდი, რომელიც უნდა გასწორდეს (გამოგზავნეთ წერილის კორექტურა)

კორექტული – კორექტურული; კორექტული: სწორი, მოსაწონი (კორექტული საქციელი); კორექტურული: კორექტურასთან დაკავშირებული (კორექტურული შეცდომა)

კოროლიოკი (// კარალიოკი)

კორპორაცია: კორპორაციული

კორტეჟი

კორუფცია: კორუფციული

კორუფცირებული (// კორუმპირებული)

კოსმეტიკა: კოსმეტიკური

[კოსმიური კი არა] კოსმოსური

კოსმოგონია: კოსმოგონიური

კოსმოპოლიტი: კოსმოპოლიტური

კოსმოპოლიტიზმი (კოსმოპოლიტიზმმა)
 კოსტიუმი [და არა კოსტუმი]
 კრაველი [და არა კარაკული]
 კრავს (ის ბარგს), მაგრამ: ჰკრავს (ის მას
 ხელს)
 კრაზანა (კრაზანის^ა)
 კრებს — კრეფს; კრებს: აგროვებს, თავს უყ-
 რის ხალხს (შეკრიბა); კრეფს: აგროვებს
 ხილს, გადასახადს (აკრიფა, ღაკრიფა, მო-
 კრიფა)
 კრივი // ბოქსი (მნიშვ. 2); იხ. ბოქსი
 კრიმინალი: სისხლის სამართლის დანაშაული
 (და არა დამნაშავე): კრიმინალური
 კრიმინალისტი: კრიმინალისტიკის სპეცია-
 ლისტი
 კრიმინალისტიკა: მოძღვრება სისხლის სამარ-
 თლის შესახებ; სისხლის სამართლის მეცნიე-
 რების დარგი
 კურდღელი (კურდღლის^ა)
 კურთხევა, მაგრამ: აკურთხებს
 კურიოზი: კურიოზული
 კურნავს; კურნავდა; კურნავდეს
 [კუროპალატიკი არა] კურაპალატი

ლ

ლაბორატორია [და არა ლაბარატორია]

ლაგუნა (ლაგუნის^ა)

ლავა (ლავის^ა)

ლაზერი: ლაზერული

ლათინურ-ამერიკული [და არა ლათინო-ამერიკული] (სიმღერა, ცეკვა...)

ლაიტმოტივი [და არა ლეიტმოტივი]

ლაკონიური: ლაკონიურობა

ლანდშაფტი

ლაჟვარდისფერი (ლაჟვარდისფრად)

ლარი: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: ათ, ოც... ლარში ვიყიდე; ხუთ, შვიდ... ლარში იყიდება... უნდა იყოს: ათ, ოც... ლარად ვიყიდე; ხუთ, შვიდ... ლარად იყიდება

ლატარია [და არა ლატარეა]

ლაურეატი; ლაურეატობა

ლაფსუსი [და არა ლაქსუსი]

ლაქია (ლაქიის^ა)

ლაშქარი (ლაშქრის^ა): სალაშქრო

[ლები კი არა] ლეიბი

ლეგალიზება: ლეგალიზებული

ლეგალური: ლეგალურობა

ლეგენდა: ლეგენდარული // ლეგენდური

ლეგიონი; ლეგიონერი

ლეგიტიმაცია // ლეგიტიმირება; ლეგიტი-
მირებული

ლედი (ლედიმ, მიც. ლედის)

ლეკემია // ლეიკემია

ლეკომა // ლეიკომა

ლეკოციტები // ლეიკოციტები

[ლეიტმოტივი კი არა] ლაიტმოტივი

ლერწამი (ლერწმის^ა)

ლექსი „განთიადი“, ლექსმა „განთიადმა“, ლექს
„განთიადს“ / „განთიადის“ / „განთიადით“ /
„განთიადად“; „განთიადში“..., მაგრამ: ლექ-
სი / ლექსმა / ლექსს / ლექსის / ლექსით / ლექ-
სად; ლექსში „წამყე ბეთანიისაკენ“...

ლექსი ი. ჭავჭავაძისა / ა. წერეთლისა,
მაგრამ: ი. ჭავჭავაძის / ა. წერეთლის
ლექსი

ლექსიკა: ლექსიკური

ლექცია: ლექციური; სალექციო

ლიკვიდაცია // ლიკვიდირება: ლიკვიდირე-
ბული

[ლიკიორი კი არა] ლიქიორი

ლიმიტირება: ლიმიტირებული

ლიმონი (ლიმონის^ა)

ლიმონისფერი (ლიმონისფრად)

ლიმფა (ლიმფის^ა): ლიმფური

ლიმფოციტი

ლინგვისტი: ლინგვისტური
ლინგვისტიკა: ლინგვისტიკური
ღირიკა: ღირიკული [და არა ღირიული]
ღიტერატურა: ღიტერატურული; საღიტერატურო
ღიტრი (სითხის საზომი ერთეული): ღიტრ-ნახევარი [და არა ღიტრა-ნახევარი] (რძე);
შდრ.: ღიტრა: თიხის პატარა ვიწროყელიანი ჭურჭელი
ღიტურგია (მთავარი ქრისტიანული მღვდელმსახურება): ღიტურგიული (ღიტურგიასთან დაკავშირებული: ღიტურგიული მსახურება)
ღიტურგიკა (მოდღვრება მღვდელმსახურების შესახებ): ღიტურგიკული (ღიტურგიკასთან დაკავშირებული: ღიტურგიკული ძეგლები)
ღიქიორი
ღიცენზია (ოფიციალური ნებართვა); ღიცენზირება: ღიცენზირებული
ღიცენცია: პოეტურ ნაწარმოებში მხატვრული მიზნით გრამატიკული ან სტილისტიკური ნორმიდან გადახვევა (პოეტური ღიცენცია)
ღობი (ღობიმ, მიც. ღობის)
ღობირება; ღობისტი
ღოგიკა: ღოგიკური
ღოგოპედი; ღოგოპედია: ღოგოპედიური
ღოგოსი (ღოგოსს)

ლოველასი (ლოველასს)
 ლოიალური: ლოიალურობა (// ლოიალობა)
 ლოკალიზაცია; ლოკალიზება: ლოკალიზე-
 ბული
 ლოკალური
 ლოკოკინა (ლოკოკინას^ი)
 ლუდხანა (ლუდხანის^ა) // სალუდე
 ლუპა (ლუპის^ა)
 ლურსმული [და არა ლურსმნული] (დამწერ-
 ლობა)
 ლურჯა (ლურჯას^ი)
 ლურჯთვალა (ლურჯთვალას^ი)
 [ლუსტრა კი არა] ჭალი
 ლუსტრაცია
 ლხინგადახდილი

მ

მაგათ გადაწყვიტეს / თქვეს / დაწერეს...
 [და არა მაგათმა გადაწყვიტეს, თქვეს, და-
 წერეს...], მაგრამ: მაგათმა წინადადებათ
 მოწონება დაიმსახურა; იხ. მათ თქვეს
 მაგარი: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის:
 მაგარი / მაგრად მომეწონა; მაგარი / მაგრად ვი-
 სიამოვნე; მაგარი / მაგრად იტკინა ფეხი... უნ-

და იყოს: ძალიან (მეტად) მომეწონა; ძალიან (მეტად) ვისიამოვნე; ძალიან იტკინა ფეხი...

მაგდენი სტუმარი, წიგნი... [და არა მაგდენი სტუმრები, წიგნები...]; იხ. ამდენი

მაგოდენა (მაგოდენას^ი)

მადლობა: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: გილოცავთ დაბადების დღეს! – მადლობა; იები მოგართვით! – მადლობა... უმჯობესია: გილოცავთ დაბადების დღეს! – გმადლობთ, გმადლობ, დიდი მადლობა; იები მოგართვით! – გმადლობთ, გმადლობ, დიდი მადლობა

მადლობას გადაუხდის; მადლობა გადაუხადა, მაგრამ: ბოდიშს მოუხდის; ბოდიში მოუხადა

[მადლობთ კი არა] გმადლობ, გმადლობთ

მაზიარებელი (მაზიარებლის^ა) // მზიარებელი (მზიარებლის^ა)

მათგანი [და არა მათთაგანი]; იხ. -თა-გან

მათ თქვეს [და არა მათმა თქვეს]: III პირის ისინი, ესენი, ეგენი ნაცვალსახელები მოთხრობითსა და მიცემითში საერთო – მათ, იმათ, ამათ, მაგათ – ფორმებს გვიჩვენებენ, რის გამოც ემსგავსებიან სათანადო კუთვნილებითი (მათი, იმათი, ამათი, მაგათი) ნაცვალსახელების ფუძეებს. ამიტომ ბრუნებისას ზოგჯერ შეცდომა მოსდით: მოთხრობითის (მათმა, იმათმა, ამათმა, მაგათმა) ფორმებს, რომელთა გამოყენებაც სწორია მსაზღვრელად

ხმარებისას (მათმა / იმათმა / ამათმა / მაგათმა
ამხანაგმა მითხრა), უშუალოდ ზმნას უხამე-
ბენ (მათმა / იმათმა / ამათმა / მაგათმა მი-
თხრეს), რაც უხეში შეცდომაა. თუ ნაცვალსა-
ხელს დაესმის კითხვა ზონ, პასუხი იქნება: მათ /
იმათ / ამათ / მაგათ თქვეს (მითხრეს, დაწერეს...);
თუკი კითხვაა ვისმა, რომელსაც სახელი მოს-
დევს, პასუხი იქნება: მათმა / იმათმა / ამათმა / მა-
გათმა მეგობარმა თქვა (მითხრა, დაწერა...)

მათი მხრიდან [და არა მათის მხრიდან]

მათ წინ / უკან / გვერდით... [და არა მათს
წინ / უკან / გვერდით...], მაგრამ: მათს მე-
გობარს / წიგნს / ურთიერთობას

მაკიაჟი (მაკიაჟს)

მაკრატელი (მაკრატლისა)

მამა (მამისა, შინაურულად მამასა)

მამა არჩილი, მამა არჩილ! [და არა მამაო არ-
ჩილი, მამაო არჩილ!]: ცნობილია, რომ სასუ-
ლიერო პირები მოიხსენებიან მაშეხად (მამა-
კაცნი) და ღეღეხად (ქალები). მიმართვის
ფორმებია: მამაო და ღეღაო, მაგრამ ეს – მხო-
ლოდ საკუთარი სახელის გარეშე ხმარები-
სას. თუკი ამ საზოგადო სახელებს მოსდევს
თვით სათანადო პირთა საკუთარი სახელე-
ბი, მაშინ – დაბოლოება ზედმეტია (მიმარ-
თვის დროსაც). უმართებულოა: მამაო არ-
ჩილ! უნდა იყოს: მამა არჩილ! მაგ., მამა
გიორგი / არჩილი (მოვიდა), მამა გიორგიმ / არ-
ჩილმა (თქვა), მამა გიორგის / არჩილს (მიემარ-

თე)...; იგივე ითქმის ღელა ეფემია ტიპის შესი-
ტყვებებზე: ღელა ეფემია / მარიაში (მოვიდა),
ღელა ეფემიამ / მარიამმა (თქვა), ღელა ეფემიას /
მარიამს (მივმართე)...; ღელა ეფემია / მარიამ

მამიდა (მამიდის^ა, შინაურულად მამიდას^ი)

მამიდაშვილი; მამიდაშვილობა (მამიდაშვი-
ლობის^ა)

მამფალი (მამფლის^ა) (ი ს ტ.)

მამხილებელი (მამხილებლის^ა)

მანამ, სანამ

მანდ; მანდეე

მანდაური

მანდეღან

მანდეთ (// მანდეთკენ)

მანდეე

მანდილოსანი (მანდილოსნის^ა)

მანერა (მანერის^ა): მანერული

მანიაკი: მანიაკური (// მანიაკალური)

მანიკიური [და არა მანიკური]

მანიპულაცია // მანიპულირება

მანიპულირებს; მანიპულირებდა; მანიპუ-
ლირებდეს

მანკიერება (მანკიერების^ა)

მანქანა (მანქანის^ა): მანქანური (თარგმანი) //
სამანქანო (გზა)

მანქანა ჰყავს [და არა აქვს] / დაჰყავს / მიჰ-
ყავს / მოჰყავს

მაორგანიზებული (მაორგანიზებლის^ა)
მაოხრებული (მაოხრებლის^ა, მაოხრებლად)
მაპატიე, მაპატიეთ // მომიტევეთ
მაჟორიტარი
მაჟორიტარული: დამოუკიდებელი (არჩევნე-
ბი); შდრ.: მაჟორული: მუს. მაჟორთან და-
კავშირებული
მარადმწვანე (მარადმწვანის^ა)
მარათონი [და არა მარათონი]: მარათონელი;
მარათონული (რბენა); გადატ. საარჩევნო
მარათონი: ხანგრძლივი საარჩევნო კამპანია
მარგებელი (მარგებლის^ა)
მარგვლა (მარგლავს)
მარგლავს; მარგლავდა; გაუმარგლავს
მარეგულირებელი (მარეგულირებლის^ა)
მართავს; მართა; უმართავს
მართალი (მართლის^ა)
მართებული; მართებულობა
მართი კუთხე (მართი კუთხის^ა)
მართკუთხა (მართკუთხას^ი)
მართკუთხელი
მართლა; მართლა და მართლა
მართლაც; მართლაცდა
მართლდება; გამართლდა; გამართლებულა
მართლება (თავის მართლება)
მართლმადიდებელი (მართლმადიდებლის^ა)

მართლმადიდებლობა; მართლმადიდებლური
 მართლმეტყველება (მართლმეტყველების^ა)
 მართლმორწმუნე (მართლმორწმუნის^ა)
 მართლმსაჯულება (მართლმსაჯულების^ა)
 მართლწერა (მართლწერის^ა)
 მარიონეტი: მარიონეტული
 მარკეტინგი: სამარკეტინგო
 მარკირება: მარკირებული
 მარმელადი [და არა მარმალადი]
 მაროდორო; მაროდორობა [და არა მარა-
 დორო, მოროდორო; მარადორობა, მორო-
 დორობა]
 მარულა (მარულის^ა) // ღოღი
 მარშრუტი [და არა მარშუტი]
 [მარშრუტკა კი არა] სამარშრუტო (ტაქსი)
 მარცხენა (მარცხენის^ა); მარცხნივ (// მარცხ-
 ნით)
 მარჯვენა (მარჯვენის^ა); მარჯვნივ (// მარჯვ-
 ნით)
 მასავით; იმასავით; ამასავით; მაგასავით
 [და არა მასსავით, მისსავით, მისავით;
 იმასსავით, იმისსავით, იმისავით; ამასსავით,
 ამისსავით, ამისავით; მაგასსავით, მაგისსა-
 ვით, მაგისავით]
 მასზე, მაგრამ: ამაზე, იმაზე, მაგაზე
 მასმედია (მასმედიის^ა)

მასობრივი (არეულობა) – მასიური (ავეჯი) –
მასური (წონა)

მასში, მაგრამ: ამაში, იმაში, მაგაში

მასშტაბი: მასშტაბური [და არა მამტაბი,
მამტაბური]

მასწავლებელი (მასწავლებლისა); სამასწავ-
ლებლო

მასხარა (მასხარისა); მასხარად: ეს კაცი ქვეყნის
მასხარად იქცა, მაგრამ: მასხრად იგდებს)

მასხრობა (მასხრობს) // მასხარაობა (მასხარაობს)

მატერია (მატერიისა)

მატერიალისტური – მატერიალური; მატე-
რიალისტური: მატერიალიზმთან დაკავში-
რებული (სამყაროს მატერიალისტური გაგება;
მატერიალისტური თეორია); მატერიალური:
ნივთიერი, ფიზიკური, რეალური, ხორცმეს-
ხმული (მატერიალური სამყარო / კულტურა /
მდგომარეობა / ბაზა...)

[მატერიკი კი არა] კონტინენტი

მატიანე (მატიანისა)

მატრიარქატი, მაგრამ: მატრიარქალური

მატჩი (მატჩში)

მაუწყებელი (მაუწყებლისა); მაუწყებლობა

მაფია (მაფიისა): მაფიური

მაქინაცია [და არა მახინაცია]

მაღაზია „სუპერი“ / „სუპერმა“ / „სუპერს“ / „სუპე-
რის“ / „სუპერიტ“ / „სუპერად“; „სუპერში“

მაღალი (მაღლის^ა)

[მაღალი მოსავალი კი არა] უხვი, ბარაქიანი
მოსავალი

მაღვიძარა (მაღვიძარას^ი)

მაღიარებელი (მაღიარებლის^ა)

მაღმერთებელი (მაღმერთებლის^ა)

მაყალი (მაყალის^ა)

მაყარი (მაყრის^ა)

მაყვალი (მაყვლის^ა)

მაყვედრებელი (მაყვედრებლის^ა)

მაყვლისფერი (მაყვლისფრად)

მაყრიონი

მაყრული

მაყურებელი (მაყურებლის^ა)

[მაშინალურად კი არა] ანგარიშში უცემლად

[მაშტაბი კი არა] მასშტაბი

მაცდუნებელი (მაცდუნებლის^ა, მაცდუნებ-
ლად)

მაცდური (მაცდურად)

მაცივარი (მაცივრის^ა)

მაცნე (მაცნის^ა) [და არა მაცნესი]

მაცქერალი (მაცქერლად)

მაცხოვარი (მაცხოვრის^ა)

მაცხოვრებელი – მცხოვრები; მაცხოვრებე-

ლი: ვინც ვინმეს აცხოვრებს; მცხოვრები:

ის, ვინც ცხოვრობს. ზეპირ მეტყველებაში

მცხოვრების ნაცვლად ხშირად იხმარება მა-

ცხოვრებელი, რაც უმართებულოა: რამდენი
მაცხოვრებელია ქალაქში? უნდა იყოს: რამ-
დენი მცხოვრებია ქალაქში?

მაცხოვრებელი (მაცხოვრებლად)

მაძაგებელი (მაძაგებლად)

მაძებარი (მაძებრის^ა)

მაძევს; მაღევს (ვალად)

მაძიებელი (მაძიებლის^ა)

მაწონი (მაწვნის^ა)

მახარებელი – მახარობელი; მახარებელი:
სახარების (ოთხთავის) ერთ-ერთი მთხრობე-
ლი (მათე, მარკოზი, ლუკა, იოანე); მახარო-
ბელი: კარგი ამბის მაუწყებელი

[მახინაცია კი არა] მაქინაცია

მახლობელი (მახლობლის^ა, მახლობლად, მრ.
მახლობლები)

მახრჩობელა (მახრჩობელას^ი)

მაჯისცემა // ჰულსი

მაჰმადიანი // მუსლიმანი; მაჰმადიანური //
მუსლიმანური

მაჰმადიანობა // მუსლიმანობა

მბაძავი // მბაძველი

მბოძებელი (მბოძებლის^ა)

მბრდღვინავი [და არა მბდღვინავი]

მბრძანებელი (მბრძანებლის^ა): მბრძანებლუ-
რი (მბრძანებლურად)

მბრძანებლობს; მბრძანებლობდა

მგალობელი (მგალობლის^ა)
 მგელი (მგლის^ა): მგლური; მგლობა
 მგლოვიარე (მგლოვიარის^ა)
 (მგლოვიარობს; მგლოვიარობდა //) გლო-
 ვობს; გლოვობდა
 მგოსანი (მგოსნის^ა)
 მგრძნობიარე (მგრძნობიარის^ა)
 მდაბალი (მდაბლად)
 მდაბიო: მდაბიური [და არა მდაბიოური]
 მდიდარი (მდიდრის^ა): მდიდრული
 მდივანი (მდივნის^ა): სამდივნო
 მეათე, მეასე, მეათასე... (მეათის^ა, მეასის^ა,
 მეათასის^ა...): მე- თავსართ-ბოლოსართით
 ნაწარმოები ყველა რიგობითი რიცხვითი სა-
 ხელი კვეცადია (მეორე-მეორის^ა, მეექვსე-
 მეექვსის^ა, მეცხრამეტე-მეცხრამეტის^ა, ოც-
 დამეერთე-ოცდამეერთის^ა, მესამოცე-მესამო-
 ცის^ა, ოთხმოცდამეერთე-ოთხმოცდამეერთი-
 ს^ა, ოთხმოცდამეცხრამეტე-ოთხმოცდამეცხ-
 რამეტის^ა...)
 მეანაბრე (მეანაბრის^ა)
 მებაჟე (მებაჟის^ა)
 მებაღე (მებაღის^ა)
 მეგალითი, მრ. მეგალითები; მეგალითური
 (კულტურა)
 მეგალომანია: განდიდების მანია

მეგობარი (მეგობრის^ა): მეგობრული; სამეგობრო

მეღალი (მეღლის^ა), მაგრამ: მეღალოსანი
მეღია (მეღიის^ა)

მედიკამენტი: მედიკამენტური

[მედიკო-ბიოლოგიური კი არა] სამედიცინო-
ბიოლოგიური

მედიკოსი

მედიტაცია: მედიტაციური

მედიცინა (მედიცინის^ა); სამედიცინო

მედროშე (მედროშის^ა)

მედუღუკე (მედუღუკის^ა)

მედუქნე (მედუქნის^ა)

მედღეზვაღიე (მედღეზვაღიის^ა)

მეეზოვე (მეეზოვის^ა)

მეეტღე (მეეტღის^ა)

მევაღე – მოვაღე; მევაღე (მევაღის^ა): ვაღის
გამღემი, გამსესხებელი; მოვაღე (მოვაღის^ა): 1. ვაღის
ამღები, ვისაღ ვაღი მარტებს; 2. ვისაღ რაიმე
ევაღება, – ვაღდებუღი

მევეღე (მევეღის^ა)

მევენახე (მევენახის^ა)

მევიოღინე (მევიოღინის^ა)

მეზარბაზნე (მეზარბაზნის^ა)

მეზენიტე (მეზენიტის^ა)

მეზვერე (მეზვერის^ა) – მეზვრე (მეზვრის^ა); მეზვერე: ძვ. მეზაჟე, ზვერის ამლენი; მეზვრე: ზვრის (ვენახის) მომვლელი და მცველი

მეზობელი (მეზობლის^ა): მეზობლური; სამეზობლო

მეზურნე (მეზურნის^ა)

მეზლაპრე (მეზლაპრის^ა)

მეთაური; მეთაურობა

მეთევზე (მეთევზის^ა)

მეთვალყურე (მეთვალყურის^ა)

მეთოდი: მეთოდური

მეთოდიკა (მეთოდიკის^ა): მეთოდიკური

მეთოდიკური – მეთოდური; მეთოდიკური: რამის სწავლების, პრაქტიკულად შესრულების ხერხთა ერთობლიობასთან, მეთოდიკასთან დაკავშირებული (მეთოდიკური ლიტერატურა); მეთოდური: რაიმე მეთოდთან დაკავშირებული (მეთოდური რჩევა-დარიგება)

მეთოდოლოგია: მეთოდოლოგიური

მეთუნუქე (მეთუნუქის^ა)

მეიგავარაკე (მეიგავარაკის^ა)

მეიგავე (მეიგავის^ა)

მეინახე (მეინახის^ა); თანამეინახე

მეკარე (მეკარის^ა)

მეკვლე (მეკვლის^ა): 1. ახალი წლის პირველი მიმლოცველი; 2. გზის გამკვლევნი

მელა (მელას^{ნი}) // მელია (მელიის^{ნი})
მელაკუდა (მელაკუდას^{ნი})
მელანქოლია: მელანქოლიური
მელანქოლიკი
მელოდია (მელოდიის^{ნი}): მელოდიური
მელოდრამა: მელოდრამული
მელომანი; მელომანია
მემანქანე (მემანქანის^{ნი})
მემარცხენე (მემარცხენის^{ნი})
მემარჯვენე (მემარჯვენის^{ნი})
მემატიანე (მემატიანის^{ნი})
მემაწვნი (მემაწვნის^{ნი})
მემენტო მორი [და არა მომენტო მორი]: გა-
ხსოვდეს სიკვდილი
მემკვიდრე (მემკვიდრის^{ნი}); მემკვიდრეობა
მემოდელე (მემოდელის^{ნი})
მემონტაჟე (მემონტაჟის^{ნი})
მემორანდუმი
მემორიალი: მემორიალური (დაფა)
მემუარები (მრ.)
მემუარისტი
მემუარული
მემწვანილე (მემწვანილის^{ნი})
მენაბდე (მენაბდის^{ნი})
მენაგვე (მენაგვის^{ნი})
მენავე (მენავის^{ნი})

მენლე (შენ მე)

მენეჯერი: მენეჯერული

მენეჯმენტი: წარმოების მართვა

მენტოლი

მენიერის ღაავადება

მენინგიტი: მენინგიტური [და არა მინინგი-
ტი, მინინგიტური]

მენისკი

მენიჩბე (მენიჩბის^ა)

მენტალიზმი

მენტალიტეტი

მენტორი: მენტორული (ტონი)

მეოპარი (მეომრის^ა): მეომრული (სული)

[მეორედი ვი არა] ნახევარი, მაგრამ: ერთი
მეორედი / მესამედი (მათემ.)

მეორე მხრივ / მხრით [და არა მეორეს მხრივ/
მხრით]

მეორეული [და არა მეორადი] (საქონელი)

მეოცნებე (მეოცნების^ა)

მეოჯახე (მეოჯახის^ა)

მეპატრონე (მეპატრონის^ა); მეპატრონეობა

მეპურე (მეპურის^ა)

მერამდენე; მერამდენეჯერ

მერე; მერე და მერე

მერია (მერიის^ა)

მერიქიფე (მერიქიფის^ა)

მერჩია (მე ის მას)

მერჩულე (მერჩულის^ა)

მერცხალი (მერცხლის^ა)

მერძევე (მერძევის^ა)

მესაიდუმლე (მესაიდუმლის^ა)

მესაკუთრე (მესაკუთრის^ა)

მესანგრე (მესანგრის^ა)

მესანთლე (მესანთლის^ა)

მესაჭე (მესაჭის^ა)

მესია (მესიის^ა)

მეტადრე

[მეტალოპლასმასა კი არა] მეტალპლასტმასა

მეტიჩარა (მეტიჩრის^ა)

მეტოქე (მეტოქის^ა)

[მეტრა, მეტრო კი არა] მეტრი

[მეტრანახევარი, მეტრონახევარი კი არა]

მეტრ-ნახევარი

მეტროპოლია (მეტროპოლიის^ა): 1. კოლონიების მფლობელი სახელმწიფო; 2. ძვ. საბერძნეთის ქალაქ-სახელმწიფო უცხო მიწებზე დაარსებული ახალმეწიფის მიმართ 3. გადატ. დედაქალაქი რეგიონების მიმართ

მეტროპოლიტენი (მეტრო)

მეუდაბნოე (მეუდაბნოის^ა)

მეურვე (მეურვის^ა)

მეურმე (მეურმის^ა)

მეუფე (მეუფის^ა)

მეუღლე (მეუღლის^ა)
მეფანღურე (მეფანღურის^ა)
მეფე (მეფის^ა)
მეფეთ მეფე (მეფეთ მეფის^ა)
მეფოლაღე (მეფოლაღის^ა)
მეფუნთუშე (მეფუნთუშის^ა)
მეფუტკრე (მეფუტკრის^ა); მეფუტკრეობა
მექანიკა: მექანიკური
მექანიკოსი (მექანიკოს სპეციალისტი: ინჟინერი,
ტექნიკოსი, მუშა) – მექანიისტი (ფილოს.
მექანიისტური მატერიალიზმის მიმდევარი)
მექარავენე (მექარავენის^ა)
მექისე (მექისის^ა)
მექორწიღე (მექორწიღის^ა)
მექრთამე (მექრთამის^ა); მექრთამეობა
მექუღე (მექუღის^ა)
მეღვინე (მეღვინის^ა)
მეღორე (მეღორის^ა)
მეყვავიღე (მეყვავიღის^ა)
მეყსეული (მეყსეულად)
მეშახტე (მეშახტის^ა)
მეჩაიე (მეჩაიის^ა)
მეჩაიეობა (მეჩაიეობის^ა)
მეჩხერი (მეჩხრად)
მეჩხრღება; მეჩხრღებოღა

მეცენატი: მეცნიერებისა და ხელოვნების მფარველი, დამხმარე; **შდრ.:** სპონსორი: რამის მომწყობი, ორგანიზატორი, დამფინანსებელი; **შდრ.:** ქველმოქმედი [და არა ქველმომქმედი]; კერძო პირი, რომელიც მატერიალურ დახმარებას უწევს ვინმეს (რამეს)

მეძვირე (მეძვირის^ა)

მეძროხე (მეძროხის^ა)

მეწაღე (მეწაღის^ა)

მეწყერი (მეწყერის^ა)

მეწყვილე (მეწყვილის^ა)

[მეხანიკი, მეხანიკოსი კი არა] **მექანიკოსი**

მეხანძრე (მეხანძრის^ა)

მეხოტბე (მეხოტბის^ა); **მეხოტბეობა**

მეჯვარე (მეჯვარის^ა)

მეჯინიბე (მეჯინიბის^ა)

მეჯლისი (მეჯლისს)

მეჯოგე (მეჯოგის^ა); **მეჯოგეობა**

მზადყოფნა

[**მზაობა** გვაქვს კი არა] **მზად ვართ:** ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: ჩვენ მზაობა გვაქვს, ეს საკითხი განვიხილოთ. უნდა იყოს: ჩვენ მზად ვართ ამ საკითხის განსახილველად, მაგრამ: **მზაობა გამოხატა**

[**მზგავსი** კი არა] **მზგავსი**

მზესუმზირა (მზესუმზირას^ი)

მზითევი (მზითვის^ა)

მთელ მსოფლიოში / მთელ ქვეყანაზე
[// მთელს მსოფლიოში / მთელს ქვეყანა-ზე]: გრამატიკულად სწორია: მთელ მსოფლიოში / ქვეყანაზე. მეცნიერები თუ მწერლები უმეტესად ხმარობენ: მთელს მსოფლიოში / ქვეყანაზე, რაც ერთგვარი დარბაისლური მეტყველების შემონარჩენი უნდა იყოს

მთიელი – მთიული; მთიელი: მთის მკვიდრი, მთაში მცხოვრები; **მთიული:** საქართველოს ერთ-ერთი კუთხის, მთიულეთის მკვიდრი ქართველი

მიაღებს; მიაღო; მიუღვია (თავი)

მიამსგავსებს; მიამსგავსა; მიუმსგავსებია
[და არა მიამზგავსებს, მიამზგავსა, მიუმზგავსებია]

მიალწევს; მიალწია; მიულწევია

მიბოძე(თ)

მიგრაცია (მიგრაციის^ა)

მიღგომა: მრ. არა აქვს; ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: ამა თუ იმ საკითხს განსხვავებული მიღგომები სჭირდება, რაც უმართებულოა. უნდა იყოს: ამა თუ იმ საკითხს განსხვავებული მიღგომა სჭირდება

მიღის: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: კამათი ხუთ წუთს მიდიოდა (მიმდინარეობდა); ყველაფერი კარგად მიღის; საუბარი მიდიოდა ერთი პარლამენტარის შესახებ, რაც უმართებულოა. უნდა იყოს: კამათი ხუთ წუთს გრძელდებოდა; ყველაფერი კარგად არის / მი-

მდინარეობს; საუბრობდნენ ერთი პარლამენტარის შესახებ

[მივირთვი(თ) კი არა] გეახელი(თ) // საუბ.

გეახელი(თ): ამ ზმნით (მიირთვით) საკმელსასმლის ზრდილობიანი შეთავაზება გამოიხატება, ნიშნავს შეჭამე(თ) ან ღალიე(თ). დადებით პასუხად მართებულა (ამავე ეტიკეტის ჩარჩოებში): გმადლობთ, სიამოვნებით გეახლები(თ) // გეახლები(თ); უარყოფით პასუხად: გმადლობ(თ), უკვე გეახელი(თ) // გეახელი(თ)

მიზანთროპი [და არა მიზანტროპი]: უკარება, უემური; კაცთმოძულე

მიზანთროპია; მიზანთროპიული [და არა მიზანტროპია, მიზანტროპიული]

მიზანსცენა

მიზანსწრაფვა

მიზანშეუწონელი (მიზანშეუწონლად); მიზანშეუწონლობა

მიზანშეწონილი; მიზანშეწონილობა

მიზეზობრივი; მიზეზობრიობა

მითოსი (მითოსს)

მით უმეტეს

მითური; მითობრივი

მით უფრო

[მიმალვაშია კი არა] იმალება; იხ. -ში

[მიმართებაში კი არა] მიმართ, შესახებ, დაკავშირებით: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად

ისმის: რას გვეტყვით პრეზიდენტთან მიმართებაში? სახელმწიფო მინისტრთან მიმართებაში საყვედური არ გვეთქმის; აფხაზეთთან მიმართებაში რამდენიმე საკითხია გასარკვევი..., რაც უმართებულოა. უნდა იყოს: რას გვეტყვით პრეზიდენტთან დაკავშირებით (პრეზიდენტის შესახებ)? სახელმწიფო მინისტრის მიმართ საყვედური არ გვეთქმის; აფხაზეთთან დაკავშირებით რამდენიმე საკითხია გასარკვევი...

მიმიკა (მიმიკის^ა): მიმიკური

მიმოიხილავს; მიმოიხილა; მიმოუხილავს

მიმსგავსება [და არა მიზგავსება]

მიმტაცებელი (მიმტაცებლის^ა)

მიმხვედრი (// მიმხვედომი)

მინიატიურა (მინიატიურის^ა): მინიატიურული; მინიატიურისტი

მინისტერიალი (მაგ., ნატოსი)

მისლამი (// მისლამი)

[მისდღემჩი კი არა] თავის ღლეში

მისტერია (მისტერიის^ა)

მისტიაკა: მისტიაკური; მისტიაკოსი

მისტოფიკაცია // მისტოფიცირება: მისტოფიცირებული

მისცემს; მისცა; მიუცია

მისწევს; მისწია; მიუწევია

მისწერს (მივწერ, მისწერ) (მას წერილს)

მიუბამს [და არა მიუბავს, მიუბია] (თურმე);
 იხ. აუბამს
 მიუღგომელი (მიუღგომლად)
 მიუღეჭი (შენ)
 მიუღო; მიუღვია
 მიუვიდა (ის მას), მიუვუელი (მე მას), მიუხვე-
 დი (შენ მას)
 მიუზიკლი
 მიუსაფარი (მიუსაფრად)
 მიუტევებელი (მიუტევებლად)
 მიულწევლობა [და არა მიუხწევლობა]
 მიქრის; მიქროდა [და არა მიჰქრის, მიჰქრო-
 და]
 [მიღებადი კი არა] მისაღები: ზეპირ მეტყვე-
 ლებაში ხშირად ისმის: ეს საკითხები მიღება-
 ღია; ეს შეკითხვები მიღებაღია, რაც უმართე-
 ბულოა. უნდა იყოს: ეს საკითხები მისაღე-
 ბია; ამ საკითხების მიღება შესაძლებელია; ეს
 საკითხები მიიღება; ეს შეკითხვები მისაღე-
 ბია; ამ შეკითხვების მიღება შეიძლება, ეს შე-
 კითხვები მიიღება (კონტექსტის მიხედვით)
 მიღწევა (მიაღწევს)
 [მიყავს, მიყავდა კი არა] მიჰყავს; მიჰყავდა
 მიხრა-მოხრა (მიხრა-მოხრის^ა)
 [მიხწევა კი არა] მიღწევა
 მიჯაჭვული
 მიჯვნა (გამიჯვნა), მაგრამ: მიჯნა (საზღვარი)

მიჯნავს; გამიჯნა; გაუმიჯნავს

მიჰქონდა; მიჰქონდეს

[მიჰქონის კი არა] მიჰქონის

მიჰყავს; მიჰყავდა; მიჰყავდეს

მიჰყვება; მიჰყვა; მიჰყოლია

მკვლევარი (მკვლევრის^ა, მრ. მკვლევრები)

[მკუხე კი არა] მკვახე

მმადლობს (ის მე)

მმაღავს (ის მე)

მმართავი

მმართებს; მმართებია (მე)

მმართველი; მმართველობა

მმატებს (ის მე მას)

მმაჩი: მოქალაქეობრივი მდგომარეობის აქტების ჩასაწერი განყოფილება

მმტრობს (ის მე)

მნათე (მნათის^ა)

მოაბმევინებს; მოაბმევინა; მოუბმევინებია [და არა მოაბმევიებს, მოაბმევია, მოუბმევიებია]; იხ. აბმევინებს

მოაკვლევინებს; მოაკვლევინა; მოუკვლევინებია [და არა მოაკვლევვიებს, მოაკვლევია, მოუკვლევვიებია]; იხ. აბმევინებს

მოამაგე (მოამაგის^ა)

მოამბე (მოამბის^ა)

მოაპარვინებს; მოაპარვინა; მოუპარვინებია
[და არა მოაპარვიებს, მოაპარინებს; მოა-
პარვია, მოაპარინა; მოუპარვიებია, მოუპარი-
ნებია]; იხ. აბარვინებს

**მოსაწრებს; მოსაწრო (მოვასწარი, მოსაწა-
რი); მოუსწრია**

[მოაქვს მაგალითი კი არა] **მოჰყავს** მაგალი-
თი (ციტატა, ფაქტი, ციფრი და მისთ.). **მოაქვს**
ზმნა, ჩვეულებრივ, შეეწყობა უსულო სახე-
ლით გამოხატულ ობიექტებს, მაგრამ ფრა-
ზეოლოგიურ გამოთქმებში ეს წესი ირღვევა,
როცა ობიექტად ისეთი სახელი გვხვდება,
რომელიც ცოცხალი მოწყობის ფუნქციას ასრუ-
ლებს. ეს სახელებია: მაგალითი, ციტატა, ფაქ-
ტი, ციფრი და მისთ. მართებული გამოთქმე-
ბია: მაგალით(ებ)ი, ციტატ(ებ)ი, ფაქტ(ებ)ი,
ციფრ(ებ)ი... მოიყვანა; (ზემოთ / ქვემოთ) მო-
ყვანილი მაგალით(ებ)ი, ციტატ(ებ)ი, ფაქტ-
(ებ)ი, ციფრ(ებ)ი და მისთ.

მოაყოლებს // მოაყოლინებს [და არა მოაყო-
ლიებს]

**მოაცვლევინებს; მოაცვლევინა; მოუცვლე-
ვინებია** [და არა მოაცვლევიებს, მოაცვლე-
ვია, მოუცვლევიებია]; იხ. აბმევინებს

მოაძებნინებს; მოაძებნინა; მოუძებნინებია
[და არა მოაძებნიებს, მოაძებნია, მოუძებ-
ნიებია]

მოაწმენდინებს; მოაწმენდინა; მოუწმენდინებია [და არა მოაწმენდიებს, მოაწმენდია, მოუწმენდიებია]

მოაწყობს; მოაწყო (მოვაწყვე, მოაწყვე); მოუწყვია

მოაჭრევინებს; მოაჭრევინა; მოუჭრევინებია [და არა მოაჭრევიებს, მოაჭრევია, მოუჭრევიებია]; იხ. აბმევიებს

მოახვნევიებს; მოახვნევინა; მოუხვნევიებია [და არა მოახვნევიებს, მოახვნევიებს; მოახვნევია, მოახვნევინა; მოუხვნევიებია, მოუხვნევიებია]

მოახსენებს; მოახსენა; მოეხსენებინა [და არა მოეხსენებია]

მობილიზაცია // მობილიზება: მობილიზებული

მობინადრე (მობინადრის^ა) // ბინადარი

მოგახსენებ(თ): ეს სიტყვა თავაზიანი ფორმაა გეტყვი(თ), გეუბნები(თ) ზმნებისა, როცა პირველი პირი მიმართავს მეორეს

მოგებიანი [და არა მომგებიანი] // მომგები (ობლიგაცია)

[მოგვრის კი არა] მოჰგვრის (მას ცრემლს)

[მოგისურვებ(თ) კი არა] გისურვებ(თ): მოგისურვებ(თ) უმართებულო ფორმაა გისურვებ(თ) ზმნისა, რომელიც, როგორც ჩანს, ასოციაციურად მოგილოცავთ, მოგიკითხავთ ზმნათა ანალოგიით გაჩნდა

მოგრძო (მოგრძოს¹)

მოდავე (მოდავის¹)

მოღერნიზაცია // მოღერნიზება: მოღერნი-
ზებული

მოღერნიზში (მოღერნიზმმა)

მოღერნისტი: მოღერნისტული

მოღის: უმართებულოა ამ ზმნის შემდეგი ტი-
პის კონტექსტში გამოყენება: ეს აზრი წინააღ-
მდეგობაში მოღის ჩემს გადაწყვეტილებასთან.
უნდა იყოს: ეს აზრი ჩემს გადაწყვეტილე-
ბას ეწინააღმდეგება

მოეტანინებინა [და არა მოეტანიებია]

მოეტარებინა [და არა მოეტარებია]

მოეტევებინა [და არა მოეტევებია]

მოეტეხა [და არა მოეტეხნა]

მოეტრიალებინა [და არა მოეტრიალებია]

მოეწამლა [და არა მოეწამლნა]

მოეწესრიგებინა [და არა მოეწესრიგებია]

მოეწმინდება; მოეწმინდა; მოსწმენდია [და
არა მოწმენდია]

მოეწოდებინა [და არა მოეწოდებია]

მოეწყობა; მოეწყო (მოვეწყვე, მოეწყვე);
მოწყობილა

მოეჯადოებინა [და არა მოეჯადოებია, მოე-
ჯადოვებინა, მოეჯადოვებია]

მოვალე; იხ. მევალე – მოვალე

მოვაჭრე (მოვაჭრის¹)

მოვლენა – მოვლინება: თანამედროვე ქართულში მოვლენა ძირითადად იხმარება ამბის, შემთხვევის, ფაქტის მნიშვნელობით (ბუნების მოვლენები; ეს მოვლენა მეცნიერებმა შეისწავლეს...); მოვლინება კი ზმნის მოქმედების სახელია (ჩვენს ინსტიტუტში ჩრდილოეთ კავკასიის სხვადასხვა რეგიონიდან ენათმეცნიერთა მოვლინება ჩვეულებრივი ფაქტია); შდრ.: მივლინება

მოვლო (მან), **მოვკლე** (მე), **მოვლე** (შენ)

მოზეიმე (მოზეიმის^ა)

მოზიარე (მოზიარის^ა)

მოთამაშე (მოთამაშის^ა)

მოთარეშე (მოთარეშის^ა)

მოთვალთვალე (მოთვალთვალის^ა)

მოთხოვნა (მოთხოვნის^ა) – მოთხოვნილება

(მოთხოვნილების^ა); **მოთხოვნა**: ერთი მხარის მიერ მეორისათვის რაიმეს კატეგორიულად, დაჟინებით თხოვნა; **მოთხოვნილება**: ბუნებრივი, შინაგანი, ფიზიოლოგიური საჭიროება (ადამიანური, შინაგანი, სასიცოცხლო, ფიზიოლოგიური, სულიერი... მოთხოვნილება). უმართებულოა: საზოგადოების მოთხოვნილებაა არჩევნების გაზაფხულზე ჩატარება; უნდა იყოს: საზოგადოების მოთხოვნაა არჩევნების გაზაფხულზე ჩატარება...

მოთხოვნა „ოთარაანთ ქვრივი“ / „ოთარაანთ ქვრივმა“ / „ოთარაანთ ქვრივს“ / „ოთარაანთ

ქვრივის“ / „ოთანაართ ქვრივით“ / „ოთარა-
ანთ ქვრივად“; „ოთარაანთ ქვრივში“...
მაგრამ: მოთხრობა / მოთხრობამ / მოთხრობას /
მოთხრობის / მოთხრობით / მოთხრობად; მო-
თხრობაში „სხვამ რაც უნდა თქვას“

მოიხსენიებს; მოიხსენია; მოუხსენიებია

მოკავშირე (მოკავშირის^ა)

მოკამათე (მოკამათის^ა)

მოკარნახე (მოკარნახის^ა)

მოკეთე (მოკეთის^ა)

მოკვდა (ერთი), მაგრამ: ღაიხოცა (ბევრი): სუ-
ბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე
ზმნებია

მოკვდავი – მომაკვდავი; მოკვდავი: ვინც
კვდება საერთოდ; მომაკვდავი: ვინც ან რაც
კვდება ამჟამად

[მოკიდებს, მოკიდა კი არა] მოჰკიდებს; მოჰ-
კიდა (მას ხელი)

[მოკითხავს კი არა] მოჰკითხავს (ის მას მას)

მოკიჟინე (მოკიჟინის^ა)

მოკისკისე (მოკისკისის^ა)

მოკლე (მოკლის^ა)

მოლაპარაკე (მოლაპარაკის^ა)

მოლარე (მოლარის^ა)

მოლაქლაქე (მოლაქლაქის^ა)

მოლაყბე (მოლაყბის^ა)

მოლბერტი

მოლეკულა: მოლეკულური
მომაბეზრებელი (მომაბეზრებლად)
მომავალი (მომავლისა^ა)
მომგები; მოგებიანი [და არა მომგებიანი]
(ობლიგაცია)
მომგერიებელი (მომგერიებლისა^ა)
მომგერელი
მომგონებელი (მომგონებლისა^ა) // მომგონი
მომგროვებელი (მომგროვებლისა^ა)
მომენტური (// მომენტალური)
მომთაბარე (მომთაბარისა^ა); მომთაბარეობა
მომიჯნავე (მომიჯნავისა^ა)
მომლოდინე (მომლოდინისა^ა)
მომპოვებელი (მომპოვებლისა^ა)
მომსახურე: ვინც ემსახურება, მომსახურებას
**უწევს ვინმეს (მომსახურე პერსონალი); შ დ რ.:
 მოსამსახურე**
მომსახურება [და არა მომსახურეობა]
მომსწრე (მომსწრისა^ა)
[მომქმედი კი არა] მოქმედი
მომღერალი (მომღერლისა^ა)
მომჩივანი (მომჩივნისა^ა) // მოჩივარი (მოჩივ-
რისა^ა) [და არა მომჩივარი]
[მომცინარი, მომცინარე კი არა] მოცინარი
მომხვეჭი // მომხვეჭელი
მომხიბლავი // მომხიბვლელი
მომხმარებელი (მომხმარებლისა^ა)

მონადირე (მონადირის^ა)

მონაზონი (მონაზონის^ა); მონაზვნობა (მონაზვნობის^ა)

მონათმფლობელობა; მონათმფლობელური

მონეტა (მონეტის^ა); მონეტური

მონოთეისტი: მონოთეისტური

მონოპოლია (მონოპოლიის^ა); მონოპოლიური

მონოპოლიზაცია // მონოპოლიზება [და არა მონოპოლიზირება]

მონოპოლისტი: მონოპოლისტური

მონუმენტალისტი

მონუმენტი: მონუმენტური [და არა მონუმენტალური]

მონუმენტურობა [და არა მონუმენტალურობა]

[მოპარავს კი არა] მოჰპარავს

მორიგე (მორიგის^ა)

მორწყავს; მორწყო (მოვრწყე, მორწყე) [და არა მორწყა, მოვრწყი, მორწყი]

მოსაბეზრებელი (მოსაბეზრებლად)

მოსაბრუნებელი (მოსაბრუნებლად) [და არა მოსაბრუნი, მოსაბრუნები]

მოსაგერიებელი (მოსაგერიებლად)

მოსაგვარებელი (მოსაგვარებლად) [და არა მოსაგვარები]

მოსაგონარი (მოსაგონარის^ა, მაგრამ: მოსაგონრად)

მოსაგონებელი (მოსაგონებლად) [და არა მოსაგონი]

მოსაგროვებელი (მოსაგროვებლად)

[მოსაკუთრეკი არა] მესაკუთრე

მოსალაპარაკებელი (მოსალაპარაკებლად)

მოსალოცი // მოსალოცავი

მოსამართლე (მოსამართლის^ა)

მოსამზადებელი (მოსამზადებლად)

მოსამიზეზებელი (მოსამიზეზებლად)

მოსამსახურე: ვინც მსახურებს, ვისაც სამსახური აქვს; მოახლე; შდრ.: მომსახურე

მოსანადირებელი (მოსანადირებლად)

მოსანანიებელი (მოსანანიებლად)

მოსარჩელე – მოსარჩლე; მოსარჩელე: ვინც სარჩელს აღძრავს სასამართლოში (საკირისკ. მოპახუხე); მოსარჩლე: ვინც ესარჩლება ვინმეს, ქომაგი, მფარველი

მოსაუბრე (მოსაუბრის^ა)

მოსახლე (მოსახლის^ა)

მოსეირნე (მოსეირნის^ა)

მოსიარულე (მოსიარულის^ა)

მოსისხლე (მოსისხლის^ა)

მოსიყვარულე (მოსიყვარულის^ა)

მოსმენა: მრ. არა აქვს; უმართებულოა: პარლამენტში დაიწყო ამ საკითხების მოსმენები. უნდა იყოს: პარლამენტში დაიწყო ამ საკითხების მოსმენა

[მოსმენადი კი არა] მოსასმენი: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: მოსმენადი საკითხები, მოსმენადი სიმღერა..., რაც უმართებულოა. უნდა იყოს: ამ საკითხების მოსმენა შესაძლებელია // ამ საკითხებს მოვისმენთ; ეს საკითხები მოხასმენია; ამ სიმღერის მოსმენა შეიძლება; ამ სიმღერას მოვისმენთ; ეს სიმღერა კარგად ისმინება... (კონტექსტის მიხედვით)

მოსქო [და არა მოსქელო]

[მოსჩანს კი არა] მოჩანს

მოსწევს; მოსწია [და არა მოწევს, მოწია]

მოსწმენდს (ის მას ცრემლს), მაგრამ: მოწმენდს (ის იატაკს)

მოსწონს; მოსწონდა [და არა მოწონს, მოწონდა]

მოსწყვეტს (ის მას მზერას), მაგრამ: მოწყვეტს (ის ყვავილს)

მოსწყურდება; მოსწყურდა; მოსწყურებია

მოსჭამს (ის მას ჭირს); მოსჭამა; მოუჭამია

მოსჭრის (ის ხეს ტოტს), მაგრამ: მოჭრის (ის ხეს)

[მოტანა (მაგალითის, ციტატის...) კი არა] მოყვანა (მაგალითის, ციტატის...); იხ. მოჰყავს

მოტკბო [და არა მოტკბილო]

მოუბამს [და არა მოუბავს, მოუბია] (თურმე);

იხ. აუბამს

მოუგერიებელი (მოუგერიებლად)

მოუგვარებელი (მოუგვარებლად)
 მოუღრეკელობა // მოუღრეკლობა
 მოულოცავს [და არა მოულოცია] (თურმე);
 იხ. დაუხატავს
 მოუმზადებელი (მოუმზადებლად)
 მოუპარავს [და არა მოუპარია] (თურმე); იხ.
 დაუხატავს
 მოურწყავს [და არა მოურწყია] (თურმე); იხ.
 დაუხატავს
 მოუსავლიანობა [// მოუსავლობა]
 მოუსაზრებელი (მოუსაზრებლად)
 მოუსვამს [და არა მოუსვავს, მოუსვია] (თურ-
 მე); იხ. აუბამს
 მოუსწრაფებს სიცოცხლეს: სიცოცხლეს ნაად-
 რევად, სწრაფად მოუსპობს
 მოუტაცებია, მოეტაცა [და არა მოუტაცნია,
 მოეტაცნა]
 მოუყვა ის მას მას [და არა მან მას ის]: მოუყვა
 ღელა შვილს ზღაპარს [და არა ღელამ შვილს
 ზღაპარი], მაგრამ: ღელამ შვილს ზღაპარი უამ-
 ბო
 მოუწვავს [და არა მოუწვამს, მოუწვია] (თურ-
 მე); იხ. დაუხატავს
 მოუწყობელი (მოუწყობლად)
 მოუხაზავს [და არა მოუხაზია] (თურმე); იხ.
 დაუხატავს

მოუხარშავს [და არა მოუხარშია] (თურმე);
 იხ. დაუხატავს
 მოუხიბლავს [და არა მოუხიბლია] (თურმე);
 იხ. დაუხატავს
 მოფარიკავე (მოფარიკავის^ა)
 მოქანდაკე (მოქანდაკის^ა)
 მოქეიფე (მოქეიფის^ა)
 მოქიშპე (მოქიშპის^ა)
 მოქმედი [და არა მომქმედი]: სამოქმელო
 (გეგმა)
 [მოქონდა კი არა] მოჰქონდა
 მოქრის [და არა მოჰქრის]
 მოღალატე (მოღალატის^ა); მოღალატეობა
 მოღვაწე (მოღვაწის^ა)
 მოღიმარი (// მოღიმარე) // მღიმარი (// მღიმა-
 რე) [და არა მომღიმარი, მომღიმარე]
 [მოყვა კი არა] მოჰყვა (ის მას)
 მოშაირე (მოშაირის^ა)
 მოჩანს [და არა მოსჩანს]
 მოჩივარი [და არა მომჩივარი] // მომჩივანი
 მოჩხუბარი (მოჩხუბრის^ა) (// მაჩხუბარი)
 მოცეკვავე (მოცეკვავის^ა)
 [მოცილდება კი არა] მოსცილდება
 მოცილე (მოცილის^ა)
 მოცინარი // მცინარი // მცინარე [და არა
 მომცინარი, მომცინარე]
 [მოცხებს კი არა] მოსცხებს (ის მას მას)

მოძალადე (მოძალადის^ა)

მოძღვარი (მოძღვრის^ა): მოძღვრული

მოწამე (მოწამის^ა) – მოწმე (მოწმის^ა); მო-
წამე: ვინც ეწამება, მარტვილობს; მოწმე:
ვინც დაესწრო ან შეესწრო შემთხვევას; მნახ-
ველი

მოწამებრივი [და არა მოწამეობრივი]

[მოწევს, მოწია კი არა] მოსწევს; მოსწია

მოწინააღმდეგე (მოწინააღმდეგის^ა)

მოწინავე (მოწინავის^ა)

[მოწონს კი არა] მოსწონს (მას)

მოწმენდს (იატაკს), მაგრამ: მოსწმენდს (მას
ცრემლს)

მოწყვეტს (ყვავილს), მაგრამ: მოსწყვეტს
(მას მზერას)

[მოწყურდა კი არა] მოსწყურდა

მოჭადრაკე (მოჭადრაკის^ა)

მოჭამს; მოჭამა; მოუჭამია (დრო), მაგრამ:
მოსჭამს (მას კირს)

მოჭრის (ის ხეს), მაგრამ: მოსჭრის (ის ხეს
ტოტს)

მოხელე (მოხელის^ა)

მოხსენებითი (ბარათი)

მოხსენიება; მოხსენიებული

მოჯირითე (მოჯირითის^ა)

მოპგვარა (მან მას ის)

მოპკიდებს; მოპკიდა (მას ხელი)

მოჰკითხავს; მოჰკითხა (მას პასუხი)
 მოჰპარავს; მოჰპარა
 მოჰქონდა, მოჰქონდეს
 [მოჰქრის კი არა] მოქრის
 მჟავა (მჟავას^ი)
 მჟავე (მჟავის^ა)
 მრავალი საქმე, წერილი... [და არა მრავალი
 საქმეები, წერილები...]; იხ. ბევრი
 მრავალრიცხოვანი (მრავალრიცხოვნის^ა,
 მრავალრიცხოვნად)
 მრგვალი (მრგვლად)
 მრუდე – მრუდი; მრუდე (ზედსართავი): ის,
 რაც გამრუდებულია, არასწორი; მრუდი (არ-
 სებითი): ტემპერატურის მრუდი
 მსგავსი [და არა მზგავსი]
 მსესხებელი (მსესხებლის^ა)
 მსმენელი (მსმენელის^ა, მრ. მსმენელები)
 მსოფლმხედველობა
 [მტერობა, მტერობს კი არა] მტრობა; მტრობს
 მტირალა (მტირალას^ი)
 მტყუანი [და არა მტყუვანი]
 მტყუნდება; გამტყუნდება; გამტყუნდა; გამ-
 ტყუნებულა
 მუგუზალი (მუგუზლის^ა)
 მუდამდღე
 მუდამჟამს

მუზიცირება

მულტიპლიკაცია: მულტიპლიკაციური

მულტფილმი // მულტიპლიკაციური ფილმი
მუმია (მუმის^ა)

მუმიაო (// მუმიაე)

მუნიციპალიტეტი; მუნიციპალური

მუსიკა, პრაქტიკა, შიში, შუქი, წნევა, კენჭისყრა... [და არა მუსიკები, პრაქტიკები, შიშები, შუქები, წნევები, კენჭისყრები...]: აბსტრაქტული თუ ნივთიერებათა აღმნიშვნელი სახელები, თუ მათ კონკრეტული მნიშვნელობა არ შეუძენიათ (მაგ., დაავადება – დაავადებები), ტრადიციულად მხოლოდობითში იხმარება: მუსიკა, პრაქტიკა, შიში, წნევა, კენჭისყრა და მისთ.

[მუსიკის ქვეშ კი არა] **მუსიკაზე: ამ მუსიკაზე**
ცეკვავეს

მუსირებს: გადატ. აღნიშნავს რაიმეს გაბუქვას, გაბერვას და არა ამა თუ იმ აზრის გავრცელებას (ტრიალს). უმართებულოა: გარკვეულ წრეებში ეს აზრი მუსირებს; უნდა იყოს: გარკვეულ წრეებში ეს აზრი ტრიალებს (გავრცელებულია)

მუსლიმანი (// მუსულმანი); მუსლიმანობა
(// მუსულმანობა)

მუტაცია: მუტაციური

მუქთა (მუქთის^ა)

მუყაო [და არა კარდონი]

მქნელი (// მქმნელი), მაგრამ: ყალბისმქნელი; ყალბისმქნელობა

მქონე (მქონის^ა) // მქონებელი (მქონებლის^ა)

მქუხარე (// მქუხარი)

მღერი, ვმღერი [და არა მღერიხარ, ვმღერივარ]; იხ. ვკივი

მღვდელი (მღვდლის^ა)

მყავხარ [და არა მყევხარ]; იხ. ვგავარ

მყის, მყისვე

მჩატე (მჩატის^ა)

მცინარი // მცინარე // მოცინარი [და არა მომცინარე, მომცინარი]

მცირე (მცირის^ა)

მცირე მოსავალი [და არა დაბალი მოსავალი]

მცირერიცხოვანი (მცირერიცხოვნის^ა, მცირერიცხოვნად)

მცნება – ცნება; მცნება: აზრის (ჩვეულებრივ, დიდაქტიკური შინაარსის) შემცველი წინადადება ან გამოთქმა (ათი მცნება); ცნება: ერთი სიტყვის მნიშვნელობა (საშობლოს ცნება)

მცოდნე (მცოდნის^ა)

მცხოვრები – მაცხოვრებელი; იხ. მაცხოვრებელი – მცხოვრები

მძახალი (მძახლის^ა)

მძულვარე (მძულვარის^ა)

[მძულვარება კ ი ა რ ა] სიძულვილი

მწარე (მწარის^ა)

მწერალი (მწერლის^ა): მწერლური

მწვანე (მწვანის^ა)

„მწვანეები“ („მწვანეთა პარტია“; მისი წევრები)

მწვრთნელი

მწირველი (// მწირავი)

მწიფს; მწიფდა; მწიფდეს

მწნილი [და ა რ ა წნილი]

მწოველი // მწოვი

მწოლიარე (მწოლიარის^ა)

მწუხარე (მწუხარის^ა, მწუხარედ); მა გ რ ა მ:
მწუხრის უამი

მწყერი (მწყრის^ა)

მჭადი [და ა რ ა ჭადი]

მჭვერმეტყველი [და ა რ ა მჭვერმეტყველი]

მჭექარე // მჭექი [და ა რ ა მჭექავი]

მხარე (მხარის^ა, მრ. მხარეები)

მხარი (მხრის^ა, მრ. მხრები), მა გ რ ა მ: მხარის
დაჭერა

მხატვარი (მხატვრის^ა): მხატვრული

მხურვალე (// მხურვალი)

მხცოვანი (მხცოვნის^ა) [და ა რ ა მხცოვანი]

მჯდომარე (ერთი), მა გ რ ა მ: მსხდომარე (ბევრი)

ნ

- ნავარჯიშები (ვინც ივარჯიშა) – ნავარჯი-
შევეს (ვარჯიშის შემდეგ)
- ნავახშმები // ნავახშმი (ვინც ივახშმა) – ნა-
ვახშმევეს (დროვახშმობის შემდეგ)
- ნავენახარი // ნავენახევი
- ნათელყოფ [და არა ვნათელყოფ, ვნათელ-
ყოფ]
- ნათელი (ნათლისა¹)
- ნათელმბრონობა [და არა ნათლიმბრონობა]
- ნათლია (ნათლიისა¹, შინაურულად ნათლიას¹)
- ნათლიდედა (ნათლიდედისა¹)
- ნათლიმამა (ნათლიმამისა¹)
- ნათლისმცემელი (ნათლისმცემლისა¹)
- ნათლისღება (ნათლისღებისა¹)
- ნათლისცემა (ნათლისცემისა¹)
- ნალაპარაკები (// ნალაპარაკევი)
- ნაოპერაციები (ვისაც ოპერაცია გაუკეთეს) –
ნაოპერაციევი (ადგილი, რომელზედაც
ოპერაცია გააკეთეს)
- ნარინჯისფერი (ნარინჯისფრად)
- ნასადილები (ვინც ისადილა) – ნასადილევს
(სადილის შემდეგ)
- ნასაუზმები (ვინც ისაუზმა) – ნასაუზმევს (სა-
უზმის შემდეგ)

ნასესხები [//ნასესხი]

[ნატაცია კი არა] ნოტაცია

ნატიურმორტი [//ნატურმორტი]

ნატო: ჩრდილოეთ ატლანტიკის ხელშეკრულების ორგანიზაცია

ნატურალისტური – ნატურალური; ნატურალისტური: ნატურალიზმისთვის დამახასიათებელი, ნატურალიზმიდან გამომდინარე; ნატურალური: 1. ბუნებრივი; 2. რასაც ფულით კი არა – პროდუქტით, საქონლით იხდიან (ნატურალური გადასახადი); 3. სუფთა, შეურეველი (ნატურალური ღვინო, თაფლი...)

ნაუცბადევი (ნაუცბადევაღ) [და არა ნაუცფათევი, ნაუცფათევაღ]

ნაფთალინი [და არა ნაფტალინი]

ნაქმარები (ვისაც ქმარი ჰყავდა) – ნაქმრევი (ვინც ქმარი იყო)

ნაქორწილები (ქორწილში ნამყოფი) – ნაქორწილევს (ქორწილის შემდეგ)

ნალალატები (//ნალალატევი)

ნალველა (ნალველას^{ნი})

ნალველი (ნალვლის^ა)

ნალვინევი: ღვინოსმული

ნაშენები //ნაშენი

ნაშვილები (ვინც იშვილეს) – ნაშვილევი (შვილნაყოლი)

ნაჩუქურთმები (ჩუქურთმით შემკული) – ნა-
ჩუქურთმევი (ადგილი, სადაც ჩუქურთმა
იყო)

ნაცარა (ნაცარას^ი)

ნაცარი (ნაცრის^ა)

ნაცარტუტა (ნაცარტუტის^ა)

ნაცარქექია (ნაცარქექიას^ი)

ნაციონალისტი: ნაციონალისტური

(ნაციონალური //) ეროვნული

ნაცნობი [და არა ცნობადი] (სახე)

ნაცოდვილარი (// ნაცოდვილები)

ნაცრისფერი (ნაცრისფრად)

ნაძლევი; სანაძლეო

[ნება იბოძეთ კი არა] კეთილინებეთ,
მაგრამ: ნება მიბოძეთ (ნება მომეცით /
დამრთეთ)

ნებსით თუ უნებლიეთ

ნეგატივი: ნეგატიური

ნევრალგია: ნევრალგიური

ნევრასთენია: ნევრასთენიული [და არა ნევ-
რასტენია, ნევრასტენიული]

ნევრასთენიკი [და არა ნევრასტენიკი]

ნევროზი [და არა ნერვოზი]

ნევროლოგი [და არა ნერვოლოგი]

ნევროლოგია: ნევროლოგიური

ნევროპათია (ნევროპათიის^ა)

ნეკროპათოლოგი; ნეკროპათოლოგია: ნეკროპათოლოგიური

ნემსი (ნემსს)

ნერვი

ნერვული (დაავადება) – ნერვიული (ადამიანი)

[ნიგილიზმი, ნიგილისტი კი არა] ნიჰილიზმი;

ნიჰილისტი

ნიგოზი (ნიგოზის^ა)

ნიკორა (ნიკორას^ი)

ნიმფა (ნიმფას^ი)

ნიორი (ნიერის^ა)

ნიჩაბი (ნიჩბის^ა)

ნიჩბოსანი (ნიჩბოსნის^ა)

ნიჰილიზმი (ნიჰილიზმმა) [და არა ნიგილიზმი]

ნიჰილისტი: ნიჰილისტური

ნობელიანტი (ნობელის პრემიის მფლობელი)

ნობელის პრემია (ნობელის პრემიის^ა)

ნოემბერ-დეკემბერი (ნოემბერ-დეკემბრის^ა)

ნოემბერი (ნოემბრის^ა): სანოემბრო

ნოვატორი: ნოვატორული

ნოველა (ნოველის^ა)

ნომერი (ნომრის^ა), მაგრამ: ნუმერაცია

ნომინალი: ნომინალური

ნორმა (ნორმის^ა)

ნორმალისაცია // ნორმალიზება: ნორმალი-
ზებული

ნორმალური; ნორმალურობა

ნორმატივი: ნორმატიული; ნორმატიულობა

ნორმირება: ნორმირებული

ნოსტალგია (ნოსტალგიის^ა)

ნოტაცია [და არა ნატაცია]: პირობითი ნიშნე-
ბის წერილობითი სისტემა, რომელიც მიღე-
ბულია ამა თუ იმ დარგში; საუბ. დარიგება,
ჭკუის სწავლება (ნოტაციას უკითხავს)

ნოტი (მუს.) – ნოტა (პოლიტ.)

ნული; ნულოვანი, მაგრამ: ორით ნოლი

ნუმერაცია, მაგრამ: დანომვრა, დანომრილი

ო

ობიექტი: ობიექტური [და არა ობიექტიური]

ობიექტივისტი: ობიექტივისტური

ობიექტურობა [და არა ობიექტიურობა]

ობსერვატორია (ობსერვატორიის^ა)

ობსკურანტი: სიბნელის მოციქული, მეცნიერე-
ბისა და სწავლა-განათლების მტერი

ობსტრუქცია (პროტესტის სახე, რომელიც მი-
მართულია კრების, სხდომის ჩასაშლელად):

ობსტრუქციული

ობსტრუქციონისტი: ობსტრუქციონისტული
ოდიოზური: საბულველი
ოკეანე (ოკეანის^ა, ოკეანიდან)
ოკუპაცია // ოკუპირება: ოკუპირებული
ოლიმპელი (ღმერთი) – ოლიმპიელი (ოლიმპიური თამაშების მონაწილე)
ოლიმპიადა (ოლიმპიადის^ა)
ოლიმპიური (თამაშობანი) – ოლიმპური (სიმშვიდე)
ომბუდსმენი [და არა ომბუცმენი]: სახალხო დამცველი
ონავარი (ონავრის^ა): ონავრული; ონავრობა
ოპერა: საოპერო
ოპერატიული: 1. სამხედრო ოპერაციასთან დაკავშირებული (ლაშქრობის ოპერატიული გეგმა); 2. გადატ. ის, რაც დაკავშირებულია სხვადასხვა ამოცანის დაუყოვნებლივ შესრულებასთან (ოპერატიული მუშაობა); 3. გადატ. ქმედითი (ოპერატიული ხელმძღვანელობა)
ოპერატორი: 1. ქირურგი; 2. კინოოპერატორი; 3. სხვადასხვა სახის მანქანაზე (მაგ., კომპიუტერზე) ოპერაციების შემსრულებელი
ოპერაცია: ოპერაციული; საოპერაციო
ოპერეტა (ოპერეტის^ა)
ოპერირება: ოპერაციის ჩატარება
ოპოზიცია: ოპოზიციური
ოპონენტი; ოპონენტობა

ოპონირება: ოპონირებული

ორატორი: ორატორული

ორატორია (მუსიკალური ნაწარმოები)

ორატორიული (ორატორიის ხასიათის: ორატორიული ნაწარმოები) – ორატორული (ორატორისათვის დამახასიათებელი: ორატორული ნიჭი)

ორბიტა (ორბიტის^ა)

ორგანი; საორგანო [და არა ორღანი, საორღანო]

ორგანიზატორი: ორგანიზატორული

ორგანიზაცია: ორგანიზაციული; საორგანიზაციო

ორგანული (ქიმია)

[ორგინალური, ორგინალ(ურ)ობა კი არა] ორიგინალური; ორიგინალ(ურ)ობა

ორღენი – ორღერი; ორღენი: 1. საგანგებო ნიშანი, რომლითაც ხელისუფლება აჯილდოებს ამა თუ იმ პირს განსაკუთრებული დამსახურებისათვის; 2. სხვადასხვა საზოგადოება (იეზუიტთა, მასონთა ორღენი); 3. არქიტ. კომპოზიციის ერთ-ერთი სახეთაგანი (დორიული ორღენი); ორღერი: ოფიციალური წერილობითი ბრძანება, განკარგულება, საბუთი ბინით სარგებლობის, დაპატიმრების, ჩხრეკის და სხვ. უფლების მინიჭების შესახებ

ორდინალური (მათემ.) – ორდინარული (ჩვეუ-
ლებრივი); არაორდინარული; ექსტრაორ-
დინარული

[ორთავე, ორთავენი კი არა] ორივე (იღვა);
ორივენი (იდგნენ)

ორთოდოქსული (// ორთოდოქსალური)

ორთოპედი

ორთოპედია (ორთოპედიის^ა)

ორიგინალი // დედანი

ორიგინალობა

ორიგინალობს; იორიგინალა; უორიგინალია

ორიგინალური; ორიგინალ(ურ)ობა

ორივე (ორივეს^ი)

ორივე (სამივე...) იღვა (მოვიდა...) [და არა
ორივე (სამივე...) იდგნენ (მოვიდნენ...)]: -ვე
ნაწილაკდართული რიცხვითი სახელები წი-
ნადადებაში სუბიექტად ხმარებისას ზმნას
მხოლოდობით რიცხვში შეიწყობს (ორივე იღვა,
ორივემ დაწერა, ორივეს უხარია). ამგვარი რი-
ცხვითი სახელი ზმნას მრავლობითში მხო-
ლოდ მაშინ შეითანხმებს, თუკი თავად ნარი-
ანი ფორმით იქნება წარმოდგენილი: ორივენი
მიდიან, ორივენი წერენ...

ორივენი [და არა ორთავენი] (იდგნენ)

ორკესტრირება (საფორტეპიანო ნაწარმოების
ინსტრუმენტირება): ორკესტრირებული

ორნამენტაცია // ორნამენტირება: ორნამენ-
ტირებული

ორნამენტი: ორნამენტული

ოროველა (ოროველას^{ნი}) // პოროველა (პორო-
ველას^{ნი})

ორქიდეა (ორქიდების^{ნი}) [და არა ორხიდეა]

[ორღანი კი არა] ორგანი (საკრავი)

ოფისი (ოფისს)

ოფიცოზი (ბეჭდვითი ორგანო, რომელიც
გამოხატავს ხელისუფლების თვალსაზრისს):
ზეპირ მეტყველებაში სიტყვა ოფიცოზი ხში-
რად იხმარება ხელისუფლების მნიშვნელო-
ბით, რაც უმართებულოა

ოფიცოზური

ოფშორული: ქვეყნის ფარგლებს გარეთ (ძირი-
თადად, პატარა კუნძულებზე) დაფუძნებუ-
ლი კომპანია, რომელიც შეღავათიანი საგა-
დასახადო პირობებით სარგებლობს

ოქმი (სხდომის ჩანაწერი), მაგრამ: დიპლომა-
ტიური პროტოკოლი

ოქროსფერი (ოქროსფრად)

ოქტავა (ოქტავის^{ნი})

ოქტომბერი (ოქტომბრის^{ნი})

ოღონდ; ოღონდაც

ოჩოპინტრე (ოჩოპინტრეს^{ნი})

ოჯახაშენებული (შე ოჯახაშენებულო!)

ოჯახდასაქცევი (შე ოჯახდასაქცევო!)

ოჯახი: ოჯახური (პირობები); საოჯახო (ინ-
ვენტარი)

ოჯახიშვილი: ოჯახიშვილობა

3

პაექრობა: კამათი, დავა, დისპუტი, დისკუსია მე-
ცნიერულ, ლიტერატურულ, პოლიტიკურ... სა-
კითხებთან დაკავშირებით. უმართებულ-
ოა: ხელბურთელთა, მოჭიდავეთა... პაექ-
რობა. უნდა იყოს: ხელბურთელთა, მოჭი-
დავეთა... შეჯიბრება

პაექრობს; იპაექრა; უპაექრია

პათეტიკა: პათეტიკური [და არა პათეტი-
ური]

პათოგენეზი (// პათოგენეზისი)

პათოგენური

პათოლოგი

პათოლოგია: პათოლოგიური

პათოსი (პათოსს)

პალეოგრაფი

პალეოგრაფია: პალეოგრაფიული

პამიდორი (პამიდორის'ა') (// პომიდორი) (პო-
მიდორის'ა')

პანაცეა (პანაცეის'ა')

პანთეიზმი (პანთეიზმმა)
 პანთეისტი: პანთეისტური
 პანთერა (პანთერის^ა) [და არა პანტერა]
 პანიკა: პანიკური
 პანტომიმა: პანტომიმური
 პაპა (პაპის^ა, შინაურულად პაპას^ი) // ბაბუა
 (ბაბუის^ა, შინაურულად ბაბუას^ი)
 პაპარაცდი (პაპარაციმ, მიც. პაპარაციის, მრ. პაპა-
 რაციები)
 პაპი: რომის პაპი (რომის პაპმა)
 პარადიგმა (პარადიგმის^ა): პარადიგმული
 (// პარადიგმატული)
 პარადოქსი: პარადოქსული [და არა პარა-
 დოქსალური]
 პარალელი: პარალელური (ხაზი)
 პარალელიზმი (პარალელიზმმა)
 პარანოია (პარანოიის^ა)
 პარასკევი: პარასკეობა; პარასკეობით
 პარაფრაზი // პერიფრაზი: 1. სხვისი თხზულე-
 ბის, აზრის, გამოთქმის... გადმოცემა საკუთა-
 რი სიტყვებით; 2. მუს. რომელიმე მუსიკა-
 ლური ნაწარმოებიდან აღებული თემის და-
 მუშავება
 პარიტეტი (მხარეთა თანასწორობის პრინციპი):
 პარიტეტული
 პარლამენტარი (პარლამენტარული) – პარლა-
 მენტიორი (პარლამენტიორული); პარლა-

მენტარი: პარლამენტის წევრი; პარლამენტიორი: მეომარი მხარისაგან მოწინააღმდეგესთან მოსალაპარაკებლად გაგზავნილი პირი (მოციქული)

პარლამენტი: პარლამენტური; საპარლამენტო

პაროდია (პაროდიის^ა): პაროდიული

პარტია: პარტიელი

პარტიტურა (პარტიტურის^ა)

პასეჟი

[პასკაკი არა] პასქა

პასკვილი: პასკვილური

პასპარტუ (მუყაოს ჩარჩო სურათებისათვის);
შდრ.: პასპორტი (პირადობის დამადასტურებელი საბუთი)

პასტელი: 1. რბილი ფერადი ფანქრები ფერწერისათვის; 2. ფერწერის ტექნიკა, რომელიც ემყარება ამ ფანქრების გამოყენებას; 3. ასეთი ფანქრებით შესრულებული ნახატი

პასტერიზაცია // პასტერიზება: სითხის გაცხელება განსაზღვრულ ტემპერატურამდე მავნე მიკროორგანიზმების მოსპობის მიზნით

პასტერიზებული

პასტორი: პროტესტანტების მღვდელი

პასქა (პასქის^ა) [და არა პასკა] (სააღდგომო ნამცხვარი)

პატარა (პატარის^ა)

პატენტი: საპატენტო

[პატეტიკა, პატეტიკური კი არა] პათეტიკა:
პათეტიკური

პატივყარილი

პატივახდილი

პატივისმცემელი (პატივისმცემლის^ა)

პატივისცემა (პატივისცემით); პატივს სცემს

პატივმოყვარე (პატივმოყვარის^ა)

პატივნაცემი (პატივნაცემმა)

პატივსაცემი [და არა პატივსაცემელი]; პა-
ტივსაცემად

პატივცემული (პატივცემულ მასწავლებლო!)

[პატიობს კი არა] აპატიებს

პატიჟებს [და არა პატიჟობს]

პატრიარქალური (წყობა)

პატრიარქატი

პატრიარქი: პატრიარქული

პატრიოტი: პატრიოტული

პატრიოტობა // პატრიოტიზმი

პატრონაჟი: სამედიცინო მომსახურება შინ,
ოჯახის პირობებში. ამ სიტყვამ დღეს მნიშ-
ვნელობა გაიფართოვა და მჟარველობასაც აღ-
ნიშნავს; შ დ რ.: პატრონატი: მჟარველობა

პატრული; პატრულირება

პატრუქი; პატრუქამოწეული; პატრუქდაწე-
ული; პატრუქჩაწეული

პაუზა (პაუზის^ა)

პაქტი: საერთაშორისო ხელშეკრულება

პედაგოგია: პედაგოგიური (ინსტიტუტი);
შდრ.: პედაგოგიკა: პედაგოგიკური (მეც-
ნიერება)

პედანტი (ვისაც არაარსებითის გამოდევნება
სჩვევია, წერილმანებში ფორმალური წესრი-
გის ურყევად დამცველი, — ასოკირკიტა,
ფორმალისტი): პედანტური

[პედესტალი კი არა] პიედესტალი // კვარცხ-
ლბეკი

პედიატრი

პედიატრია: პედიატრიული

პედიკიური [და არა პედიკური]

პედოლოგია (მეცნიერება აღზრდის შესახებ,
რომელიც ბავშვთა განვითარებისათვის გა-
დამწყვეტ პირობად მიიჩნევს მემკვიდრეო-
ბის გავლენას): პედოლოგიური

პენალი — პენალტი; პენალი (პენალის^ა): გრძე-
ლი და ვიწრო კოლოფი კალმების, კალმისტრე-
ბის, ფანქრების შესანახად; პენალტი (პენალტი-
ს^ა): ს პ ო რ ტ. ფეხბურთში — საჯარიმო და-
რტყმა მოწინააღმდეგის კარში თერთმეტი
მეტრის მანძილიდან; თერთმეტმეტრიანი
დარტყმა

პენსნე (პენსნეს^ი)

პეპელა (პეპლის^ა)

პერგამენტი

პერიოდი: პერიოდული

პერიპეტია: უეცარი გარდატეხა ცხოვრებაში, მოულოდნელად შექმნილი რთული მდგომარეობა

პერისტალტიკა (ნაწლავების შეკუმშვა-გაფართოება): **პერისტალტიკური**

პერიტონიტი: მუცლის აპკის ანთება

პერიფერია: ქვეყნის განაპირა, ცენტრიდან დაშორებული მხარე (პერიფერიაში მცხოვრები)

პერიფერიული: პერიფერიაში მყოფი, მდებარე, ცენტრისგან დაშორებული (პერიფერიული თეატრების რეპერტუარი); მედ. პერიფერიული ნერვული სისტემა, პერიფერიული სისხლძარღვები

პერმანენტი: პერმანენტული (პერმანენტულად)

პერსონა გრატა

პერსონალი (რაიმე დაწესებულების, საწარმოს და მისთ. პირადი შემადგენლობა; ერთი და იმავე პროფესიის ადამიანთა ერთობლიობა) – **პერსონალია** (მწერლის / პოლიტიკური მოღვაწის... ბიოგრაფიული მონაცემების შემცველი სტატია / მონაკვეთი... ენციკლოპედიაში / ანთოლოგიაში / საიუბილეო კრებულში...)

პერსონალიზება

პერსონალიზმი

პერსონალისტი

პერსონალური

პერსონა ნონ გრატა

პერსონაჟი

პერსონიფიკაცია (// პერსონალიზაცია)

პერსონიფიცირება: პერსონიფიცირებული

პერსპექტივა: პერსპექტიული

პერტურბაცია: ცის სხეულის გზის შეცვლა;
გადატ. მოვლენათა ჩვეულებრივი მსვლე-
ლობის მოულოდნელი დარღვევა

პერფექტი: გრამატ. ნამყო სრული დრო ზმნი-
სა; შდრ.: პრეფექტი: 1. ისტ. ბველ რომში –
ზოგი ადმინისტრაციული ან სამხედრო თანამ-
დებობის სახელწოდება; 2. საფრანგეთსა და
სხვა ქვეყნებში – უმაღლესი სახელმწიფო მო-
ხელე; 3. ქალაქის პოლიციის უფროსის სა-
ხელწოდება ზოგ ქვეყანაში

პეტიცია: წერილობითი კოლექტიური თხოვნა,
შუამდგომლობა ხელისუფლებისადმი

პიარი: სარეკლამო კამპანია ეკონომიკურ და პო-
ლიტიკურ ბრძოლასა თუ პაექრობაში გამარ-
ჯვებისათვის; „შავი პიარი“ გამოიყენება ამა
თუ იმ პოლიტიკური მოღვაწის (ძირითადად
კონკურენტის) იმიჯის, რეპუტაციის შესალა-
ხავად

პიგმენტაცია

პიგმენტი: პიგმენტური

პიედესტალი [და არა პედესტალი] //
კვარცხლბეკი

პიესა (პიესის^ა)

პიკანტური: 1. ცხარე გემოსი, მადის აღმძვრელი; 2. საინტერესო, მიმზიდველი, გრძნობათა აღმძვრელი (პიკანტური გარეგნობა)

პიკეტი; პიკეტირება: პიკეტირებული

პილოტაჟი

პილოტირება: პილოტირებული

პირადი – პირადული; პირადი: საკუთარი საგნებისა და მისთ. აღსანიშნავი (პირადი ნივთები, პირადი საქმე); პირადული: ადამიანის შინაგან სამყაროსთან დაკავშირებული (პირადული პრობლემები)

პირამიდა (პირამიდის^ა): პირამიდული

[პირდება, პირდებოდა, პირდებოდეს კი არა]

ჰპირდება; ჰპირდებოდა; ჰპირდებოდეს

პირველმიზეზი

პირველსახე (პირველსახის^ა)

პირველწყარო // პირველი წყარო

პირი – პიროვნება; პირი: ადამიანის ამა თუ იმ ზოგადი სტატუსის მაჩვენებელი (სამოქალაქო / სასულიერო / სამხედრო პირი); პიროვნება: ადამიანის ინდივიდუალური თვისებების აღმნიშვნელი (კარგი / დადებითი / კეთილშობილი / ცუდი / უარყოფითი პიროვნება)

პირი // ასლი [და არა კოპიო]

პირისპირ

პირიქით

პირიქითა (პირიქითას^ი)

პირიქითი

პირიქითული

პირმშო (პირველი შვილი): ამ სიტყვასთან მსა-
ზღვრელად პირველი ზედმეტია

პირჯვარი (პირჯვრის^ა)

პიტნა (პიტნის^ა)

პიურე (პიურეს^ი)

პიცერია (პიცერიის^ა)

პლაგიატი – პლაგიატორი: პლაგიატი: ლიტე-
რატურული ან სამეცნიერო ნაშრომის მითვისე-
ბა (ქურდობა); პლაგიატორი: სხვისი ნაშრო-
მის მიმთვისებელი

პლაჟი [და არა პლიაჟი]

პლასტიკა: პლასტიკური

პლასტიკატი

პლასტილინი [და არა პლასტელინი]

პლატონური: 1. პლატონიზმთან (ფილოსოფია)
დაკავშირებული; 2. მხოლოდ სულიერ მი-
სწრაფებაზე დამყარებული, არაზორციელი,
იდეალური (სიყვარული); 3. რასაც პრაქტი-
კული მიზნები არა აქვს, განყენებული

პლეადა [და არა პლიადა]

პლებეი (პლებეიმ, მიც. პლებეის)

პლებეური [და არა პლებეიური]

პლებისციტი (რეფერენდუმი)

[პლიაჟი კი არა] პლაჟი

პლუსი [და არა პლიუსი]

პოეზია (პოეზიის^ა)

პოემა (პოემისა¹)

პოემა „გამზრდელი“ / „გამზრდელმა“ / „გამზრდელს“ / „გამზრდელის“ / „გამზრდელით“...; „გამზრდელში“, მაგრამ: პოემა / პოემამ / პოემას / პოემის / პოემით...; პოემაში „რამდენიმე სურათი ანუ ეპიზოდი ყაჩაღის ცხოვრებიდან“...

პოეტიკური – პოეტური; პოეტიკური: მხატვრული ლიტერატურის თეორიასთან დაკავშირებული, მისთვის დამახასიათებელი; პოეტური: პოეტისა თუ პოეზიისათვის დამახასიათებელი (პოეტური ნაწარმოები / ნიჭი / გარემო)

პოვებს; პოვა; პოვოს [და არა ჰპოვებს, ჰპოვა, ჰპოვოს]; უპოვია; ეპოვა; ეპოვოს

პოზიტივი

პოზიტიური – პოზიციური; პოზიტიური: 1. დადებითი (მოვლენა); 2. ფაქტებზე, ცდაზე დამყარებული (მეცნიერება); 3. რაც პოზიტივს წარმოადგენს (გამოსახულება); პოზიციური: პოზიციასთან დაკავშირებული (პოზიციური ბრძოლა, უპირატესობა)

პოლიტიზება: პოლიტიზებული [და არა პოლიტიზირება, პოლიტიზირებული]

პოლიტიკა: პოლიტიკური

პოლიტიკანი: პოლიტიკანური

პოლიტიკოსი (პოლიტიკოსს)

პოლუსი (პოლუსს) [და არა პოლიუსი]

პონი (პონიმ, მ ი ც. პონის, მ რ. პონები)
პოპმუსიკა (პოპმუსიკის^ა)
პოპულარიზაცია // **პოპულარიზება**
პოპულარობა
პოპულარული
პოპულაცია
პოპულიზმი (პოპულიზმმა)
პოპური (პოპურიმ, მ ი ც. პოპურის)
პოსტამენტი // **კვარცხლბეკი**
(პოსტი //) თანამდებობა
პოსტსკრიპტუმი: შემოკლებით P. S. (დაწერი-
 ლის შემდეგ)
პოსტულატი
პოსტფაქტუმი: გაკეთების, მომხდარის შემდეგ
პოტენცია: **პოტენციური**
პოტენციალი
პრაგმატიზმი (პრაგმატიზმმა)
პრაგმატიკა; **პრაგმატიკოსი**
პრაგმატისტი: **პრაგმატისტული**
პრაიმერიზი: პირველადი არჩევნები
პრაქტიკა [და არა პრაქტიკები]; ი ხ. მუსიკა
პრეამბულა (პრეამბულის^ა): დოკუმენტის, აქ-
 ტის შესავალი ნაწილი, რომელშიც განმარტე-
 ბულია ამ დოკუმენტის მნიშვნელოვანი გა-
 რემოებანი
პრევენცია (წინასწარი ზომების მიღება რისამე
 თავიდან ასაცილებლად): **პრევენციული**

პრეზენტაცია: ამა თუ იმ ახალი ნაწარმოების, ნაშრომის საჯარო წარდგენა

პრეზუმფცია: იურ. ვარაუდი, რომელიც სარწმუნოდაა მიჩნეული, ვიდრე საწინააღმდეგო არ დამტკიცებულა (უდანაშაულობის პრეზუმფცია)

პრეისკურანტი: გასაყიდი საქონლის ფასების ცნობარი

პრემია (პრემიის^ა): პრემიული

პრემიერა (პრემიერის^ა)

პრემიერ-მინისტრი

პრემირება: პრემირებული

პრეპარატი

პრეპარირება: პრეპარირებული

პრეროგატივა (პრეროგატივის^ა)

პრესატაშე (პრესატაშეს^ი)

პრესინგი

პრესკონფერენცია (პრესკონფერენციის^ა)

პრესსტუდია (პრესსტუდიის^ა)

პრესტიჟი: პრესტიჟული

პრეცედენტი [და არა პრეცედენტი]: პირველად მომხდარი რამ, რომელიც ნიმუშად გამოიყენება სხვა მსგავსი, შემდეგდროინდელი შემთხვევებისათვის. მასთან მსაზღვრელად პირველი ზედმეტია

პრივატიზება: პრივატიზებული

პრივილეგია: პრივილეგიური (მდგომარეობა) –
პრივილეგირება: პრივილეგირებული
(ადამიანი)

პრიმა (მუს.)

პრიმადონა (პრიმადონის^ა), **მაგრამ:** პრი-
მა-ბალერინა (პრიმა-ბალერინის^ა)

პრინციპი: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის:
პრინციპში ყველაფერი მოგვარდა; ამ გაჩერე-
ბაზე უნდა ჩავიდეთ, პრინციპში – შემდეგზეც
შეგვიძლია... უნდა იყოს: ძირითადად / არ-
სებითად ყველაფერი მოგვარდა; ამ გაჩერება-
ზე უნდა ჩავიდეთ, ისე / თუმცა შემდეგზეც
შეგვიძლია...

პრინციპული [და არა პრინციპიალური]

პრიორიტეტი: პირველობა რაიმეს აღმოჩენასა
თუ გამოგონებაში. მასთან მსაზღვრელად
პირველი ზედმეტია

[პრობკა კი არა] საცობი

პრობლემა: პრობლემური

პრობლემატიკა (პრობლემატიკის^ა)

პრობლემური; **პრობლემურობა** (// **პრობლე-
მატური;** **პრობლემატურობა**)

პროგნოზი; **პროგნოზირება**

პროგრამა: პროგრამული; **საპროგრამო**

პროგრამირება // **დაპროგრამება**

პროგრამირებული // **დაპროგრამებული**

პროგრამისტი

პროგრესი

პროგრესია (არითმეტიკული, გეომეტრიული)

პროგრესიული (შზარდი გადასახადი / დაავადება) –

პროგრესული (მოწინავე ადამიანი / სახელმწიფო)

პროდიუსერი: პროდიუსერული

პროდუქტი: პროდუქტული (ნაყოფიერი); პრო-

დუქტულობა

პროდუქცია (პროდუქციის^ა)

პროექტანტი

პროექტი; საპროექტო (ბიურო)

პროექტორი

პროექცია: პროექციული

პროვინცია: პროვინციელი (// პროვინციალი)

პროვინციალიზმი (პროვინციალიზმმა)

პროვოკატორი: პროვოკატორული

პროვოკაცია: პროვოკაციული

პროვოცირება: პროვოცირებული

პროზა (პროზის^ა): პროზაული

პროთეზი [და არა პროტეზი]

პროთეზისტი [და არა პროტეზისტი]

პროთრომბინი [და არა პროტრომბინი]

პროკურატურა

პროლოგი

პროპაგანდა (პროპაგანდის^ა)

პროპაგანდისტი: პროპაგანდისტიული

პროპორცია: პროპორციული

პროსპექტი // გამზირი

პროტეჟე (პროტეჟეს^ი): პროტეჟეის ობიექტი, ვისაც მფარველობენ (და არა – ვინც მფარველობს)

პროტესტანტი: პროტესტანტული

პროტესტი: საპროტესტო; პროტესტული

პროტექტორატი [და არა პროტეკტორატი]

პროტექტორი [და არა პროტეკტორი]:

1. მფარველი, დამცველი, შემწე; 2. ავტომობილისა და მისთ. საბურავის გარეთა ზედაპირის უფრო სქელი და მაგარი ნაწილი

პროტექცია; პროტექციული; საპროტექციო
[და არა პროტეკცია, პროტეკციული, საპროტეკციო]

პროტექციონიზმი [და არა პროტეკციონიზმი]

პროფესია: პროფესიული (საქმიანობა)

პროფესიონალი: პროფესიონალური (კვლევა)

პროფილაქტიკა: პროფილაქტიკური

პროფილი

პროფილირება

პროცედურა: პროცედურული

პროცენტი: პროცენტული

პროცესი – პროცესია; პროცესი: 1 რაიმე მოვლენათა თანამიმდევრული მონაცვლეობა; განვითარების გზა; 2. სასამართლო საქმის გარჩევა; **პროცესია: მრავალრიცხოვანი ხალხის სვლა (საზეიმო / სამგლოვიარო)**

პროცესორი

პროცესუალური // საპროცესო (სამართალი)

პუბლიკა (პუბლიკის^ა)

პუბლიკაცია (პუბლიკაციის^ა)

პუბლიცისტი: პუბლიცისტური

პუბლიცისტიკა (პუბლიცისტიკის^ა)

პუდელი (პუდელის^ა)

პუდინგი

პუდრი

პულვერიზატორი [და არა პულვილიზატორი]

პულსაცია // პულსირება

პულსი // მაჯისცემა

პულტი

პუნქტი [და არა პუნკტი]

პუნქტირი [და არა პუნკტირი]

პუნქტობრივ; პუნქტობრივი [და არა პუნკ-
ტობრივ, პუნკტობრივი]

პუნქტუალურობა (// პუნქტუალობა) [და არა
პუნკტუალურობა, პუნკტუალობა]

პუნქტუაცია: პუნქტუაციური [და არა
პუნკტუაცია, პუნკტუაციური]

პურის საცხობი [და არა პურსაცხობი]

პურიტანი [და არა პურიტანელი]: პურიტა-
ნული

პურიტანიზმი (პურიტანიზმმა)

პურიტანობა

პუტჩი (პუტჩს)

ჟ

ჟანრი: ჟანრული; ჟანრობრივი

ჟარგონი: ჟარგონული

ჟელე (ჟელეს¹)

ჟესტი; ჟესტ-მიმიკა

ჟესტიკულაცია // ჟესტიკულირება

ჟინი [და არა ჯინი], შდრ.: საუბ. ჯინაზე
(= ჯიბრზე) აკეთებს

ჟინიანი [და არა ჯინიანი]

ჟიური (ჟიურიზმ, შიგ. ჟიურის)

ჟოლო

ჟოლოსფერი (ჟოლოსფრად)

ჟონგლიორი

ჟურნალი „მაცნე“, ჟურნალმა „მაცნემ“; ჟურნალ
„მაცნეს“ / „მაცნის“ / „მაცნით“...; „მაცნეში“

ჟურნალისტი: ჟურნალისტური

ჟურნალისტიკა: ჟურნალისტიკური

ჟღენტს [და არა ჟღენტავს, ჟღინთავს]

რ

რაგბი (რაგბიმ, მიც. რაგბის) [// რეგბი]

რაგბისტი // მორაგბე [// რეგბისტი]

რადგან: ოთარმა თბილად ჩაიცვა, რადგან (მი-
ზეზი) სციოდა; შდრ.: რათა: აბიტურიენტმა
ბეჯითად იმეცადინა, რათა (მიზანი) გამოც-
დები კარგად ჩაებარებინა

რადიაცია: რადიაციული

რაზე: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: რაზე
არ დამირეკე? რაზე არ მოხვედი? უნდა
იყოს: რატომ არ დამირეკე? რატომ არ მოხვე-
დი? მაგრამ: რაზე (რის შესახებ) საუბრობ-
დით? რაზე ფიქრობ?

რაკეტა (რაკეტის^ა): რაკეტული; სარაკეტო
(ტექნიკა)

რამდენი კაცი, საკითხი... [და არა რამდენი
კაცები, საკითხები...]; იხ. ამდენი

რამდენიმე (რამდენიმეს^ი) [და არა რამოდე-
ნიმე]: ეს სიტყვა სახელს შეიწყობს მხოლო-
ობითში: რამდენიმე კაცი (საკითხი, წიგნი...)

რამე // რამ (// რაიმე); მოთხრ. რამემ; მიც. რა-
მეს; ნათ. რამეს // რამის^ა; მოქმ. რამეთი //
რამით; ვით. რამედ // რადმე; მრ. რამეები

რამეთუ: ბველი ქართულიდან მომდინარე ეს
სიტყვა (კავშირი) ზეპირ მეტყველებაში
არცთუ იშვიათად იხმარება რადგან, ვინაიდან

კავშირების ნაცვლად, რაც სრულიად უადგილო და შეუფერებელია ამ სტილისათვის; სამაგიეროდ, მისი გამოყენება დასაშვებია სტილიზაციის მიზნით (მაგ., პოეზიაში, საერთოდ, ზეაწეული სტილით გამართულ მეტყველებაში)

[რამოდენიმე კი არა] რამდენიმე

რასა (რასის^ა): რასობრივი (// რასული)

რატიფიკაცია: სახელმწიფო უმაღლესი ხელისუფლების მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულების დამტკიცება, რაც ამ უკანასკნელს იურიდიულ ძალას აძლევს

რატიფიცილება: რატიფიცირებული

რალა: მოთხრ. რალამ; მიც. რალას [// რასლა]; ნათ. რალას^ი [// რისლა]; მოქმ. რალათი [// რითლა]; ვით. რალად [// რადლა]

რალაც^ა: მოთხრ. რალაცამ; მიც. რალაცას; ნათ. რალაცის [// რალაცას^ი]; მოქმ. რალაციით // რალაცათი; ვით. რალაცად; მრ. რალაციები [და არა რალაცეები]

რეაბილიტაცია // რეაბილიტირება: რეაბილიტირებული

რეალია (მრ. რეალიები)

[რეალიზებადი (პროდუქტი, საქონელი...) კი არა] პროდუქტი, საქონელი..., რომლის რეალიზებაც შესაძლებელია, ანდა: პროდუქტი, საქონელი..., რომელიც კარგად რეალიზდება

რეალიზმი

რეალისტი: რეალისტური

რეალისტური – რეალური; რეალისტური: რეალიზმისათვის (რეალისტური მიმართულებისათვის) დამახასიათებელი (მწერლის რეალისტური ხედვა); რეალური: 1. ნამდვილად არსებული, ჭეშმარიტი (რეალური მდგომარეობა); 2. რის განხორციელებაც შესაძლებელია (რეალური მოთხოვნა); 3. ნამდვილი პირობების შესაბამისი, პრაქტიკულად არსებული (რეალური ხელფასი)

რეალობა: ობიექტურად არსებული მოვლენა, ფაქტი, სინამდვილე (ობიექტური რეალობა)

რეანიმატოლოგია (რეანიმატოლოგიის^ა)

რეანიმაცია [და არა რეამინაცია]: რეანიმაციული; რეანიმირება: რეანიმირებული

რეაქტივი: რეაქტიული

რეაქცია: რეაქციული

რეაქციონერი: რეაქციონერული

რეგალია (რეგალიის^ა, მრ. რეგალიები): 1. ისტ. შუა საუკუნეებში – მეფეთა (აგრეთვე მსხვილ ფეოდალთა) მონოპოლიური უფლება რაიმე შემოსავალზე (მაგ., ფულის მოჭრის, ბაჟის... უფლებები); 2. სამეფო ხელისუფლების აღმნიშვნელი საგანი (გვირგვინი, კვერთხი...); 3. გადატ. განმასხვავებელი ნიშანი (მაგ., ორდენი)

რეგენერაცია: რეგენერაციული

რეგიონი

რეგიონული (პრობლემები); რეგიონალური (სესია)

რეგლამენტი; რეგლამენტირება: რეგლამენ-
ტირებული

რეგრესი: რეგრესული

რეგულარული (არმია)

რეგულირება: რეგულირებული

რედაქტირება: რედაქტირებული [და არა
რედაქტირება, რედაქტირებული]

რედაქტორი [და არა რედაქტორი]

რედაქცია: რედაქციული; სარედაქციო

რედკოლეგია

რეესტრი: სარეესტრო

რეზერვაცია

რეზერვი; რეზერვირება: რეზერვირებული;
რეზერვისტი

რეზიდენცია

რეზიუმე (რეზიუმეს^ი)

რეზიუმირება: რეზიუმირებული

რეზოლუცია (რეზოლუციის^ა): რეზოლუცი-
ური

რეიტუზი: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის
ამ სიტყვის მრავლობითი რიცხვის ფორმა მა-
შინ, როდესაც მხოლოობითის მნიშვნელობა
იგულისხმება: ბალერინას თეთრი რეიტუზები
ავცია; უნდა იყოს: ბალერინას თეთრი რე-
იტუზი ავცია

რეკეტი; რეკეტირი [და არა რეკეტიორი,
რეკეტორი]

რეკვიემი [და არა რექვიემი]

რეკვიზიტი [და არა რექვიზიტი]

რეკლამა (რეკლამის^ა): სარეკლამო

რეკლამაცია: 1. საჩივარი, პროტესტი; 2. სამართ. კრედიტორის მოთხოვნა ნაყიდი საქონლის, დაკვეთილი პროდუქციის, შესრულებული სამუშაოს ნაკლოვანებათა გამოსწორების ან ფასის დაკლების, ზარალის ანაზღაურების, ხელშეკრულების დარღვევის შესახებ

რეკლამირება

რეკომენდაცია

რეკომენდება: რეკომენდებული [და არა რეკომენდირება, რეკომენდირებული]

რელიგია: რელიგიური

რელიეფი: რელიეფური (რელიეფურად)

რელიკვია [და არა რელიქვია]

რემარკა (რემარკის^ა)

რეპატრიაცია // რეპატრიირება: ემიგრანტების, ტყვეებისა და ლტოლვილების სამშობლოში დაბრუნება მოქალაქეობის უფლების აღდგენით

რეპატრიირებული; რეპატრიანტი

რეპერტუარი

რეპეტიცია: სარეპეტიციო

რეპლიკა: სარეპლიკო

რეპრესია: რეპრესიული

რეპროდუქცია (რეპროდუქციის^ა): რეპრო-
დუქციული

რეპროდუცირება: რეპროდუცირებული

რეპუტაცია (რეპუტაციის^ა)

რეჟიმი: 1. პოლიტიკური მმართველობის წესი (პინოჩეტის რეჟიმი); 2. ცხოვრების, შრომის, დასვენების, კვების მტკიცედ დადგენილი განაწესი (კვების რეჟიმი, ბილის რეჟიმი); 3. რისამე მუშაობის, მოქმედების, არსებობის პირობები (მანქანის მუშაობის რეჟიმი).
უ მ ა რ თ ე ბ უ ლ ო ა: დიალოგის რეჟიმში მუშაობა. უ ნ და ი ყ ო ს: მუშაობა დიალოგის // დიალოგური წესით ან: დიალოგის // დიალოგური რეჟიმით

რეჟისორი: რეჟისორული (ხერხი); სარეჟისორო (ფაკულტეტი)

რეჟისურა (რეჟისურის^ა)

რესპექტაბელობა: რესპექტაბელური

რესპონდენტი [და არა რესპოდენტი]: ვისაც შევითხვებით მიმართავენ

რესპუბლიკა: რესპუბლიკური

რესტავრაცია // რესტავრირება: რესტავრირებული

რესტრუქტურიზება // რესტრუქტურიზაცია [და არა რესტრუკტურიზება, რესტრუკტურიზაცია]

რეტრანსლაცია [და არა რეტრანსლიაცია]

რეტროსპექტივა: რეტროსპექტიული

რეტუში; რეტუშირება; რეტუშირებული;
 რეტუშორი
 რეფერატი; ავტორეფერატი
 რეფერენდუმი
 რეფერენტი
 რეფლექსი; რეფლექსური
 რეფორმა (რეფორმის^ა)
 რეფორმატორი – რეფორმისტი; რეფორმა-
 ტორი: რეფორმის მომხდენი, გამტარებელი;
 რეფორმისტი: რეფორმიზმის მომხრე
 [რექვიემი კი არა] რეკვიემი
 რეცენზია; რეცენზირება; რეცენზირებული
 რიგგარეშე (რიგგარეშეს^ი)
 რითმა (რითმის^ა): რითმული [და არა რით-
 მიული]
 რიტმი: რიტმული [და არა რიტმიული]
 რიტმიკა: რიტმიკული
 რიტმულობა
 რიტორი (მჭევრმეტყველი): რიტორული
 რიტორიკა (მჭევრმეტყველების თეორია): რი-
 ტორიკული
 რიტუალი: რიტუალური
 რიუკზაკი [და არა რუკზაკი] // ზურგჩანთა
 რიყე (რიყის^ა)
 რიცხვი; რიცხვითი
 რიცხვმრავალი (რიცხვმრავლის^ა)

რიცხვმცირე (რიცხვმცირის^ა)

რიცხვული [და არა რიცხული], მაგრამ:
(და)რიცხული (მასზე რიცხული თანხა)

რიცხობრივი (რიცხობრივად) [და არა რი-
ხობრივი, რიცხობრივად]

რიცხოვნობა [და არა რიცხოვნობა]

რკინიგზა (რკინიგზის^ა)

როდესაც // როცა

როიალი

როიალიზმი: მონარქიზმი

როიალისტი (მონარქისტი); როიალისტური
(როიალიზმის ან როიალისტისათვის დამა-
ხასიათებელი: როიალისტური შეხედულება-
ნი)

როკ-ენ-როლი

როკმუსიკა (როკმუსიკის^ა)

როკოპერა (როკოპერის^ა)

რომანი / რომანმა / რომანს / რომანის / რომანით /
რომანად; რომანში „დანამაული და სასჯელი“

რომანტიზმი (რომანტიზმმა)

რომანტიკა: რომანტიკული

რომანტიკოსი (რომანტიკოსს)

რომელი (რომლის^ა), რომელზე, მაგრამ:
რომელზედაც

რომელიმე (რომელიმეს^ი)

რომელიდაც^ა (რომელიდაცის^ა) [// რომელი-
დაცას^ი]

რომელიც (რომელმაც, რომელსაც...; რომლებიც, რომლებმაც, რომლებსაც...): თუ რთული ქვეწყობილი წინადადება შეიცავს განსაზღვრებით დამოკიდებულ წინადადებას და ეს უკანასკნელი მთავარს უკავშირდება რომელიც ნაცვალსახელით, აღნიშნული ფორმა (რომელიც) უნდა მოსდევდეს წინადადების იმ წევრს, რომელსაც განსაზღვრავს. უმართებულოა: შვილი მოჰყავს მამას, რომელსაც ხვალ საბავშვო ბაღში ზეიმი აქვს, უნდა იყოს: მამას მოჰყავს შვილი, რომელსაც ხვალ საბავშვო ბაღში ზეიმი აქვს

როტატორი

როტაცია: როტაციული

როტმისტრი

როცა // როდესაც

რუკა [და არა რუქა]

რუმბა (რუმბის^{რა}): ცეკვა

რუმბი (რუმბის^{რა})

რუსთაველის პროსპექტზე: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: რუსთაველზე შევხვდეთ; აღმაშენებელზე გავიარე; ვაჟაზე (ან ვაჟა-ფშაველაზე) ცხოვრობს; მერია გადავიდა კოსტავაზე... დასახელებული შემთხვევები მეტყველების ეკონომიის ჩვეულებრივი ნიმუშებია, თუმცა წერის დროს უნდა იყოს: რუსთაველის პროსპექტზე შევხვდეთ; აღმაშენებლის პროსპექტზე გავიარე; ვაჟა-ფშაველას პროსპექტზე ცხოვრობს; მერია გადავიდა კოსტავას ქუჩაზე...

რუჯვა (რუჯავს); გაირუჯა [და არა ზაგარი
მიიღო]
რცხვენია [და არა სცხვენია]
რწმუნებული; რწმუნებულება
რჯის (რა რჯის?); რჯიდა
რჯული (მ.ვ. სჯული) [და არა შჯული]; რჯუ-
ლიერი; რჯულიერება

ს

საავადყოფო [და არა საავანტყოფო]
სააქაო (საპირისპ. საიქიო)
სააქციზო
სააქციო
საბავშვო [და არა საბავშო]
საბიუჯეტო
[საბრთხე, საბრთხილო კი არა] საფრთხე; სა-
ფრთხილო
საბუღარი (საბუღარის^ა)
საბურავი // საბურველი
საბურღავი // საბურღი
საგა (საგის^ა)
საგადასახადო
საგალობელი (საგალობლის^ა)
საგარანტიო

საგარეო, საღლესასწაულო [და არა გამოსას-
 ვლელი] (ტანსაცემელი)
 საგერბო [და არა საღერბო]
 სადავო; სადავოდ [და არა სადაო, სადაოდ]
 სადაზვერვო
 სადაზღვევო [და არა სადაზღვეო]
 სადინარი (სადინარის^ა)
 საელჩო
 [საეპოქო კი არა] ეპოქალური
 საერთო-საკაცობრიო
 საერთო-სახალხო
 საერთო-სახელმწიფოებრივი
 საეროვნებათაშორისო // ეროვნებათშორისი
 [საეროვნო კი არა] ეროვნული
 საესკორტო
 საეტაპო
 საექსპერტო
 საექსპოზიციო
 საექსპონატო
 საექსპორტო
 საექვო (საექვოდ)
 სავანე (სავანის^ა, სავანიდან)
 სავარცხელი (სავარცხლის^ა)
 სავარძელი (სავარძლის^ა)
 სავსებით (სავსებით გასაგები, ხუესებით დამაჯე-
 რებელი...); შდრ.: სრულიად (სრულიად გაუ-
 გებარი, სრულიად დაუკერებელი...)

საზაეო

[საზდო, საზდოობა კი არა] საზრდო; საზრ-
დოობა

საზიარებელი (საზიარებლად)

საზიარო (საზიაროდ)

საზოგადოება: საზოგადოებრივი; საზოგადო-
ებრიობა

საზრდო

საზრდობს; ისაზრდოვა; უსაზრდოვია

საზრიანი

საზღვარგარეთ; საზღვარგარეთი; საზღვარ-
გარეთელი; საზღვარგარეთული

საზღვარდადებული

საზღვარდაუდებელი (საზღვარდაუდებლად)

სათავე (სათავის^ა)

სათარგმნი (// სათარგმნელი)

სათაყვანო // სათაყვანებელი (სათაყვანებლი-
ს^ა) (// სათაყვანები)

სათვალე (სათვალის^ა): უმართებულოა:
კაცს სათვალეები ეკეთა, უნდა იყოს: კაცს
სათვალე ეკეთა, მაგრამ: მან იყიდა სათვალე-
ები (სხვადასხვა სახისა)

სათვისტომო // დიასპორა

საიმედო; საიმედოობა

საიმიგრაციო

საიმპორტო

საინიციატივო

საინკუბაციო (პერიოდი)
 საინსპექტორო
 საინსპექციო
 საინსტრუქციო
 საინფორმაციო [და არა საიმფორმაციო]
 საიპოთეკო
 საიუბილეო
 საიქიო (საპირისპ. სააქაო)
 [საიშვიათო კი არა] იშვიათი
 [საიჭვო კი არა] საეჭვო
 საიჯარო
 საკაბელო
 საკადრო
 საკალოე (დარი) – საკალოო (ადგილი)
 საკამათო (საკამათოდ)
 საკაცე (საკაცის^ა)
 საკეტი [და არა საკეტური]
 საკმაო (საკმაოდ) // საკმარისი (საკმარისს)
 საკმეველი (საკმეველის^ა)
 საკომენდანტო [და არა საკომენდატო]
 (საათი)
 საკომერციო; კომერციული
 საკომპენსაციო
 საკონსულო
 საკონტაქტო; კონტაქტური
 საკონტრაქტო; კონტრაქტული
 საკონფერენციო [და არა საკომფერენციო]

სალათა (სალათის^ა) [და არა სალათი]
 სალაში (სალმის^ა)
 სალიკვიდაციო
 სალიტანიო
 სალიტერატურო; ლიტერატურული
 სალიცენზიო
 სალობიე (სალობიის^ა)
 სალონი: სალონური
 სალტე (სალტის^ა): ლითონის რკალი (რამის
 გასამაგრებლად); შდრ.: სალტო: 1. აკრობა-
 ტული ნახტომი, რომლის დროსაც სხეული
 ჰაერში ამოტრიალდება; 2. გადატ. სახიფა-
 თო ნაბიჯი
 სალუდე (სალუდის^ა)
 სალუტი
 სამაია (სამაიის^ა): ცეკვა
 სამამულე (რქა) – სამამულო (ნაწარმი)
 სამანევრო; მანევრული
 სამანიპულაციო
 სამარადისო (სამარადისოდ)
 სამარადქამო (სამარადქამოდ)
 სამართალი (სამართლის^ა): სამართლებრივი
 სამეუფო – სამეფო; სამეუფო: მეუფისათვის
 (უფალი, ღმერთი; ეპისკოპოსი) განკუთვნი-
 ლი; სამეფო: 1. ქვეყანა; 2. მეფედ დასასმე-
 ლი; 3. მეფისთვის განკუთვნილი; 4. გადატ.
 სამფლობელო

სამორინე (სამორინის^ა)
სამოსელი (სამოსლის^ა)
სამოქმედო [და არა სამომქმედო]
სამოღვაწეო
სამოყვრო
სამსახურებრივი [და არა სამსახურეობრივი]
სამურად (სამურაიმ, მიც. სამურაის, მრ. სამურა-
ები)
სამფა (სამფის^ა)
სამყურა (სამყურას^ი): ბალახი
სამძიმარი (სამძიმრის^ა)
სამწვერა (სამწვერას^ი)
სამწვერა (სამწვერას^ი)
სამწყსო
სამხარი (სამხრად)
სამხრე (სამხრის^ა, მრ. სამხრეები): სამხრე-
ებიანი
სამხრეთი (ამერიკა...)
სანანებელი (სანანებლად)
სანატურო (გადაღება)
სანალვლებელი (სანალვლებლად)
სანაყინე (სანაყინის^ა)
სანაყოფო (// სანაყოფე)
სანაშენე (მეურნეობა) – სანაშენო (საქონელი)
სანაცვლო [და არა სანაცვალო]
სანაძლეო; ნაძლევი

სანახაობა; სანახაობითი (// სანახაობრივი)

სანგარი (სანგრის^ა)

სანდალი (სანდლის^ა): 1. ნავი; 2. ფეხსაცმელი

სანდო; სანდომიანი

სანელებელი (სანელებლის^ა)

სანერვიულო

სანთებელა (სანთებელას^ი)

სანთებელი (სანთებლის^ა); სანთები

სანთელი (სანთლის^ა)

სანიტარია: სანიტარიული

სანოტარო (კანტორა)

[სანტიმენტალიზმი //] სენტიმენტალიზმი

[სანტიმენტალური //] სენტიმენტალური

სანქცია (სანქციის^ა)

საოკუპაციო

საოლქო

საომარი (საომრად)

საოპერაციო: 1. ის, რითაც ოპერაციას აკეთებენ (საოპერაციო იარაღები); 2. ადგილი (ოთახი), სადაც ოპერაციას აკეთებენ; 3. ის, ვისაც ოპერაციას უკეთებენ; შდრ.: ოპერაციული (ჩარევა)

საოპერო

საოპოზიციო

საორგანიზაციო; ორგანიზაციული

საორიენტაციო (საორიენტაციოდ)

საორკესტრო

საოცარი (საოცრად): საოცრება
 საქასუხისმგებლო // პასუხსაგები [და არა
 პასუხსაგებელი]
 საქატიებელი (საპატიებლად)
 [საპატივედემო კი არა] პატივსაცემი
 საქატრიარქო
 საქყრობილე (საპყრობილისა^ა, საქყრობილი-
 დან)
 სარეველა (სარეველასა^ი)
 სარკაზმი (სარკაზმმა): მწვავე ირონია
 სარკასტული [// სარკაზმული]
 სარკმელი (სარკმლისა^ა)
 სარკოფაგი
 სარტყელი (სარტყლისა^ა)
 სარფიანი; სარფიანობა
 სარჩელი (სარჩელისა^ა): მოსარჩელე; იხ. მო-
 სარჩელე – მოსარჩლე
 სარჩო; სარჩო-საბადებელი (სარჩო-საბადებ-
 ლისა^ა)
 სარწმუნო
 სარწმუნოება: სარწმუნოებრივი
 სასაუზმე (სასაუზმისა^ა)
 სასახელო (სასახელოდ)
 სასახლე (სასახლისა^ა)
 სასმელი (სასმლისა^ა, მაგრამ: სასმელად, მრ.
 სასმელები)
 სასმელ-საჭმელი (სასმელ-საჭმლისა^ა)

სასმისი (სასმისს): ჭურჭელი, რითაც სვამენ
 სასომიხდილი [// სასოებამიხდილი]
 სასოწარკვეთა: სასოწარკვეთილი
 სასუნთქი (// სასუნთქავი)
 სასუფეველი (სასუფეველის^ა)
 სასჯელალსრულებითი (// სასჯელალმასრუ-
 ლებელი) // პენიტენციარული
 სატანა (სატანის^ა)
 სატირა: სატირული
 სატიტულო
 სატრანზიტო
 საუკუნეობრივი [და არა საუკუნოებრივი]
 საუნა (საუნის^ა)
 საუნჯე (საუნჯის^ა)
 საუცხოო [და არა საუცხოვო]
 საუწყებათაშორისო // უწყებათშორისი
 საუწყებო
 საფეხურებრივი [და არა საფეხურეობრივი]
 საფრთხე; საფრთხილო [და არა საბრთხე,
 საბრთხილო]
 საქალაქთაშორისო
 საქართველოს ყველა მოქალაქე; თბილისის
 ყველა მცხოვრები; საქართველოს პარ-
 ლამენტის ყველა წევრი... [და არა ყვე-
 ლა საქართველოს მოქალაქე, ყველა თბილი-
 სის მცხოვრები, ყველა საქართველოს პარლა-
 მენტის წევრი...]: აღნიშნულ კონტექსტებში

ყველა მოქალაქის, მცხოვრებისა და წევრის მსაზღვრელია, ამიტომ სწორედ მათ (მოქალაქე, მცხოვრები, წევრი...) წინ უნდა იდგეს; წინააღმდეგ შემთხვევაში ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, თითქოს საუბარია ყველა (ანუ რამდენიმე) საქართველოზე, თბილისსა და პარლამენტზე

საქალაღღე (საქალაღღის^ა)

საქვეღმოქმედო // ქვეღმოქმედებითი

საქინფორმი (საქინფორმი)

საქმე ისაა, რომ..., საქმე ის გახღავთ, რომ... [ღა არა საქმე იმაშია, რომ...]

საქმრო [ღა არა საქმრო]

საქორწიღო (მზადება) – საქორწინო (ბეჭედი)

საქრისტიანო; ქრისტიანული

საქსოფონი [ღა არა საქსოფონი]

საქურღალი (საქურღღად)

საღამო; საღამოთი; საღამოს

[საღერბო კი არა] საგერბო

საღმროთო // საღვროთო [ღა არა საღმროთო, საღვროთო]

საყვავიღე (საყვავიღის^ა)

საყოვეღთაო (საყოვეღთაოღ)

საყოფაღხოვრებო; ყოფა-ღხოვრება

[საშვაღება კი არა] საშუაღება

საშინელი (საშინღად); საშინელიება

საშუაღლო [ღა არა საშვაღლო]

[სამუალო საუკუნეები კი არა] შუა საუკუნე-
ები

საშური – შესაშური: საშური: საჩქარო, სა-
სწრაფო, დასაშურებელი: კნიაზო, წამო! რა-
ღას იცდი, გვიგვიანდება, დრო საშურია
(ილია); შესაშური: შურის აღმძვრელი, სა-
ხარბიელო, შესაშურებელი: ფრინველთ, მცე-
ნარეთ ცხოვრება გამიხდა შესაშურია (ვაჟა)

საშხაპე (საშხაპის^ა)

საჩემო, საჩვენო; საშენო, სათქვენო

საჩვენებელი (საჩვენებლად)

საჩივარი (საჩივრის^ა)

საჩუქარი (საჩუქრად)

საცოდავი; საცოდაობა [და არა საცოდავობა]

საცოლე (ვინც ცოლად უნდა ითხოვონ) – სა-
ცოლო (ვისაც ცოლის შერთვა შეჰფერის)

საცურაო [და არა საცურავო]

საწადელი (საწადლის^ა)

საწამებელი (საწამებლის^ა)

საწებელი (საწებლის^ა)

საჭე (საჭის^ა); მესაჭე (მესაჭის^ა)

საჭმელი (საჭმლის^ა, მაგრამ: საჭმელად, მრ.
საჭმელები)

საჭმელ-სასმელი (საჭმელ-სასმლის^ა)

სახარება (სახარების^ა)

სახატე (სახატის^ა)

სახაშე (სახაშის^ა)

[სახეზეა კი არა] არის, იმყოფება, აშკარაა, თვალწინაა: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: ყველა დეპუტატი სახეზეა; შედეგი სახეზეა; ფაქტი სახეზეა... უნდა იყოს: ყველა დეპუტატი აქ არის (იმყოფება); შედეგი აშკარაა (ნათელია); ფაქტი ჩვენ თვალწინაა...

სახელო (კაბისა, პიჯაკისა) – სახელური (კარისა)

სახელოვანი (სახელოვნად)

სახლეჩი // საპობი; შდრ. სახრავი (ატამი)

სახუმარო // სახუმრო

საჯარიმო

საჯარისო

საჯარო: საჯაროობა

სეგმენტი: სეგმენტური; სეგმენტაცია

სევდა (სევდის^ა): სევდიანი

სეზონი: სეზონური

სემანტიკა: სემანტიკური

სემესტრი: სემესტრული

სემინარი: სემინარული

სემინარია: სემინარიელი; სემინარიული

სემიტი, სემიტები (მრ.)

სენატი; სენატორი

სენსაცია; სენსაციური: დაუჯერებელი, საოცარი (სენსაციური შემთხვევა); შდრ.: სკანდა-

ლური: სამარცხვინო, სკანდალის გამომწვევი (სკანდალური საქციელი, ქრონიკა). ზეპირ მეტყველებაში ხშირად სენსაციურის სინონიმად იყენებენ სკანდალურს, რაც გაუმართლებელია

სენტიმენტალიზმი [// სანტიმენტალიზმი]

სენტიმენტალური [// სანტიმენტალური]

სეოკი: საქართველოს ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი

სეპარატისტი – სეპარატორი; სეპარატისტი: პოლიტ. სეპარატიზმის მომხრე; სეპარატორი: აპარატი, რომლითაც ხდება სითხეების ან ფხვიერ ნივთიერებათა ერთმანეთისაგან განცალკევება

სეპარატისტული, შდრ.: სეპარატული [და არა სეპარატიული] (ზავი)

სეპარაცია; სეპარირება

სერვიზი – სერვისი: სერვიზი: სადილის ან ჩაის (ყავის...) ჭურჭლის მთელი კომპლექტი; სერვისი: მომსახურება

სერია (სერიის^ა): სერიული

სერიიანი (ორსერიიანი / სამსერიიანი... ფილმი...)

სერობა (სერობის^ა)

[სეროპი, სეროფი კი არა] სიროფი

სერტიფიკატი; სერტიფიცირებული [და არა სერთიფიკატი, სერთიფიცირებული]

სეფა (სეფის^ა)

სეფე (სეფის^ა); სეფექალი
 სექტა (სექტის^ა)
 სექტანტი: სექტანტური; სექტანტობა
 სექტემბერი (სექტემბრის^ა)
 სექტორი: სექტორული
 სექცია: სექციური
 სვამს, სვამდა [და არა სვაეს, სვაედა]
 სთბილა (მას), მთბილა (მე), გთბილა (შენ),
 მაგრამ: თბილა (საერთოდ)
 სთხოვს; სთხოვა; უთხოვია
 სიამტკბილობა (სიამტკბილობით)
 სიგარა (სიგარის^ა)
 სიდაბლე (სიდაბლის^ა) – სიმდაბლე (სიმდა-
 ბლის^ა); სიდაბლე: დაბლის თვისება, და-
 ბალი ტანის ქონა; სიმდაბლე: 1. ზნედაცემუ-
 ლობა, უპატიოსნება, სულმდაბლობა; 2. მო-
 კრძალება, მოწიწება; მორჩილება
 სი-დი (CD) (სი-დიმ, მიც. სი-დის)
 სი-ვი (CV) (სი-ვიმ, მიც. სი-ვის)
 სიზმარი (სიზმრის^ა)
 სიმბოლიზმი (სიმბოლიზმმა)
 სიმბოლისტი: სიმბოლისტური
 სიმბოლო: სიმბოლური
 სიმეტრია: სიმეტრიული; სიმეტრიულობა
 სიმთვრალე (სიმთვრალის^ა)

სიმპათია; სიმპათიური [და არა სიმპატია,
სიმპატიური]

სიმულანტი [და არა სიმულიანტი]

სიმულაცია; სიმულირება

სიმფონია; სიმფონიური

სიმწარე (სიმწარის^ა), მაგრამ: სიმწრის ოფ-
ლი, სიმწრით ნაშოვნი

სინდიკატი: 1. ეკონ. სხვადასხვა დაწესებულე-
ბათა (ბანკი, ტრესტი...) გაერთიანება;
2. პროფესიული კავშირის სახელწოდება
ზოგ ქვეყანაში; 3. მონოპოლიის ერთ-ერთი
სახე

სინთეზი: სინთეზური [და არა სინთეტური]

სინთეტიკა: სინთეტიკური

სინქრონიული – სინქრონული; სინქრონი-
ული: ლინგვ. სინქრონიასთან დაკავშირე-
ბული, სინქრონიის შემსწავლელი, ენის სტა-
ტიკური მდგომარეობის აღმნიშვნელი (სინ-
ქრონიული კვლევა); სინქრონული: სპეც.
სინქრონიზმის ხასიათისა, ერთსა და იმავე
დროს მიმდინარე, წარმოებული (სინქრონუ-
ლი რხევა / მეთოდი / თარგმნა)

სიროფი [და არა სიროპი, სეროპი]

სისტემა: სისტემური; სისტემატური

სისტემატიკა: სისტემატიკური

სისტემატური (რეგულარული) – სისტემური
(სისტემისთვის დამახასიათებელი)

სიტყვათშეხამება: აზრობრივად დაკავშირებული ორი (ან მეტი) სიტყვა. შევდომაა მის (სიტყვათშეხამების) ნაცვლად ხიტყვათშეთანხმების გამოყენება

სიუჟეტი: სიუჟეტური

სიურპრიზი [და არა სურპრიზი]

სიყრუე [და არა სიყრუვე]

სიცოცხლე: სასიცოცხლო

სიძე-პატარძალი (სიძე-პატარძლის^ა)

სკანერი; სკანირება

სკრუპულოზური [და არა სკურპულოზური]

სოლიდარული

სოლიდური

სორტირება

სოციალისტური – სოციალური; სოციალის-

ტური: სოციალიზმისთვის დამახასიათებელი, მის პრინციპებზე დამყარებული; სოცი-

ალური: 1. რაც საზოგადოების, ადამიანების

ცხოვრებასთან არის დაკავშირებული და

მათს ურთიერთობას ახასიათებს; 2. საზოგა-

დოების ამა თუ იმ ჯგუფთან, კლასთან და-

კავშირებული, მათთვის დამახასიათებელი

სპეკულანტი: სპეკულანტური [და არა სპე-

კულიანტი, სპეკულიანტური]

სპეკულაცია: სპეკულაციური [და არა სპე-

კულიაცია, სპეკულიაციური]

სპეციფიკა: სპეციფიკური [და არა სპეცი-

ფიური]

სპონსორი: სასპონსორო

სპორტი: სპორტული (ინვენტარი...); სასპორტო (მაღაზია...)

სპორტლოტო

სპორტსმენი [და არა სპორცმენი]

სრესს [და არა სრისავს, სრესავს]

სრულად – სრულიად; სრულად: უკლებლივ; მთელი სისრულით (ყველაფერი სრულად ჩაიბარა; სრულად დაწერა...); სრულიად: სულ, მთლად, მთლიანად. ტრადიციულად იხმარება ქვეყნის აღმნიშვნელ გეოგრაფიულ სახელებთან შემდეგ კონტექსტში: სრულიად საქართველოს / რუსეთის კათოლიკოს-პატრიარქი. ამ გამოთქმებში იგულისხმება მთელი მსოფლიოს ქართველ / რუს მართლმადიდებელთა მწყემსმთავრები. შემდეგ, უფრო მაღალფარდოვანი სტილით საუბრისას, ეს სიტყვა (სრულიად) გავრცელდა სხვა შემთხვევებზედაც: სრულიად საქართველოს მოსახლეობა, რომელიც მთელი საქართველოს მოსახლეობას აღნიშნავს და რელიგიურ-კონფესიურ ნიუანსს გამორიცხავს. გარდა ამისა, სრულიად (მთლად) იხმარება სავსებით ფორმის ნაცვლად უარყოფით კონსტრუქციებში; იხ. სავსებით – სრულიად

სრულყოფ; სრულყოფი [და არა ვსრულყოფ, ვსრულყოფ; ვსრულყოფი, ვსრულყოფი]; სრულმიყვია

ხრულიად – სავსებით, იხ. სავსებით – სრულიად

სტაბილიზაცია // სტაბილიზება [და არა სტაბილიზირება]

სტაბილიზებული [და არა სტაბილიზირებული]

სტაბილური; სტაბილურობა

სტაგნაცია: წარმოების განვითარების შეჩერება

სტაგულაცია: სტაგნაცია ინფლაციასთან ერთად

სტადია: სტადიური [და არა სტადიალური]

სტალაგმიტი (მინერ. გამოქვაბულის ძირიდან კონუსისებურ სვეტებად აღმართული ამონაშვერი, ჩვეულებრივ, კალციტისა): სტალაგმიტური; შდრ.: სტალაქტიტი (მინერ. ლოლუებად ჩამოშვებული, ჩვეულებრივ, კალციტის წარმონაქმნი გამოქვაბულის კერზე): სტალაქტიტური

სტამბა (სტამბის^ა): სტამბური (ბეჭდვა); სასტამბო (საქმე)

სტანდარტი: სტანდარტული

სტანდარტიზაცია // სტანდარტიზება; სტანდარტიზებული

სტატიკური – სტატისტიკური; სტატიკური: სტატიკის კანონებზე დამყარებული; წონასწორობაში მყოფი, უძრავი; სტატისტი-

კური: სტატისტიკასთან (რაოდენობრივ აღრიცხვასთან) დაკავშირებული

სტატუა (სტატუის^ა): ადამიანის (ან ცხოველის) ფიგურის ქანდაკება (ანტიკური სტატუა)

სტატუეტი [და არა სტატუეტკა]: პატარა სტატუა (ფაიფურის სტატუეტი)

სტატუსი (სტატუსს)

სტაციონარი: სტაციონარული [და არა სტაციონალური]

[სტეპენდია კი არა] სტიპენდია

სტილი

სტილიზაცია: 1. რომელიმე სტილის ფორმათა მიზანძვა ხელოვნებაში; 2. პირობით, დეკორაციულ ფორმათა გამოყენება ხელოვნებაში

სტილიზება: სტილიზებული

სტილისტი: ლიტერატურული ენის სტილის კარგი მცოდნე; რაიმე ნაწარმოების (ძირითადად საგაზეთო სტატიის) ენისა და სტილის შემსწორებელი. დღეს ამ სიტყვამ მნიშვნელობა გაიფართოვა და გამოიყენება პარიკმახერის მნიშვნელობითაც

სტილისტიკა: 1. ლიტერატურის თეორიის დარგი, რომელიც სწავლობს ამა თუ იმ მწერლის, ლიტერატურული მიმდინარეობის მხატვრული ენის თავისებურებებს; 2. ენათმეცნიერების დარგი, რომელიც სწავლობს ენის გამომხატველობით საშუალებებს

სტილური (მწერლის სტილური მახასიათებლები) – სტილისტური (სტილისტური ალლო) – სტილისტიკური (სტილისტიკური შეცდომა)

სტიმული

სტიმულირება: სტიმულირებული

სტიპენდია (სტიპენდიის^ა); სტიპენდიატი [და არა სტეპენდია, სტიპენდიანტი]

სტიქია: სტიქიური

სტკივა; სტკიოდა; სტკენია

[სტოვებს კი არა] ტოვებს

სტრატეგია: სტრატეგიული

სტრუქტურა (სტრუქტურის^ა): სტრუქტურული

სტრუქტურალისტი: სტრუქტურალისტური

სტუდია: სტუდიელი

სუბიექტი: სუბიექტური

სუბიექტივიზმი (სუბიექტივიზმმა)

სუბიექტივისტი: სუბიექტივისტური

სუბიექტურობა

სუბსტანტივი: სუბსტანტიური

სუბსტანცია: სუბსტანციური

სუბსტრატი: 1. მრავალფეროვან მოვლენათა საერთო საფუძველი; 2. ბიოლ. საკვები არე, რომელშიაც ვითარდება მაკროორგანიზმები; 3. ლინგვ. ენათა შერევის დროს – ხმარებიდან გამოსული ენა, რომელიც გამოდევნა მეორე ენამ, მაგრამ რომელმაც შერევის პრო-

ცესში გარკვეული გავლენა მოახდინა ამ უკანასკნელზე

სუბსტრატული [და არა სუბსტრატიული]

სუვენირი

სუვერენი: სუვერენული

სუვერენიტეტი

სუვერენობა

სულთმობრძავი [და არა სულმობრძავი]

სულმდაბლობა

სულ მთლად

სულყველა (სულყველას^{ნი}) // სუყველა (სუყველას^{ნი})

სულყველაფერი (სულყველაფრის^ა) // სუყველაფერი (სუყველაფრის^ა)

სულყველგან // სუყველგან

სურნელი: სურნელოვანი

[სურპრიზი კი არა] სიურპრიზი

[სუფთა მოგება კი არა] წმინდა მოგება

[სუფთა სისხლის კი არა] წმინდა სისხლის (ცხენი / ძაღლი)

სუფლე (სუფლეს^{ნი})

სუყოველდღე // სულყოველდღე

სუყოველთვის // სულყოველთვის

სქელი (სქლად); უსქესი

სქემა: სქემური; სქემატური

სჩადის ის მას (დანამაულს), მაგრამ: ჩადის ის (კიბეზე)

[სჩანს კი არა] ჩანს
 სჩვევია [და არა ჩვევია]
 სჩვენებია [და არა ჩვენებია]
 სცალია [და არა ცალია]
 [სცალოდა კი არა] ეცალა
 სცემა მან მას [და არა სცემა მან იგი];
 უმართებულოა: სცემა ხულიგანმა გა-
 მვლელი, უნდა იყოს: სცემა ხულიგანმა გა-
 მვლელს
 სცენა: სცენური [და არა სცენიური]
 სცვივა (ფოთოლი // ფოთლები ხეს), მაგრამ:
 ცვივა ფოთლები (ან ფოთოლი) ხიდან
 სცივა მას, მაგრამ: ცივა (საერთოდ)
 სცხელა მას, მაგრამ: ცხელა (საერთოდ)
 [სცხვენია კი არა] რცხვენია
 სძინავს [და არა ძინავს]
 სძლევს; სძლია [და არა ძლევს, ძლია]
 სძულს [და არა ბულს]
 სწავლა – სწავლება: სწავლა: ცოდნის შებენა,
 განათლების მიღება; სწავლება: ცოდნის მი-
 წოდება
 სწამს [და არა წამს]
 სწერია (მას ჯვარი), მაგრამ: წერია წიგნში
 სწერს (ის მას წერილს), მაგრამ: წერს (ის
 ლექსს)
 სწვავს (მას თვალებს), მაგრამ: წვავს (ხორცს)

სწირავს (ის სამშობლოს სიციცხლეს), მაგრამ:
წირავს (მღვდელი)

სწორად – სწორედ; სწორად: ა) მართებულად (სწორად მოიქცა); ბ) წრფივი ხაზით, არაირიბად (გზა სწორად მიდის); გ) ტოლად, თანაბრად (სწორად შეკრა); სწორედ: ზუსტად, სახელდობრ (სწორედ ახლა / აქ...).

სწორი (სწორად)

სწყდება (ღილი ხალათს / მას გული), მაგრამ:
წყდება (თოკი)

სწყენს (მას საკმელი), მაგრამ: სწყინს (მას კრიტიკა)

სწყვეტს (ხეს ფოთოლს / ვინმეს გულს),
მაგრამ: წყვეტს (ის საკითხს)

სწყურია [და არა წყურია] (მას)

სჭამს (მას კირს), მაგრამ: ჭამს (პურს)

სჭარბობს (ერთი მეორეს), მაგრამ: ჭარბობს
(ბევრია)

სჭირდება [და არა კირდება]

სჭირს (მას გრიპი), მაგრამ: ჭირს (გამწელებულია)

სხედან (ისინი), მაგრამ: ზის (ის): სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია; შდრ.: ზიხართ (ქალბატონო, თქვენ სად ზიხართ?)

სხვა (სხვისა)

სხვადასხვა ქვეყანა / წიგნი... [და არა სხვა-
 დასხვა ქვეყნები, წიგნები...]; იხ. ამლენი
 სხვაობს; სხვაობდა
 სჯერა; სჯეროდა
 სჯის [და არა შჯის] (მას), შდრ.: რჯის (რა
 რჯის?)
 სჯობია (ის მას), მაგრამ: ჯობია (ასე)
 სჯობნის; სჯობნიდა; სჯობნიდეს [და არა
 ჯობნის, ჯობნიდა, ჯობნიდეს] (იგი მას)
 სჯობს // სჯობია (ის მას), მაგრამ: ჯობს //
 ჯობია (გვიან მოსვლა)
 [სჯული მვ. //] რჯული [და არა შჯული]

ტ

ტაბულა (ტაბულის^ა)
 ტანვარჯიში: სატანვარჯიშო
 ტანისამოსი (ტანისამოსს)
 ტანმოვარჯიშე (ტანმოვარჯიშის^ა)
 ტანსაცმელი (ტანსაცმლის^ა)
 ტანჯავს; ტანჯა; უტანჯავს
 ტაქიკარდია [და არა ტახიკარდია]
 ტაქსი (ტაქსიმ, მიც. ტაქსის, ტაქსიმი) [და არა
 ტაქსმა, ტაქსს, ტაქსმი]

ტაქტი [და არა ტაკტი]: 1. მუსიკალური მეტრული ერთეული; 2. დრო თანაბარ დარტყმებს შორის; 3. გადატ. ზომიერების გრძნობა, თავდაქერილობა

ტაქტიანი [და არა ტაკტიანი]

ტაქტიკა [და არა ტაკტიკა]: 1. ბრძოლის მომზადებისა და წარმოების თეორია და პრაქტიკა; 2. დასახული მიზნის მისაღწევად ხერხებისა და საშუალებების ერთობლიობა

ტაქტიკური [და არა ტაკტიკური]: ტაქტიკაზე დამყარებული

ტაძარი (ტაძრის^ა)

ტახტრევანი (ტახტრევნის^ა)

ტევადი; ტევადობა

ტელეკამერა (ტელეკამერის^ა)

ტელეკომპანია (ტელეკომპანიის^ა)

ტელეკომპანია „იმედი“ („მზე“...) / „იმედმა“ („მზემ“...) / „იმედს“ („მზეს“...) / „იმედის“ („მზის“...) / „იმედით“ („მზით“...) / „იმედად“ („მზედ“...); „იმედში“ („მზეში“...)

ტელემაუწყებლობა (ტელემაუწყებლობის^ა)

ტელემაყურებელი (ტელემაყურებლის^ა)

ტელეპათი [და არა ტელეპატი]

ტელესტუდია (ტელესტუდიის^ა)

ტემპერატურა: ტემპერატურული

ტენდენცია: ტენდენციური

ტენდერი: ტენდერული; სატენდერო

ტერასა (ტერასის^ა) (// ტერასი)

ტერაქტი (ტერორისტული აქტი)
 ტერიტორია: ტერიტორიული
 ტერმინი
 ტერორი
 ტერორიზება // დატერორება
 ტერორიზმი (ტერორიზმმა)
 ტერორისტი: ტერორისტული
 ტესტი: ტესტური
 ტესტირება: ტესტირებული
 ტექნიკა (ტექნიკის^ა): ტექნიკური [და არა
 ტეხნიკა, ტეხნიკური]
 ტექნიკოსი [და არა ტეხნიკი]
 ტექნოლოგია: ტექნოლოგიური
 ტექსტი: ტექსტობრივი [და არა ტექსტუა-
 ლური]
 ტენს [და არა ტეხავს] (ჭიქას), მაგრამ: ამ-
 ტერევეს / ამსხვრევეს (ჭურჭელს): ობიექ-
 ტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე
 ზმნებია
 ტიკტიკებს [და არა ტიკტიკობს]
 ტიპი: ტიპური; ტიპობრივი [და არა ტიპი-
 ური]
 ტირე (ტირეს^ი)
 ტირი, ვტირირი [და არა ტირიხარ, ვტირივარ];
 იხ. ვკივი
 ტირი შენ, მაგრამ: დასტირირი, მისტირირი (შენ
 მას)

ტიტანი: ტიტანური
ტიტველა (ტიტველას^{ნი})
ტიტველი (ტიტველად)
ტიტული; ტიტულიანი
ტკბილი (ტკბილად); უტკბესი
[ტკივა, ტკიოდა კი არა] სტკივა; სტკიოდა
ტოვებს [და არა სტოვებს]
ტოლერანტობა // შემწყნარებლობა
ტოლერანტული // შემწყნარებლური
ტომარა (ტომრის^ა)
ტომოგრაფია (ტომოგრაფიის^ა)
ტოპონიმი (ტოპონიმმა)
ტოროლა (ტოროლას^{ნი})
ტოტალური (ტოტალურად)
ტოქსიკური [და არა ტოქსიური]
ტოქსოუ [და არა თოქსოუ, თოკსოუ]
ტრაბახა (ტრაბახას^{ნი})
ტრაბახი (// ტრაბახობა)
ტრაგედია (ტრაგედიის^ა)
ტრაგიკომედია; ტრაგიკომიკური
ტრაგიკული [და არა ტრადიკული]
ტრადიცია; ტრადიციული (ტრადიციულად)
ტრავმა [და არა ტრამვა]: ტრავმული (// ტრავ-
მატული)
ტრამვაჲ (ტრამვაიმ, მიც. ტრამვაის)
ტრანსლაცია [და არა ტრანსლიაცია]

ტრანსფორმატორი: ტრანსფორმატორული

ტრანსფორმაცია: ტრანსფორმაციული

ტრანსცენდენტური: 1. ფილოს. ცდის გარეშე არსებული, ლოგიკურ-განყენებული, შემეცნებისთვის მიუწვდომელი; 2. მათ. რასაც ალგებრულად ვერ გამოიანგარიშებენ; შდრ., ტრანსცენდენტალური (კანტის იდეალისტური ფილოსოფიური მოძღვრება)

ტრანშეა (ტრანშეის^ა)

ტრაფარეტი: ტრაფარეტული

ტრაქტატი

[ტრალედია, ტრალიკური კი არა] ტრაგედია;
ტრაგიკული

ტრეკი // ველოდრომი

ტრენინგი [და არა ტრეინინგი]

ტრეფიკინგი [და არა ტრეპიკინგი]: ადამიანებით ვაჭრობა

ტრიბუნა – ტრიბუნე; **ტრიბუნა:** 1. საგანგებოდ მოწყობილი ამაღლებული ადგილი ორატორისათვის; 2. ნაგებობა (სტადიონზე, მოედანზე...), რომელსაც აქვს საფეხურებრივი ამაღლებული რიგები დასაჯდომად (მაყურებელთათვის); 3. გადატ. იარაღი, საშუალება, რომელსაც იყენებენ პოლიტიკური, პუბლიცისტური ან საზოგადოებრივი მოღვაწეობისათვის (გაზეთი იყო მისი ტრიბუნა); **ტრიბუნი:** 1. ძველ რომში სახელმწიფო და საზოგადოებრივი თანამდებობის პირი, რომელსაც თავდაპირველად ევალეობდა პლებეების უფლე-

ბათა დაცვა; 2. გადატ. საზოგადო მოღვაწე, გამოჩენილი ორატორი და პუბლიცისტი, რომელიც თავის გამოსვლებში იცავს რომელიმე საზოგადოებრივი ჯგუფის ინტერესებს

ტრილოგია (ტრილოგიის^ა)

ტრიუმფი: ტრიუმფული (// ტრიუმფალური):

ტრიუმფალური თაღი

[ტრომბი კი არა] თრომბი

ტროპიკი: ტროპიკული

ტროტუარი

ტროფეი (ტროფეიმ, მივ. ტროფეის)

ტუბერკულოზი [და არა ტუბერკულიოზი]

ტურნე (ტურნეს^ი)

ტურნირი

ტუტი (ტუტის^ა)

ტყდება, გატყდა (ერთი), მაგრამ: **იმტვრევა,**

დაიმტვრა / იმსხვრევა, დაიმსხვრა (ბევრი): სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

ტყე (ტყის^ა): **სატყეო; მეტყევე**

ტყემალი (ტყემლის^ა)

ტყვე (ტყვის^ა)

ტყუი [და არა ტყუიხარ]

ტყუილი (ტყუილად)

ტყუილუბრალო (ტყუილუბრალოდ) [და არა ტყვილუბრალო, ტყვილუბრალოდ]

უ

უამბია [და არა უამბნია]

უამრავი ბავშვი, წიგნი... [და არა უამრავი ბავშვები, წიგნები...]; იხ. ბევრი

უარყოფ; უარყავი; უარმიყვია [და არა ვუარყოფ, ვუარყავი, ვუარმიყვია]

უახლოებს [და არა უახლოვებს]

უახლოესი [და არა უახლოვესი]

უბამს [და არა უბავს] (მხარს); იხ. აბამს

უბარი (უბრად)

უბე (უბის^ა)

უბელო (ვისაც ბედი არა აქვს, ბედი არ სწყალობს, უიღბლო); უბელობა; შდრ.: უბედური (1. ცუდი ბედის მქონე – უბედურ კაცს ქვა აღმართში მიეწევას; 2. გადატ., საუბ. ცუდი, აუტანელი – უბედური ხასიათი აქვს); უბედურება

უბირი: უმეცარი, უვიცი

უგზობა

უგზო-უკვლო (უგზო-უკვლოდ)

უგონო (უგონოდ)

უგრძნია (მიგრძნია, გიგრძნია) [და არა უგრძენია, მიგრძენია, გიგრძენია]

უგულბელვეყოფ; უგულბელვეყავი; უგულბელბელმიყვია [და არა ვუგულბელვეყოფ, ვუგულბელვეყავი, ვუგულბელბელმიყვია]

უგულველჯყოფ; ვუგულუბელჯავი, უგულვე-
ბელჯავი; უგულვებელმიჯვა]

უგუნური [და არა უგნური]

უღაბნო: 1. დედამიწის დაუსახლებელი ნაწილი, ჩვეულებრივ, სრულიად უწყლო და უმცენარო; 2. ძვ. განმარტოებით მდგარი მონასტერი; შ დ რ.: უღაბური: 1. დაუსახლებელი, მივარდნილი, მიუვალი (ადგილი); 2. გაუვალი, დაბურული, უღრანი (ტყე)

უღავო; უღავოდ [და არა უდაო, უდაოდ]

უღანაკარგოდ

უღანაშაულო; უღანაშაულობა

უღგახარ; უღგახართ [და არა უდგებარ, უდგებართ]

უებარი (წამალი / მალამო / საშუალება...) –
უებრო (მეგობარი / ადამიანი / მოსაუბრე...)

უეფა: ევროპის საფეხბურთო ასოციაციების გაერთიანება

უეცრად // უეცრივ

უეჭველი; უეჭველად: ზეპირ მეტყველებაში დროდადრო ისმის: უეჭველი მოვა, უეჭველი გააკეთებს... უეჭველი ჩვეულებრივი მსაზღვრელია და ზმნასთან მისი დაკავშირება (სახ. ბრუნვის ფორმით) უჩვეულო და უმართებულოა. ასეთ შემთხვევებში ვითარებითი ბრუნვა უნდა გამოვიყენოთ: უეჭველად მოვა / გააკეთებს...

უვერტიურა [და არა უვერტურა]

უვითარდება [და არა უწვითარდება]; იხ.
ავითარებს

უვითარებს [და არა უწვითარებს]; იხ. ავი-
თარებს

უვნებელვყოფ; უვნებელვყავი; უვნებელმი-
ყვია [და არა ვუვნებელვყოფ, ვუვნებელ-
ყოფ; ვუვნებელვყავი, ვუვნებელყავი; ვუვნე-
ბელმიყვია]

უზის (ვუზივარ, უზიხარ), მავრამ: უსხედან
(ვუსხედვართ, უსხედხართ): სუბიექტის
რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

უზმო (უზმოდ, უზმოზე)

უზრდის; უზარდა; უზრდია

უზრუნველვყოფ; უზრუნველვყავი; უზრუნ-
ველმიყვია [და არა ვუზრუნველყოფ, ვუზ-
რუნველყოფ; ვუზრუნველყავი, ვუზრუნველ-
ყავი; ვუზრუნველმიყვია]

უზუსი (უზუსს)

უთავო(დ); უთავობა

უთვლო (კაცი), მავრამ: უთვლო (ბეჭედი)

უთუო(დ); უთუობა

უთქვამს [და არა უთქვია]

უიდეო [და არა უიდეიო]

უიკენდი [და არა უიქენდი]

უიმისო(დ); უიმისობა

უკავია // უჭირავს: ა) რამე აქვს ხელში (წიგნი
უკავია // უჭირავს); ბ) ფლობს ამა თუ იმ ად-

გილს (დიდი ადგილი უკავია // უჭირავს);
მაგრამ: თავი კარგად (მალლა, ამაყად) უჭი-
რავს; ადგილი (თანამდებობა / პოსტი) უკავია

უკეთ, უკეთესად

უკვდავეყოფ; უკვდავეყავი; უკვდავმიყვია
[და არა ვუკვდავეყოფ, ვუკვდავეყავი, ვუკვ-
დავმიყვია]

უკვეთს [და არა უკვეთავს]

უკითხავს [და არა უკითხია] (თურმე)

უკმარობა // უკმარისობა

უკმაყოფილება

უკმევს; უკმია; უკმევია (გუნდრუკი)

უკმეხი; უკმეხობა

უკურნებელი (უკურნებლისა')

ულაგია; ელაგა; ლაგებია

ულაპარაკია; ელაპარაკა [და არა ულაპარაკ-
ნია, ელაპარაკნა]

ულევი // ულეველი

ულმობელი (ულმობლად)

ულოგიკო; ულოგიკობა

უმაგისო(დ); უმაგისობა

უმაღო: ვისაც მადა არა აქვს; უმაღოდ: მადის
უქონლად; უხალისოდ

უმაღური: ვინც ვინმეს მადლს, სიკეთეს, ამაგს
არ აფასებს (უმაღური ამხანაგი); უმაღურად:
სიკეთის, მადლის დაუფასებლად

უმაღურობა (// უმაღურება)

უმარტავს [და არა უნმარტავს]; იხ. ავითარებს
უმასპინძლებს; უმასპინძლა; უმასპინძლებია
უმდაბლესი (უმდაბლესს, უმდაბლესად)
უმეტეს: მით უმეტეს; მით უფრო
უმეფია
უმეცრება
უმკურნალია (მას), მაგრამ: უმკურნალეზია
(მას მისთვის)
უმოქმედია [და არა უმოქმედნია]
უმოქმედო; უმოქმედობა
უმოდრაო(დ); უმოდრაობა
უმსგავსი (უმსგავსს) // უმსგავსო
უმსგავსობა [და არა უმსგავსოება]
უნახავი (უნახავად), მაგრამ: უნახაობა
უნახავს [და არა უნახია] (თურმე)
უნებლიე (მოდრაობა)
უნებლიეთ (ნებსით თუ უნებლიეთ) – უნებურად
(ჩემდა უნებურად)
უპოვის; უპოვა; უპოვია
უპრეცედენტო [და არა უპრეცედენტო]
უჟამო (უჟამოდ) // უდროო (უდროოდ)
ურტყამს [და არა ურტყავს]; იხ. აბამს

ურჩევნია [და არა ურჩევია] (მეცადინეობას
თამაში ურჩევნია), მაგრამ: ურჩევია (რჩევა
მიუცია)

ურჩევნია; ერჩივნა; ერჩივნოს

ურჩევს; ურჩია; ურჩევია; ერჩია

უსასოო; უსასოობა [და არა უსასო, უსასო-
ება]

უსაფრთხო; უსაფრთხოება (// უსაფრთხოობა)

უსაქმო: უსაქმური; უსაქმურობა

უსვამს [და არა უსვავს, უსმევს]; იხ. აბამს

უსვამს [და არა უსვია] (თურმე)

უსიერი (ტყე)

უსიტყვო; უსიტყვობა

უსუნებს; უსუნა; უსუნებია

უტაქტო; უტაქტობა

უტიფარი (უტიფრად); უტიფრობა

უტოპია: უტოპიური

უტრირება (რისამე მეტისმეტად გახაზვა, გა-
ზვიადება და ამით სინამდვილის დამახინ-
ჯება): უტრირებული

უუარია (თურმე)

უფალი (უფლისა')

უფართოებს [და არა უფართოვებს], მაგრამ:

უფართოვდება

უფლება (უფლებისა')

უფლისწული

უქმე (არასამუშაო დღე) – უქმი (უსარგებლო, გამოუსადეგარი, ფუჭი)
 უქნარა (უქნარას^{ნი})
 უღალატია; ეღალატა; ეღალატოს [და არა უღალატნია, ეღალატნა, ეღალატნოს]
 უყვება; მოუყვამ (ამბავს) [და არა მოუყვამამბავი]
 უშოვის; უშოვამ; უშოვამა (// უშოვნის; უშოვნამ; უშოვნამა)
 უჩინარი (უჩინარის^{ნა}, მაგრამ: უჩინრად)
 უცბად; უცებ
 უცნია [და არა უცვნია]
 უცოდინარი; უცოდინარობამ
 უცხო; საუცხოო (საუცხოოდ)
 უცხოეთი; უცხოელი; უცხოური // უცხოენამ)
 უცხოობს; იუცხოვამ; უუცხოვამა // უუცხოებამა
 უწყება; უწყებრივი
 უწყებათმორისი
 უწყვამ; ეწყომ; სწყობამ
 უხვი [და არა მაღალი] (მოსავალი)
 უჯერი (ხსნარი)
 უჯეროდ (მდრ.: ჯეროვნად)

ფ

- ფაბულა (ფაბულის^ა): ფაბულური
ფავორიტი: ფავორიტული
ფანტასტიკა: ფანტასტიკური [და არა ფან-
ტასტიური]
ფართო [და არა ფართე]
ფართომასშტაბიანი
ფარშავანგი [და არა ფარშევანგი]
ფაქსი: კავშირგაბმულობის საერთაშორისო სა-
ტელეფონო ფაქსიმილური სისტემა
ფაქსიმილე (ფაქსიმილეს^ი): 1. ხელნაწერის,
საბუთის და მისთ. ზუსტი პირი; 2. ვინმეს
ხელმოწერის კლიშე, ბეჭედი
ფაქტი – ფაქტორი; ფაქტი: 1. ნამდვილი,
ქეშმარიტი ამბავი (შემთხვევა, მოვლენა);
2. სინამდვილე, რეალობა; 3. მონაცემი, მასა-
ლა რაიმე მოსაზრების დასადასტურებლად,
დასკვნის გასაკეთებლად; ფაქტორი: რაიმე
მოვლენის, პროცესის მიზეზი, მამოძრავებე-
ლი ძალა
ფაქტობრივი [და არა ფაქტიური]
ფაქტურა: ფაქტურული
ფეიერვერკი
ფემინიზმი (ფემინიზმმა)
ფემინისტი: ფემინისტური
ფენომენი: ფენომენური (// ფენომენალური)

ფენს (ის სარეცხს), მაგრამ: ჰფენს (ის მას
 შუქს)
 ფერია (ფერიის^ა)
 ფერისცვალება
 ფერწერა: ფერწერული; ფერწერითი
 ფეხმძიმე (ფეხმძიმის^ა, ფეხმძიმედ)
 ფეხსაცმელი (ფეხსაცმლის^ა, მაგრამ: ფეხ-
 საცმელები)
 ფეხშიშველა (ფეხშიშველას^ი) [და არა ფეხ-
 შველა]
 ფიასკო: სრული მარცხი
 ფიგურალური – ფიგურული; ფიგურალუ-
 რი: ხატოვანი (თქმა, გამოთქმა); ფიგურუ-
 ლი: 1. რაიმე ფიგურის სახისა; 2. ფიგურუ-
 ლი სრიალი
 ფიდუ (ფიდუს^ი): ჭადრაკის საერთაშორისო
 ფედერაცია
 ფილანტროპი(ა) [და არა ფილანტროპი(ა)]
 ფილოლოგია: ფილოლოგიური (კვლევა),
 მაგრამ: ფილოლოგიის მეცნიერებათა კან-
 დიდატი / დოქტორი
 ფინალი: ფინალური
 ფინალისტი
 ფინანსისტი
 ფინანსური
 ფირმა (ფირმის^ა): საფირმო
 ფისკალური

ფიფა: საფეხბურთო ასოციაციების საერთაშორისო ფედერაცია

ფიქცია: ფიქციური [და არა ფიქტიური]: არანამდვილი, მოსაჩვენებელი, ყალბი

ფლეგმა; ფლეგმატური

ფლეში (ფლეშში)

ფლიგელი

ფლირტი // არშიყობა

ფოლკლორი: ფოლკლორული

ფორმალიზმი (ფორმალიზმმა)

ფორმალისტი: ფორმალისტური

ფორმალური: 1. გარეგნული, არაარსებითი (ფორმალური მხარე); 2. არარეალური, არამოქმედი; ფიზიკურად რომ არ არსებობს (ფორმალური ორგანიზაცია); შდრ.: ფორმალისტური: არსებითად ფორმას რომ მიიჩნევს და არა იდეურ შინაარსს (ფორმალისტურ-ფუტურისტული ლექსები)

ფორმატი: 1. წიგნის, ფურცლის, ბარათის და მისთ. ზომა (მცირე ფორმატის წიგნი). ეს სიტყვა პოლიტიკაში გადატანით წესის, პრინციპის, რეჟიმის, პირობების მნიშვნელობით იხმარება, ხშირად – უმართებულოდ; მაგ., ხელისუფლება მზად არის, ოპოზიციას ნებისმიერ ფორმატში შეხვდეს; უ მ ჯ ო ბ ე ს ი ა: ხელისუფლება მზად არის, ოპოზიციას ნებისმიერ პირობებში შეხვდეს

ფორტე (ფორტეს^{ნი})

ფორტუნა (ფორტუნის^ა)

ფორუმი (ფორუმმა)

ფსიქიკა – ფსიქოლოგია: ზეპირ მეტყველება-ში ხშირად ფსიქიკის ნაცვლად ისმის ფსიქოლოგია, რაც უმართებულოა. ფსიქიკა: სულიერ განცდათა ერთობლიობა, როგორც შედეგი ცნობიერებაში ობიექტური სინამდვილის ასახვისა (ბავშვის ფსიქიკა); ფსიქოლოგია: ფსიქიკის შემსწავლელი მეცნიერება

ფსიქოზი: ფსიქოზური [და არა ფსიხოზი, ფსიხოზური]

ფსიქოლოგია: ფსიქოლოგიური [და არა ფსიხოლოგია, ფსიხოლოგიური]

ფსიქოპათი; ფსიქოპათია [და არა ფსიქოპატი(ა), ფსიხოპატი(ა)]

ფუნდამენტი: ფუნდამენტური [და არა ფუნდამენტალური]

ფუნიკულიორი

ფუნქცია: ფუნქციური [// ფუნქციონალური]

ფუნქციონერი (პოლიტიკური პარტიის ან საზოგადოებრივი ორგანიზაციის აქტივისტი):

ფუნქციონერული

ფუნქციონირება (ფუნქციონირებს)

ფუნქციური (ფუნქციური მოშლილობა, მედ.) – ფუნქციონალური (ფუნქციონალური ანალიზი, მათემა.)

ქ

ქაღაგი (ქადაგად დაეცა // დავარდა)

ქათინაური // კომპლიმენტი

ქალბატონი (ბატონი): ქალბატონი და ბატონი (მსაზღვრელად ხმარებისას) ისევე იბრუნვიან, როგორც შესაბამისი თანხმოვანფუძიანი ზედსართავი სახელები: ქალბატონმა / ბატონმა (ქეთევანმა / დავითმა); ქალბატონ / ბატონ (ქეთევანს / დავითს); ქალბატონი / ბატონი (ქეთევანის / დავითის)... ქალბატონო / ბატონო (ქეთევანი / დავითი!)

ქაოსი: ქაოსური [და არა ქაოტური]

ქარვასლა (ქარვასლის^ა)

ქარიშხალა (ქარიშხალას^ი)

ქარიშხალი (ქარიშხლის^ა)

ქარხანა (ქარხნის^ა): ქარხნული (წესით); საქარხნო (დასახლება)

[ქასთინგი კი არა] ქასტინგი

ქალალდი: საქალალდე (საქალალდის^ა)

ქაჩალა (ქაჩალას^ი)

ქაჩალი (ქაჩლის^ა)

[ქვანტური კი არა] კვანტური (ფიზიკა)

ქველი; ქველობა // სიქველე

ქველმოქმედება; ქველმოქმედებითი; საქველმოქმედო

ქველმოქმედი [და არა ქველმომქმედი]
 ქვემოთ [და არა ქვემოდ] // ქვევით, მაგ-
 რამ: როგორც ქვემოთ აღვნიშნეთ...
 ქვეყანა (ქვეყნის^ა): საქვეყნო
 [ქვია, ქვიოდა კი არა] ჰქვია; ერქვა
 [ქვორუმი კი არა] კვორუმი
 [ქვოტა კი არა] კვოტა
 ქირომანტი(ა) [და არა ხირომანტი(ა)]
 ქირურგი [და არა ხირურგი]
 ქმარი (ქმრის^ა): საქმრო
 ქოლერა [და არა ხოლერა]
 [ქონდა კი არა] ჰქონდა
 ქორალი [და არა ხორალი]
 ქორმაისტერი [და არა ქორმეისტერი, ხორმა-
 ისტერი]
 ქორო [და არა ხორო]
 ქრის [და არა ჰქრის]
 ქრონიკა [და არა ხრონიკა]
 ქრონიკალური – ქრონიკული; ქრონიკალუ-
 რი: ქრონიკის ხასიათისა (ფილმი); ქრონი-
 კული: ხანგრძლივი, მუდმივი, მოურჩენელი
 (დაავადება)
 ქსენოფილია: ზოგადად უცხოელისა და უცხო-
 ურის სიყვარული
 ქსენოფობია: ზოგადად უცხოელისა და უცხო-
 ურის სიბუღვილი
 ქსეროქსი (ქსეროქსს)

ქუხილი: ჭეჭა-ქუხილი
ქუხს; ქუხდა; ქუხდეს
[ქცალია კი არა] გცალია
[ქცივა კი არა] გცივა

ღ

[ღებულობს, ღებულობდა კი არა] იღებს;
იღებდა

[ღერბი კი არა] გერბი

ღერი – ღერო; ღერი: ცალი (ასანთის / შეშის /
თმის / ბეწვის / ბალნის / ულვაშის / ბალა-
ხის... ღერი); ღერო: მცენარის ძირითადი ორ-
განო, ტანი, რომელზედაც ტოტები და ფოთ-
ლებია გამოსხმული (ხის / სიმინდის... ღე-
რო)

ღვეზელი (ღვეზლის^ა), თუმცა სასაუბრო მე-
ტყველებაში ღვეზელი შეუკუმშავი ვარიან-
ტითაც გვხვდება (ღვეზელისა, მრ. ღვეზე-
ლები)

ღვთისმშობელი (ღვთისმშობლის^ა) [და არა
ღვთიშობელი, ხვთიშობელი]

ღვთისსნიერი [და არა ხვთისსნიერი]

ღვინო (ღვინის^ა, მაგრამ: ღვინოები)

[ღზრდის კი არა] ზრდის

ღია: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: ღიად
ამბობს, ღიად უპირისპირდება, ღიად ებრძვის,
ღიად უჭერს მხარს და ა.შ. უმჯობესია: ამ-

კარად / პირდაპირ / დაუფარავად / დაუმაღლავად
ამბობს; პირდაპირ / დაუფარავად ებრძვის; დაუ-
ფარავად / აშკარად უჭერს მხარს და ა.შ.

ღმერთი (ღმერთის^ა // ღვთის^ა // ღმრთის^ა),
მაგრამ: დიდი / მაღალი ღმერთის...

ღობე (ღობის^ა)

ღობე-ყორე (ღობე-ყორის^ა)

ღრმაშინაარსიანი

ღუმელი (ღუმლის^ა), თუმცა სახაუბრო მეტყვე-
ლებაში ღუმელი შეუკუმშავი ვარიანტითაც
გვხვდება (ღუმელისა, მრ. ღუმელები)

ყ

ყაენი (// ყეენი); ყეენობა

ყავა (ყავის^ა): საყავე

ყავახანა (ყავახანის^ა)

ყავისფერი (ყავისფრად)

[ყავს, ყავდა, ყოლია კი არა] ჰყავს; ჰყავდა;
ჰყოლია

[ყავხარ, ყევხარ კი არა] ჰყავხარ; იხ. ვგავარ

ყაზარმა: ყაზარმული (ყაზარმული პირობები)

ყანა (ყანის^ა): საყანე

ყარაჩოხელი (მრ. ყარაჩოხელები), თუმცა სახა-
უბრო მეტყველებაში გვხვდება: ყარაჩოდელი,
ყარაჩოდელები

ყბადაღებული

ყბაყურა (ყბაყურას¹)

ყვავის [და არა ჰყვავის] (ბალი)

[ყვარებია, ყვარებოდა, ყვარებოდეს კი არა]

ჰყვარებია; ჰყვარებოდა; ჰყვარებოდეს

ყველა მოვიდა, წერს... [და არა ყველა მოვიდნენ, წერენ...], მაგრამ: ყველანი მოვიდნენ, წერენ...

ყველა მოსწავლე, წიგნი, მეგობარი... [და არა ყველა მოსწავლეები, წიგნები, მეგობრები...]; იხ. ამდენი

ყველა – ყოველი; ყველა: უკლებლივ, მთლიანად (ყველა მოვიდა); ყოველი: მრავლიდან თითოეული (ყოველი ჩვენგანი)

ყვითელი (ყვითლად)

ყვირი [და არა ყვირიხარ]; იხ. ვკივი

ყიდლა [და არა ყიდიდა]

ყიდვა-გაყიდვა

ყიდვა, მაგრამ: სყიდვითი (უნარიანობა)

ყოველდღე / ყოველთვე / ყოველკვირა (ერთსა და იმავეს აკეთებს), მაგრამ: ყოველდღეს / თვეს / კვირას (ახალი საზრუნავი მოაქვს)

[ყოლია, ყოლოდა კი არა] ჰყოლია; ჰყოლოდა

[ყოფნის კი არა] ჰყოფნის

ყრია (ბევრი), მაგრამ: გღია (ერთი): სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია ყუა (ყუის¹)

ყუათიანი

ყულაბა (ყულაბის^ა)

ყუმბარა (ყუმბარის^ა)

ყურადსაღები

ყურანი

ყურე (ყურის^ა)

[ყურებადი ფილმია / გადაცემაა... კი არა] ამ
ფილმის / გადაცემის... ყურება შეიძლება,
ანდა: კარგი საყურებელი ფილმია / გადაცე-
მაა...

ყურით მოთრეული

ყურის გამახვილება

ყურისგდება

ყურის დაგდება (ყურს დაუგდებს)

ყურის თხოვება (ყურს ათხოვებს)

ყურისმგდებელი (ყურისმგდებლის^ა)

ყურის მეზობელი (ყურის მეზობლის^ა)

ყურის მოკვრა (ყურს მოჰკრავს)

ყურის შეჩვევა (ყურს შეაჩვევს)

ყურის ძირში

ყურისწამლები // ყურთწამლები

ყურმოკვრით; ყურმოკრული (ყურმოკრუ-
ლად)

ყურმოჭრილი (მონა)

ყურშა (ყურშას^ი)

ყურცქვიტა (ყურცქვიტას^ი)

შ

- შაბლონი; შაბლონური
შაგრენი (ტყავი)
შადრევანი (შადრევნის^ა)
შავთვალა (შავთვალას^ი)
შავი ღლე (შავი ღლის^ა)
შავი მაგია (შავი მაგიის^ა)
შავი ფული
შავტუხა (შავტუხას^ი)
შაკიკი
შამპანური [და არა შამპანიური]
შანტაჟი; შანტაჟირება
შანტაჟისტა
შარავანღელი
შარახვეტია (შარახვეტიას^ი)
[შარი კი არა] ბურთი (ბილიარდისა)
შარი (მოსდო)
შაქარლამა (შაქარლამის^ა)
შაშხანა (შაშხანის^ა)
შაჰი [და არა შახი]
[შეაგზავნის კი არა] შეგზავნის
შეავიწროებს; შეავიწროვა; შეავიწროოს;
შეუვიწროებია

შეაკვრევინებს; შეაკვრევინა; შეუკვრევი-
ნებია [და არა შეაკვრევიებს, შეაკვრევი-
ნებს; შეაკვრევია, შეაკვრეინა; შეუკვრევიე-
ბია, შეუკვრეინებია]; იხ. აბმევინებს

შეამჭიდროებს; შეამჭიდროვა; შეუმჭიდ-
როებია

შეანახვინებს; შეანახვინა; შეუნახვინებია
[და არა შეანახინებს, შეანახიებს; შეანახი-
ნა, შეანახია; შეუნახინებია, შეუნახიებია]

შეარქმევს; შეარქვა; შეურქმევია

შეარცხვენინებს; შეარცხვენინა; შეურ-
ცხვენინებია [და არა შეარცხვენიებს, შე-
არცხვენია, შეურცხვენიებია]

შეასახლებინებს; შეასახლებინა; შეუსახ-
ლებინებია [და არა შეასახლებიებს, შეა-
სახლებია, შეუსახლებიებია]; იხ. აალები-
ნებს

შეასრულებინებს; შეასრულებინა; შეუსრუ-
ლებინებია [და არა შეასრულებიებს, შეას-
რულებია, შეუსრულებიებია]; იხ. აალები-
ნებს

შეასწორებინებს; შეასწორებინა; შეუსწო-
რებინებია [და არა შეასწორებიებს, შეას-
წორებია, შეუსწორებიებია]; იხ. აალებინებს

შეატყობს; შეატყო (შევატყვე, შეატყვე,
შეატყვეს); შეუტყვია

შეაფასებინებს; შეაფასებინა; შეუფასებინებია [და არა შეაფასებინებს, შეაფასებინა, შეუფასებინებია]; იხ. აალებინებს

შეაყვანინებს; შეაყვანინა; შეუყვანინებია [და არა შეაყვანინებს, შეაყვანინა, შეუყვანინებია]

შეაშინებინებს; შეაშინებინა; შეუშინებინებია [და არა შეაშინებინებს, შეაშინებინა, შეუშინებინებია]; იხ. აალებინებს

შეაჩერებინებს; შეაჩერებინა; შეუჩერებინებია [და არა შეაჩერებინებს, შეაჩერებინა, შეუჩერებინებია]; იხ. აალებინებს

შეაცვლევინებს; შეაცვლევინა; შეუცვლევინებია [და არა შეაცვლევინებს, შეაცვლევინა, შეუცვლევინებია]; იხ. აბმევინებს

შეაწამვლინებს; შეაწამვლინა; შეუწამვლინებია [და არა შეაწამვლინებს, შეაწამვლინა, შეუწამვლინებია]

შეაჭრევინებს; შეაჭრევინა; შეუჭრევინებია [და არა შეაჭრევინებს, შეაჭრევინა, შეუჭრევინებია]; იხ. აბმევინებს

შეგზავნის [და არა შეაგზავნის]

შეგროვებული: ვინც ან რაც შეაგროვებს; შდრ.:

შეგროვილი: ვინც ან რაც შეგროვდა

[შეგუებია კი არა] შეჭგუებია (ის მას)

შელგება (ის სკამზე), მაგრამ: შესლგება (ის მას ფეხით)

შედგენილობა – შემაღგენლობა; შედგენი-
ლობა არაადამიანთა სახელებთან იხმარება
(ატომის / მოლეკულის / პროდუქტის... შე-
დგენილობა); შემაღგენლობა კი ძირითადად
გამოიყენება ადამიანთა სახელებთან (კომი-
სიის / ჟიურის შემაღგენლობა), მაგრამ: მო-
ძრავი შემაღგენლობა (ვაგონები)

შეეგუება; შეეგუა (შეეგუვნენ); შეჰგუებია
შეეკითხება; შეეკითხა; შეჰკითხებია //
შეჰკითხვია

შეეპუება; შეეპუა (შეეპუვნენ); შეჰპუებია
შეეარღება (ის), მაგრამ: შეცვივდებიან (ისი-
ნი): სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემო-
ნაცვლე ზმნებია

შეეარღენი (// შავარღენი)

შევატყვე; შეატყვე [და არა შევატყე, შეა-
ტყე]

შევიტყვე, შეიტყვე [და არა შევიტყე, შეი-
ტყე]

[შევურაცხყოფ, შევურაცყოფ კი არა] შეურა-
ცხყოფ

შევუნყვე; შეუნყვე [და არა შევუნყე, შეუ-
ნყე] (ხელი)

შეზლუღვა (შეზლუღავს): მრ. არა აქვს.
უმართებულოა: შეზლუღვები

[შეთავაზებს კი არა] შესთავაზებს (ის მას მას)

[შეთხოვს კი არა] შესთხოვს

შეიგნებს; შეიგნო (შევიგნე, შეიგნე); შე-
უგნია

შეიქმნა – შეიქნა; შეიქმნა: 1. გაკეთდა, აი-
გო, დაარსდა (შეიქმნა ახალი სახელმწიფო);
შეიქნა: 1. გახდა, გადაიქცა (ცუდად შეიქნა);
2. ატყდა, დაიწყო, გაიმართა (შეიქნა დიდი
ჩოჩქოლი). შეიქმნა ხშირად უმართებულოდ
იხმარება შეიქნა ზმნის მნიშვნელობით: სა-
ჭირო შეიქმნა დამატებითი ღონისძიებების
გატარება; უნდა იყოს: საჭირო შეიქნა (გა-
ხლა) დამატებითი ღონისძიებების გატარება
[შეკვდომია, შეკვდომოდა, შეკვდომოდეს კი
არა] შეჰკვდომია; შეჰკვდომოდა; შეჰკვ-
დომოდეს

შემოქმედი [და არა შემომქმედი]

შემოჰქონდა; შემოჰქონდეს

შემოჰყავს; შემოჰყავდა; შემოჰყავდეს

შემოჰყვება; შემოჰყვა (შემოვყევი, შემო-
ჰყევი); შემოჰყოლია

შემსრულებელი (შემსრულებლისა); შემს-
რულებლობა; საშემსრულებლო

შემცოდებელი (შემცოდებლისა)

შემცოდველი // შემცოდე [და არა შემცოდა-
ვი]

შემძლებელი (შემძლებლისა) // შემძლე [და
არა შემძლები]

შემწე (შემწისა)

შენიღბვა (შენიღბავს)

შენიშვნა [და არა შენიშნვა]

შენკენ [და არა შენსკენ]

შენს მეგობარს / მეზობელს... [და არა შენ მეგობარს / მეზობელს...]: მსაზღვრელად გამოყენებისას კუთვნილებით ნაცვალსახელს მიცემით ბრუნვაში ყოველთვის -ს დაბოლოება უნდა ჰქონდეს

შენ წინ / წინაშე / უკან... [და არა შენს წინ / წინაშე / უკან...], მაგრამ: შენს მეგობარს / წიგნს...

შერაცხავს; შერაცხა; შეურაცხავს

შერაცხვა (შერაცხავს)

შერაცხილი [და არა შერაცხული]

შერჩება; შერჩა; შერჩენილა (ის სოფელში),
მაგრამ: შერჩენია (მას საქციელი)

შერცხვება; შერცხვა; შერცხვენილა (ის),
მაგრამ: შერცხვენია (მას)

შესაბამისობა [და არა შესაბამობა]

შესაშური // შესაშურებელი (შესაშურებლის^ა)

შესაწყალელებელი (შესაწყალეებლად) [და არა შესაწყალეები, შესაწყალი]

შესახედავი (შესახედავად)

შესთავაზებს; შესთავაზა [და არა შეთავაზებს, შეთავაზა]; შეუთავაზებია

შესთხოვს; შესთხოვა; შესთხოვოს [და
არა შეთხოვს, შეთხოვა, შეთხოვოს]

შესრულება: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ის-
მის: დავალება შესრულებაღია (რაც უმართე-
ბულოა). უნდა იყოს: ამ დავალების შე-
სრულება შესაძლებელია ან ეს დავალება
შესრულება

შესტკივა; შესტკიოდა; შესტკიოდეს (მას
გული)

შესჩვევია; შესჩვეოდა; შესჩვეოდეს

შესჩივის; შესჩიოდა [და არა შეჩივის, შეჩი-
ოდა]

შესჩივლებს; შესჩივლა [და არა შეჩივლებს,
შეჩივლა]; შეუჩივლია

შესცივდება (მას), მაგრამ: შეცივდება (ღვი-
ნო)

შესცოდავს; შესცოდა; შეუცოდავს

შესცოდებს; შესცოდა; შეუცოდებია

შესცქერის; შესცქეროდა; შესცქეროდეს

შესძენს; შესძინა

შესძლებია; შესძლებოდა; შესძლებოდეს

[შესძლებს, შესძლო კი არა] შეძლებს, შეძლო
(შევძელი, შეძელი)

შესძულდება; შესძულდა; შესძულებია

შესწევს; შესწევდა (მას ღონე)

შესწევს; შესწია; შეუწევია (უჯრა)

შეხწირავს; შეხწირა; შეუწირავს [და არა შეწირავს, შეწირა, შეუწირია] (მას ის მისთვის)

შესჯავრდება; შესჯავრდა; შესჯავრებია [და არა შეჯავრდება, შეჯავრდა, შეჯავრებია]

შესჯდება; შესჯდა (შევჯექი, შესჯექი); შესჯდომია (ის მას ზურგზე), მაგრამ: შეჯდება, შეჯდა (შევჯექი, შეჯექი); შემჯდარა (ის ცხენზე)

[შეტევამია კი არა] უტევს, შეტევაზე გადადის: -ში თანდებულიანი ეს ფორმა რუსული გამოთქმის (в атаке) კალკირების შედეგია. მისი სწორი ქართული შესატყვისია უტევს, შეტევაზე გადადის (მთელი ჯარი / გუნდი); იხ. -ში

[შეტკივა კი არა] შესტკივა (გული)

[შეუარია, შეეარა, შეეაროს კი არა] შეუვლია; შეევლო; შეევლოს

შეუბრალებელი (შეუბრალებლად)

შეუგდებს; შეუგლო; შეუგდია (ერთი), მაგრამ: შეუყრის; შეუყარა; შეუყრია (ბევრი): ობიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

შეუგნებელი (შეუგნებლად)

შეუღარებელი (შეუღარებლად)

შეუზღუდავი (// შეუზღუდველი)

შეუზღუდაობა (// შეუზღუდველობა)

შეუთანხმდება; შეუთანხმდა; შესთანხმებია
შეუკერავს [და არა შეუკერია] (თურმე); იხ.
დაუნატავს

შეუკვეთს; შეუკვეთა; შეუკვეთია

შეუმკია (შემიმკია, შეგიმკია)

შეუნიშნავს [და არა შეუნიშნია] (თურმე); იხ.
დაუნატავს

შეურაცხეყოფ; შეურაცხვეყავი [და არა შე-
კურაცხეყოფ, შეკურაცხვეყავი]

შეურაცხყოფა: მრ. არა აქვს. უმართებულ-
ლოა: შეურაცხყოფებს აყენებდნენ მთელ მო-
სახლეობას. უნდა იყოს: შეურაცხყოფას აყე-
ნებდნენ მთელ მოსახლეობას

შეუსვამს [და არა შეუსვავს, შეუსვია] (თურ-
მე); იხ. აუბამს

შეუსხამს [და არა შეუსხავს, შეუსხია] (თურ-
მე); იხ. აუბამს

შეუწვავს [და არა შეუწვია] (თურმე); იხ. და-
უნატავს

შეუწყობს; შეუწყო (შევუწყვე, შეუწყვე);
შეუწყვია (ხელი)

[შექონდა, შექონდეს კი არა] შეჰქონდა; შე-
ჰქონდეს

[შელავათები კი არა] შელავათი: მრ. არა აქვს.
უმართებულოა: შელავათები (რუსული
льготы-ს ანალოგიით მიღებული კალკია)

[შეჩივის, შეჩიოდა, შეჩიოდეს კი არა] შესჩი-
ვის; შესჩიოდა; შესჩიოდეს

[შეჩივლებს, შეჩივლა კი არა] შესჩივლებს;
შესჩივლა

შეცვივლებიან (ისინი), მაგრამ: შევარლება
(ის): სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძე-
მონაცვლე ზმნებია

შეცივლება (ღვინო), მაგრამ: შესცივლება
(მას)

[შეცქერის, შეცქეროდა, შეცქეროდეს კი არა]
შესცქერის; შესცქეროდა; შესცქერო-
დეს

შეძლებს; შეძლო (შევძელი, შეძელი) [და
არა შესძლებს, შესძლო]

[შეძულდება, შეძულდა კი არა] შესძულდება;
შესძულდა

შეხარის; შეხაროდა; შეხაროდეს

შეხედავს; შეხედა; შეუხედავს [და არა შე-
უხედაია]; იხ. დაუნატავს

შეხედულება [და არა შეხედულობა]

[შეჯავრდება, შეჯავრდა, შეჯავრებია კი არა]
შესჯავრდება; შესჯავრდა; შესჯავრე-
ბია

შეჯლება; შეჯლა (ცხენზე), მაგრამ: შესჯლე-
ბა (მას ზურგზე)

შეჯიბრება [და არა შეჯიბრი]

შეჰგუებია; შეჰგუებოდა; შეჰგუებოდეს

შექვედომია; შექვედომოდა; შექვედომოდეს
შექქონდა; შექქონდეს
შექყავს; შექყავდა; შექყავდეს

-ში: ეს თანდებული ხშირად უმართებულოდ გამოიყენება: ა) დაიბადა 1930 წელში (უნდა იყოს: დაიბადა 1930 წელს); ბ) წამალი უკვე გაყიდვაშია; ექვემიტანილი მიმალვაშია (რუსულის კალკია, ამ დროს ზმნის პირიანი ფორმა უნდა გამოვიყენოთ: წამალი უკვე იყიდება; ექვემიტანილი იმალება); გ) პარალელურ რეჟიმში მუშაობენ (უნდა იყოს: პარალელური რეჟიმით მუშაობენ); დ) ლარის კურსი დოლართან მიმართებაში (უნდა იყოს: ლარის კურსი დოლართან მიმართებით); ე) ძირითადად ყველაფერი მოგვარდა (უნდა იყოს: ძირითადად ყველაფერი მოგვარდა)

შინ (შინ არის / დაიბარა...)

შინაარსობრივი [და არა შინაარსობლივი]

შინაბერა (შინაბერას¹)

შიში [და არა შიშები]; იხ. მუსიკა

შლაგერი მუს. [და არა შლიაგერი]

შლაპა (შლაპის¹) [და არა შლიაპა]

შობა-ახალწელიწადი: გილოცავთ შობა-
ახალწელიწადს! გილოცავთ შობასა და ახალ
წელს!

შორტი (შორტს, მრ. შორტები)

შოუბიზნესი (შოუბიზნესს)

შპალერი [და არა შპალიერი]

[შპიონი, შპიონობა კი არა] ჯაშუში; ჯაშუ-
შობა

შტამბი – შტამპი; შტამბი: ხის ნაწილი
ფესვის ყელიდან პირველ განშტოებამდე
(ხის ტანი); შტამპი: 1. დეტალების მოსაჭ-
რელი ლითონის ყალიბი; 2. შაბლონი
(გადატ. გამოთქმის გაცვეთილი ფორმა;
ტრაფარეტი); 3. ბეჭედი დაწესებულების სა-
ხელწოდებით

შუა; შუაზე; შუაში; შუა გზა; შუა საუკუ-
ნეები: როგორც თანდებული, მოითხოვს
მივ. ბრუნვას (თვალსა და ხელს შუა); გეო-
გრაფიულ სახელთან იწერება ცალკე (შუა
აზია...)

შუაღლე (შუაღლის^ა)

[შუაგმავლობა კი არა] ვშუაგმავლობა

[შუაგმდგომლობა კი არა] ვშუამდგომლობა

შუაღლელი: შუაღლური

შუა საუკუნეები [და არა საშუალო საუკუნე-
ები]

შუასაუკუნეობრივი [და არა შუასაუკუნეობ-
რივი]

შუაღამე (შუაღამის^ა)

შუშხუნა (შუშხუნას^ი)

[შჯის კი არა] სჯის

[შჯული კი არა] რჯული; ძვ. სჯული

ჩ

ჩააბამს [და არა ჩააბავს]; იხ. აბამს

ჩააგლებს; ჩააგლო; ჩაუგღია (ერთი), მაგრამ:
ჩაყრის; ჩაყარა; ჩაუყრია (ბევრი): ობიექ-
ტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე
ზმნებია

ჩაალაგებინებს; ჩაალაგებინა; ჩაულაგებინე-
ბია [და არა ჩაალაგებიებს, ჩაალაგებია, ჩა-
ულაგებიებია]; იხ. აალაგებინებს

ჩაართყამს [და არა ჩაართყავს]; იხ. აბამს

[ჩაატევს კი არა] ჩატევს

[ჩაატნევს კი არა] ჩაატანს

ჩააყლაპვინებს; ჩააყლაპვინა; ჩაუყლაპვინე-
ბია [და არა ჩააყლაპინებს, ჩააყლაპვიებს;
ჩააყლაპინა, ჩააყლაპვია; ჩაუყლაპინებია,
ჩაუყლაპვიებია]; იხ. აბარვინებს

ჩააყოფინებს; ჩააყოფინა; ჩაუყოფინებია
[და არა ჩააყოფიებს, ჩააყოფია, ჩაუყოფიე-
ბია]

[ჩააწობს კი არა] ჩააწებს

ჩააწყობს; ჩააწყო (ჩავაწყვე, ჩააწყვე, ჩა-
აწყვეს); ჩაუწყვია

ჩადის (კიბეზე), მაგრამ: სჩადის (დანაშაულს)

ჩაეკვრება; ჩაეკრა (ჩავეკარი, ჩაეკარი); ჩაპ-
კვრია

ჩაეფლობა; ჩაეფლო (ჩავეფალი, ჩაეფალი);
 ჩაფლულა (ის), მაგრამ: ჩაჭფლობია (ის
 მას)

ჩაი (ჩაიმ, მიც. ჩაის)

ჩაიღანი (ჩაიდნის'ა')

ჩაიდებს; ჩაიღო; ჩაუღვია

ჩაიდენს; ჩაიღინა; ჩაუღენია

ჩაიხანა (ჩაიხანის'ა')

ჩამოდის (კიბეზე), მაგრამ: ჩამოსდის (ცრემ-
 ლი / ოფლი)

ჩამოვარდა (ერთი), მაგრამ: ჩამოცვივდა (ბევ-
 რი): სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძე-
 მონაცვლე ზმნებია

[ჩამოვყალიბდები ამა თუ იმ საკითხთან დაკავ-
 შირებით კი არა] ჩამოვყალიბებთ მოსაზრე-
 ბას ამა თუ იმ საკითხთან დაკავშირებით,
 მაგრამ: ის უკვე მეცნიერად ჩამოყალიბდა;
 იხ. ვიბეჭდები

ჩამოჰკიდებს (ყელზე მედალიონს), მაგრამ:
 ჩამოკიდებს (კედელზე სურათს)

ჩამოჰყავს; ჩამოჰყავდა; ჩამოჰყავდეს

ჩანს [და არა სჩანს]

ჩართავს; ჩართო; ჩაურთავს (თურმე) [და
 არა ჩაურთია]; იხ. დაუხატავს

ჩართვია; ჩართოდა; ჩართოდეს

ჩარტერი: ჩარტერული (რეისი): სპეციალური,
 არაგეგმური რეისი, რომელიც ინიშნება კომ-
 პანიის ან კერძო პირის მოთხოვნით

ჩარჩება; ჩარჩა; ჩარჩენილა (ის), მაგრამ: ჩარჩენია (მას)

ჩასვამს; ჩასვა; ჩაუსვამს [და არა ჩაუსვია] (თურმე); იხ. აუბამს

ჩასწევს; ჩასწია; ჩასწიოს

ჩაუბამს [და არა ჩაუბია] (თურმე); იხ. აუბამს

ჩაურტყამს [და არა ჩაურტყავს, ჩაურტყია] (თურმე); იხ. აუბამს

ჩაუსხამს [და არა ჩაუსხავს, ჩაუსხია] (თურმე); იხ. აუბამს

ჩაძვრება; ჩაძვრა; ჩამძვრალა (თავი სიაროში), მაგრამ: ჩასძვრება; ჩასძვრა; ჩასძრობია (მას შარვალი)

[ჩაწევს, ჩაწია, ჩაწიოს კი არა] ჩასწევს, ჩასწია, ჩასწიოს

ჩაჰკვრია [და არა ჩაკვრია]

ჩაჰკრავს [და არა ჩაკრავს]

ჩემი აზრით [და არა ჩემის აზრით]

ჩემკენ, შენკენ; ჩვენკენ, თქვენკენ [და არა ჩემსკენ, შენსკენ, ჩვენსკენ, თქვენსკენ]

ჩემს მეგობარს, მეზობელს [და არა ჩემ მეგობარს, მეზობელს...]; იხ. შენს მეგობარს...

ჩემ წინ / წინაშე / უკან / გვერდით / ზემოთ... [და არა ჩემს წინ / წინაშე / უკან / გვერდით / ზემოთ...]

ჩერს (ვჩერ; ჩერ); ჩერდა; ჩერდეს; ჩერა; ჩეროს;
უჩერია (// ჩერავს)

ჩეხს (ვჩეხ; ჩეხ); ჩეხდა; ჩეხდეს; ჩეხა; ჩეხოს;
უჩეხია, თუმცა სასაუბრო მეტყველებაში
გვხვდება: ჩეხავს

[ჩვევია კი არა] სჩვევია

ჩვენგანი [და არა ჩვენთაგანი]; იხ. -თა-გან

[ჩვენებია კი არა] სჩვენებია

ჩვენ თვალწინ [და არა ჩვენს თვალწინ]

ჩვენი აზრით [და არა ჩვენის აზრით]

ჩვენი მხრიდან [და არა ჩვენის მხრიდან]

ჩვენ მიერ [და არა ჩვენს მიერ]

ჩვენს წელთაღრიცხვამდე [და არა ჩვენ
წელთაღრიცხვამდე]

ჩვენ წინ / წინაშე / უკან... [და არა ჩვენს
წინ / წინაშე / უკან...]

ჩივი, ვჩივი [და არა ჩივიხარ, ვჩივივარ]; იხ.

ვკივი

ჩიტუნა (ჩიტუნას^ი)

ჩრდილო-აღმოსავლეთი; ჩრდილოეთ-აღმო-
სავლეთი

ჩრდილო-დასავლეთი; ჩრდილოეთ-დასავლე-
თი

ჩრდილოეთი // ჩრდილო ამერიკა / აფრიკა...

ჩრდილოეთი პოლუსი

ჩრდილოელი [და არა ჩრდილოეთელი]

ჩრდილოური [და არა ჩრდილოეთური]
ჩურჩხელა (ჩურჩხელის^ა)
ჩხრეკს [და არა ჩხრიკავს]; ჩხრიკა; უჩხრე-
კია
[ჩხუბები კი არა] ჩხუბი: მრ. არა აქვს
(უმართებულოა: დაიწყეს ჩხუბები)

ც

ცაიტნოტი: ცაიტნოტური
ცალი // ეგზემპლარი
[ცალია კი არა] სცალია
ცდომილება (// ცთომილება)
ცდომილი (// ცთომილი)
ცდუნება (// ცთუნება)
[ცემა კი არა] სცემა (მან მას)
ცენტრალიზაცია // ცენტრალიზება
ცენტრალიზებული
ცენტრალისტი: ცენტრალიზაციის მომხრე;
შდრ.: ცენტრისტი: პოლიტ. ცენტრიზმის
მიმდევარი
ცენტრალისტური: რაც ცენტრალიზმის (მმართველობის ან ორგანიზაციის სისტემა, რომლის მიხედვითაც ადგილობრივი ორგანოები მოქმედებენ ცენტრის ხელმძღვანელობითა

და მითითებით) პრინციპის მიხედვით ხდება; შდრ.: ცენტრალური: 1. ცენტრში მოთავსებული (ქალაქის ცენტრალური მოედანი); 2. რაც განკუთვნილია მთელი სისტემის მომსახურებისათვის (ცენტრალური გათბობა); 3. მთავარი, უმთავრესი (მიქელანჯელოს ცენტრალური ადგილი უჭირავს რენესანსის ეპოქაში)

ცერემონია – ცერემონიალი; ცერემონია:

1. ოფიციალური ზეიმი წინასწარ განსაზღვრული წესითა და რიგით (დაჯილდოების ცერემონია) 2. გადაჭარბებული თავაზიანობა (ამდენი ცერემონია მოთმინებას უკარგავდა სტუმარს); ცერემონიალი: იხმარება ცერემონიის მხოლოდ პირველი მნიშვნელობით (დაიწყო ცერემონიალი / აღლუმი)

ცეროდენა (ცეროდენას¹)

[ცეროზი კი არა] ციროზი

ცვივა (ბევრი), მაგრამ: ვარდება (ერთი): სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

[ციგანი //] ბოშა

ცილა (ცილის¹): მანძილი გაშლილი სალოკი თითის წვერიდან ცერის წვერამდე; იხმარება სიგრძის საზომ ერთეულად. გადატ. ძალზე მცირე

ციებ-ცხელება

ცივა (საერთოდ), მაგრამ: სცივა (მას)

ცივილიზებული – ცივილური; ცივილიზებული: ცივილიზაციას ზიარებული, კულტურული (ცივილიზებული ქვეყანა); ცივილური: არასამხედრო, სამოქალაქო (ცივილური ტანსაცმელი);

ცილისწამება (ცილს სწამებს)

ცინიკოსი [და არა ცინიკი]

ცინიკური

ცეროზი [და არა ცეროზი]

ცისარტყელა (ცისარტყელას^ი)

ცისკარა (ცისკარას^ი)

ცისკარი (ცისკრის^ა)

ცისფერთვალა (ცისფერთვალას^ი) // ცისფერთვალება (ცისფერთვალებას^ი)

ცისფერი (ცისფრად)

ციტატა (ციტატის^ა)

ციტაცია; ციტირება: ციტირებული

ციხესიმაგრე (ციხესიმაგრის^ა)

[ცნობადი კი არა] ნაცნობი (სახეები)

ცოტა წიგნი, სათამაშო, შეკითხვა... [და არა ცოტა წიგნები, სათამაშოები, შეკითხვები...];

იხ. ბევრი

ცრუმორწმუნე (ცრუმორწმუნის^ა)

ცუნამღ (ცუნამიმ, მიც. ცუნამის)

ცხადყოფ [და არა ვცხადყოფ, ვცხადვყოფ]

ცხადი (ცხადად)

ცხარე (ცხარის^ა)
ცხელა (საერთოდ), მაგრამ: სცხელა (მას)
ცხელი (ცხლად)
ცხრათვალა (ცხრათვალას^ი)
ცხრება; ცხრებოდა; ცხრებოდეს

ძ

[ძალათი კი არა] ძალით
ძალდაუტანებელი (ძალდაუტანებლად //
ძალდაუტანებლივ)
ძალზე // ძალიან
ძალისმძიერი (მეთოდი) – ძალოვანი (ძალოვ-
ნის^ა) (სტრუქტურა) – ძალოსანი (ძალოს-
ნის^ა) (სპორტსმენი)
ძალმომრეობა: ძალმომრეობითი
ძალმოსილი (// ძალამოსილი)
ძალოსნობა; ძალოსნური
ძალუძს (ძალმიძს, ძალგიძს) // შეუძლია
ძე (ჯიორჯის ძე; ძე კაცისა)
ძებნა: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: აღ-
ნიშნული პირი ძებნაშია... უნდა იყოს: აღ-
ნიშნული პირი იძებნება; იხ. – ში
ძერა (ძერის^ა)

ძეხორციელი
 ძვალი (ძვლის^ა)
 ძია (ძიას^ი)
 [ძინავს კი არა] სძინავს
 [ძირითადად კი არა] ძირითადად; იხ. -ში
 ძიძა (ძიძის^ა)
 [ძლევს, ძლია კი არა] სძლევს, სძლია (მას)
 ძმაკაცი; ძმაკაცობა; ძმაკაცური
 ძმისშვილი // ძმისწული
 ძრავა (ძრავას^ი) [და არა ძრავი]
 [ძულს კი არა] სძულს
 ძუძუმტე (ძუძუმტის^ა)
 ძუძუმწოვარა (ძუძუმწოვარას^ი)
 ძუძუმწოვარი (ძუძუმწოვრის^ა, მრ. ძუძუ-
 მწოვრები)
 ძღვენი (ძღვნის^ა); ძღვნად

წ

წამახალისებელი (წამახალისებლად) // წამხა-
 ლისებელი (წამხალისებლად)
 წამოსწევს; წამოსწია; წამოსწიოს
 წამოუვლის; წამოუვლიდა; წამოუვლიდეს,
 მაგრამ: წამოუარა; წამოუაროს

წამოჰყვება; წამოჰყვა; წამოჰყოლია [და
არა წამოყვება, წამოყვა, წამოყოლია]

[წამს კი არა] სწამს (მას)

წამძღვარებული

წამწყმედი // წამწყმედელი (წამწყმედლისა')

წამხდენი [// წამხდენელი]

წამხელავი; წამხელაობა

წამხედური; წამხედურობა

წარღება; წარღვა [და არა წარსდგება, წარ-
სდვა]

წარღგენა – წარღგინება; წარღგენა: 1. მიტა-
ნა რაიმე წერილობითი საბუთისა (სასამარ-
თლოში დოკუმენტების წარღგენა); 2. გაცნობა
(დირექტორთან ჩემი წარღგენა ხვალ იქნება);
3. შუამდგომლობა ვინმეს დაჯილდოების,
დაწინაურების თაობაზე (ჩინზე წარღგენა
დაუპირეს); წარღგინება: შუამდგომლობის
შემცველი ოფიციალური დოკუმენტი (დი-
რექტორს წარღგინება ფოსტით გავუგზავნეთ)

წარმართავს; წარმართა; წარუმართავს

წარმოადგენინებს; წარმოადგენინა; წარმო-
უდგენინებია

წარმოადგენს; წარმოადგინა; წარმოუდგე-
ნია

წარმოაჩენს; წარმოაჩინა; წარმოუჩენია

წარმოთქვამს; წარმოთქვა; წარმოუთქვამს

წარმოიშობა [და არა წარმოიშვება]; წარმო-
იშვა; წარმოშობილა

წარმომადგენელი (წარმომადგენლის^ა, წარ-
მომადგენლად)

წარმომადგენლობა: წარმომადგენლობითი
წარმოსახვა; წარმოსახვითი; წარმოსახული
წარმოუდგენელი (წარმოუდგენლად)

წარმოშობს; წარმოშვა; წარმოუშვია

წარმოჩნდება; წარმოჩნდა; წარმოჩენილა
[და არა წარმოჩინდება, წარმოჩინდა, წარ-
მოჩინებულა]

წარუმატებელი (წარუმატებლად); წარუმა-
ტებლობა

წარუშლელი (შთაბეჭდილება), მაგრამ: წა-
უშლელი (დაფა)

წარწერა (ლურსმული წარწერა), მაგრამ: წა-
წერა (განცხადებაზე)

წასვლა-წამოსვლა

წასწევს; წასწია; წაუწევია

წაუკითხავს [და არა წაუკითხია] (თურმე);
იხ. დაუხატავს

წაუსვამს [და არა წაუსვია] (თურმე); იხ. აუ-
ბამს

წევრ-კორესპონდენტი

წელი (წლის^ა, მრ. წლები): დროის გარემოე-
ბის ფუნქციით ხმარებისას წელი გამოიყენე-

ბა მიცემით ბრუნვაში უთანდებულოდ:
 წელს [და არა წელში]: 2005 წელს; იხ. -ში
 წერ (შენ წერილს), მაგრამ: სწერ (შენ მას წე-
 რილს)
 წერია (წიგნში), მაგრამ: სწერია (მას ჯვარი)
 წერილობით; წერილობითი
 წერს (ის ლექსს), მაგრამ: სწერს (ის მას წე-
 რილს)
 წვაკვს (ხორცს), მაგრამ: სწვაკვს (მას თვალებს)
 წვრთნა [და არა წრთვნა]
 წვრთნის (ეწვრთნი, წვრთნი); წვრთნა;
 უწვრთნია
 წიაღსვლა // ექსკურსი
 წითელა (წითელას^ი)
 წითელი (წითლად, მრ. წითლები)
 წითელქუდა (წითელქუდას^ი)
 წილი (წილად); მეტწილად; უმეტესწილად
 წილისყრა
 წილნაყარი
 წილხვდომილი
 წილხვედრი
 წინ: ორი... წლის წინ / წინათ [და არა
 ორი... წლის უკან]
 წინათ; წინათაც; წინათვე
 წინათქმა // წინასიტყვაობა // წინასიტყვა
 წინამდებარე
 წინამორბედი

წინამძღვარი (წინამძღვრის^ა); წინამძღვრობა
 წინამძღოლი
 წინასაარჩევნო
 წინასადღესასწაულო
 წინასაიუბილეო
 წინასწარგანზრახული
 წინასწარმეტყველური
 წირავს (მღვდელი), მაგრამ: სწირავს (სამ-
 შობლოს სიგოცხლეს)
 წიფელი (წიფლის^ა)
 წიქარა (წიქარას^ი)
 წიწიბურა (წიწიბურას^ი)
 წიწილა (წიწილის^ა): ქათმის ნაშიერი; შდრ.:
 წიწილი: გველის ნაშიერი
 წლევანდელი [და არა წრევანდელი]
 წლეულს [და არა წრეულს]
 წლითიწლობით
 წლოვანება
 წმენდს; წმინდა; უწმენდია
 წმიდათაწმიდა (წმიდათაწმიდის^ა)
 წმინდა [და არა სუფთა] (მოგება)
 წმინდა სისხლის [და არა სუფთა სისხლის]
 (ცხენი / ძაღლი)
 წნევა [და არა წნევები]; იხ. მუსიკა
 [წნილიკი არა] მწნილი
 წონის; წონა; უწონია
 წრე (წრის^ა): წრიული

წრფელი [და არა რწფელი, წფელი]

წუთისოფელი (წუთისოფლის^ა)

წუნია (წუნიას^ი)

წურბელა (წურბლის^ა) // წურბელი (წურ-
ბლის^ა)

წუხს (ეწუხვარ, წუხხარ); წუხდა; წუხდეს

წყალდიდობა

წყალვარდნილი

[წყალობს კი არა] სწყალობს

წყალქვეშა (წყალქვეშას^ი)

წყდება (ძაფი), მაგრამ: სწყდება (მას გული)

წყევლის; წყევლა; უწყევლია

წყენინება (აწყენინებს)

წყვეტს (ის საკითხს, ძაფს), მაგრამ: სწყვეტს
(ის ხეს ფოთოლს)

წყობა – წყობილება; წყობა: 1. შენობის კედ-
ლის ამოყვანა (აგურის წყობა); 2. განლაგება
(რაზმისა, ჯარისა); 3. რაზმეული, გუნდი
(რაზმში ათი წყობაა, წყობაში – 50 კაცი);
4. აგებულება, სტრუქტურა (გრამატიკული
წყობა); წყობილება: მმართველობის წესი,
საზოგადოებრივ-ეკონომიკური ფორმაცია
(სოციალისტური / კაპიტალისტური / გვა-
როვნული... წყობილება)

[წყურია კი არა] სწყურია

ჭ

ჭადარი (ჭადრის^ა)

[ჭადი კი არა] მჭადი

ჭამს (პურს), მაგრამ: სჭამს (მას ჭირს)

ჭარბობს (ბევრია), მაგრამ: სჭარბობს (ერთი მეორეს)

ჭარმაგი

ჭიამაია (ჭიამაიას^ი)

ჭიანჭველა (ჭიანჭველას^ი)

ჭიალუა (ჭიალუას^ი)

ჭიაყელა (ჭიაყელას^ი)

ჭიკჭიკებს; ჭიკჭიკებდა; ჭიკჭიკებდეს

ჭიმავს; ჭიმა; უჭიმავს (თურმე)

ჭინკა (ჭინკის^ა)

ჭინჭარი (ჭინჭრის^ა)

ჭინჭრაქა (ჭინჭრაქას^ი)

[ჭირდება კი არა] სჭირდება

ჭირს (ძნელია), მაგრამ: სჭირს (მას სურდო)

ჭკუათამყოფელი (ჭკუათამყოფლის^ა)

ჭოგრი // ჭოგრიტი

ჭორიკანა (ჭორიკანას^ი): ჭორიკანული

ჭორიკანობს; ჭორიკანობდა; ჭორიკანობდეს

ჭრეთს; ჭრეთდა; ჭრეთდეს

ჭრელთვალა (ჭრელთვალას^ი)

ჭრიჭინა (ჭრიჭინას^ი)

ჭრიჭინობელა (ჭრიჭინობელას^ი)
ჭურჭელი (ჭურჭლის^ა)
ჭყლეტს [და არა ჭყლიტავს]

ხ

ხაზგასმა; ხაზგასმით; ხაზგასმული

ხაზი; ხაზობრივი; ხაზოვანი

ხაზინა (ხაზინის^ა); სახაზინო

ხაზინადარი (ხაზინადრის^ა)

[ხალვა კი არა] ჰალვა

ხალიჩა (ხალიჩის^ა)

ხანგრძლივი; ხანგრძლივობა

ხანი (ხანის^ა): ალა-მაჰმად-ხანი

ხანი (ხნის^ა): ამ ხნის განმავლობაში

ხანუმა (ხანუმას^ი)

ხანშესული // ხანში შესული

ხდება; მოხდება; მოხდა; მომხდარა: უმართე-
ბულოა ამ ფორმების გამოყენება სახელ-
ზმნებთან: ხდება განთავისუფლება, მოხდება
მოლაპარაკება, მოხდა ჩხუბი. უნდა იყოს:
ათავისუფლებენ, მოილაპარაკებენ, იჩხუბებს /
ჩხუბი გაიმართა, მაგრამ: ეს ამბავი გუშინ
მომხდარა / მოხდა...

ხე (ხის^ა; ხისგან გამოთალა, მაგრამ: ხიდან ჩამოვიდა); იხ. -გან
 ხელდასხმა: ხელდასხმული
 [ხელმძღვანელობ კი არა] ხელმძღვანელობ
 ხელვეყოფ [და არა ვხელყოფ]
 ხელთათმანი (ხელთათმნის^ა), თუმცა სასაუბრო მეტყველებაში გვხვდება შეუკუმწავი ფორმებიც: ხელთათმანისა, ხელთათმანები
 ხელთამპყრობელი (ხელთამპყრობლის^ა)
 ხელისდადება (ერთი ხელისდადება)
 ხელისმომკიდე (ხელისმომკიდის^ა)
 ხელისსუფალი (ხელისსუფლის^ა); ხელისსუფლება; სახელისსუფლო
 ხელიხელსაგოგმანებელი // ხელიხელსაგოგმანები
 ხელმარცხნივ
 ხელმარჯვნივ
 ხელმძღვანელი (ხელმძღვანელის^ა, მრ. ხელმძღვანელები)
 ხელმძღვანელობს; ხელმძღვანელობდა; ხელმძღვანელობდეს
 ხელმწიფე (ხელმწიფის^ა)
 ხელნაწერი
 ხელოვანი (ხელოვნის^ა // ხელოვანის^ა, მრ. ხელოვანები), მაგრამ: ხელოვნება
 ხელუხლები // ხელუხლებელი (ხელუხლებლად)

ხელშესახები

ხელშეუხებელი (ხელშეუხებლად) // ხელშეუ-
ხები

ხელშეუხებლობა

[ხვალე კი არა] ხვალ, მაგრამ: ხვალე იზრუ-
ნოს ხვალისა

ხვალინდელი

ხვეტს; ხვეტა; უხვეტია

ხვეწს; ხვეწა; უხვეწია

ხვეჭს; ხვეჭა; უხვეჭია

[ხვთისნიერი კი არა] ღვთისნიერი

[ხვთიშობელი, ღვთიშობელი კი არა] ღვთის-
მშობელი

ხვრეპს; ხვრიპა; უხვრეპია

ხვრეტს; ხვრიტა; უხვრეტია

ხიბლავს; ხიბლავდა; ხიბლავდეს

ხიბლი

ხიზანი (ხიზნის^ა)

[ხიპი, ხიპები კი არა] ჰიპი; ჰიპები

[ხირომანტი, ხირომანტია კი არა] ჰირომანტი;

ჰირომანტია

[ხირურგი კი არა] ჰირურგი

[ხიტი კი არა] ჰიტი

ხიწვი (// ხიჭვი)

ხლართავს; ხლართა; უხლართავს

ხლეჩს; ხლიჩა; უხლეჩია

ზმაამოულებლად (// ზმაამოულებლივ)

[ხმარებაშია კი არა] იხმარება: თანდებულიანი ფორმა რუსული გამოთქმის (в употреблении) კალკია. მისი ბუნებრივი ქართული შესატყვისია იხმარება; იხ. - ში

ხმელა (ხმელას^ი); ხმელა ჰური

ხნავს; ხნა (ვხანი, ხანი); უხნავს

ხნოვანება; ხნოვანი

[ხოვეი კი არა] ჰოკეი

[ხოლერა კი არა] ქოლერა

[ხოლი კი არა] ჰოლი

[ხორალი კი არა] ქორალი

ხორბლისფერი (ხორბლისფრად)

[ხორმაისტერი კი არა] ქორმაისტერი

[ხორო კი არა] ქორო

ხოცავს (ბევრს), მაგრამ: კლავს (ერთს): ობიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

ხოცვა-ჟლეტა [და არა ხოცვა-ჟლეტვა]

[ხრონიკა კი არა] ქრონიკა

[ხსოვნის დავიწყება კი არა] სახელის... დავიწყება: ხსოვნის დავიწყება არასწორი გამოთქმაა. უმართებულოა: არასოდეს დავივიწყებთ მის ხსოვნას, უნდა იყოს: არასოდეს დავივიწყებთ, მუდამ გვემახსოვრება (იგი, მისი სახელი) ან მისი ხსოვნა მუდამ იქნება ჩვენს გულში

ხუროთმოძღვარი (ხუროთმოძღვრის^ა) // **არქიტექტორი**
ხუროთმოძღვრება // **არქიტექტურა**
ხუცესი (მიც. ხუცესს, ნათ. ხუცის^ა, ვით. ხუცად // ხუცესად, მოქმ. ხუცით // ხუცესით, მრ. ხუცები // ხუცესები): **ხუცური**

ჯ

ჯავშანი (ჯავშნის^ა); **ჯავშნიანი**; **ჯავშნოსანი**
ჯავშანტრანსპორტიორი
ჯაზი (ჯაზზე): **ჯაზური**; **ჯაზორკესტრი**
ჯარიმა: ზეპირ მეტყველებაში ხშირად ისმის: ფეხბურთელმა არაზუსტად გამოიყენა ეს ჯარიმა, რაც უმართებულოა. უნდა იყოს: ფეხბურთელმა არაზუსტად შეასრულა საჯარიმო ღარტყმა
ჯარისკაცი; **ჯარისკაცობა**
ჯაშუში [და არა შპიონი]; **ჯაშუშობა**
ჯაშუშურ-ღივერსიული
ჯგუფი: **ჯგუფური**
ჯგუფობრივი: **ჯგუფობრიობა**
ჯღება (ის), მაგრამ: **სხდებიან** (ისინი): სუბიექტის რიცხვის მიხედვით ფუძემონაცვლე ზმნებია

ჯეირანი (ჯეირნის^ა)

ჯემპრი

ჯენტლმენი; ჯენტლმენობა; ჯენტლმენური
[ჯერავს, ჯერა, ჯეროდა კი არა] სჯერა; სჯე-
როლა

ჯერ ერთი... მეორეც... უმართებულოა: ჯერ
ერთი, დააგვიანდა, მეორეც ერთი, ბოდიში არ
მოიხადა. უნდა იყოს: ჯერ ერთი, დააგვიან-
და, მეორეც – ბოდიში არ მოიხადა

ჯეროვანი (ჯეროვნად)

ჯვარედინი (ჯვარედინად)

ჯვარი (ჯვრის^ა, მრ. ჯვრები)

ჯვარცმა (ჯვარცმის^ა): ჯვარცმული

ჯვრისწერა (// ჯვარისწერა)

ჯილდოვდება; ჯილდოვდებოდა; ჯილდოვ-
დებოდეს

[ჯინი კი არა] ჟინი, მდრ.: საუბ. ჯინაზე
(= ჯიბრზე) აკეთებს

[ჯინიანი კი არა] ჟინიანი

ჯინსი (მხ.)

[ჯინჭარი კი არა] ჭინჭარი

ჯიპი (ჯიპმა)

ჯირკვალი (ჯირკვლის^ა, მრ. ჯირკვლები);
ჯირკველოვანი

ჯიჯგნის; ჯიჯგნა; უჯიჯგნია

ჯობია // ჯობს (ასე ჯობია), მაგრამ: სჯობს //
სჯობია (ის მას)

[ჯობნის კი არა] სჯობნის (ის მას)

ჯური

ჯუჯა (ჯუჯის^ა)

ჯუჯღუნობს; ჯუჯღუნობდა; ჯუჯღუნობდეს

ჯღაბნის; ჯღაბნა; უჯღაბნია

3

ჰაბიტუსი (ჰაბიტუსს)

ჰაგიოგრაფია: ჰაგიოგრაფიული

ჰაეროვანი (ჰაეროვნად)

ჰაიმორიტი [და არა გაიმორიტი]

ჰალვა [და არა ხალვა]

ჰალსტუხი [და არა გალსტუკი]

ჰალუცინაცია: ჰალუცინაციური [და არა
გალუცინაცია, გალუცინაციური]

ჰამაკი [და არა გამაკი]

ჰარამხანა (ჰარამხანის^ა) [და არა გარემი, ჰა-
რემი]

ჰარმონია: ჰარმონიული [და არა გარმონია,
გარმონიული]

ჰაუბიცა (ჰაუბიცის^ა) [და არა გაუბიცა]

ჰაუპტვახტი [და არა გაუპტვახტი]

ჰაშიში [და არა გაშიში]

ჰბანს (ის ბავშვს ხელებს), მაგრამ: ბანს (ის ბავშვს)

ჰგავს; ჰგავდა; ჰგავდეს [და არა გავს, გავდა, გავდეს]

ჰგავხარ [და არა ჰგევხარ]; იხ. ვგავარ

ჰგვანან, მაგრამ: ჰგავდნენ (ისინი მას)

ჰგვრის (სიამოვნებას მას)

ჰგლეჯს (ქარი კაცს ქუდს), მაგრამ: გლეჯს (ნადირი ხორცს)

ჰგონია [და არა გონია]

ჰგრილა (მას), მაგრამ: გრილა (საერთოდ; გრილი ამინდია)

ჰეგემონი; ჰეგემონიზმი; ჰეგემონისტი: ჰეგემონისტური

ჰეგემონია: ჰეგემონიური

ჰემატომა (ჰემატომის^ა) [და არა გემატომა]

ჰემოგლობინი [და არა გემოგლობინი]

ჰეპატიტი [და არა გეპატიტი]

ჰეპი-ენდი [და არა ჰეფი-ენდი]

ჰერბარიუმი [და არა გერბარიუმი]

ჰერმაფროდიტი [და არა გერმაფროდიტი]

ჰერმეტული [და არა გერმეტული]

ჰეროიკა: ჰეროიკული (გმირული)

ჰექტარი [და არა გექტარი]

ჰიბრიდი: ჰიბრიდული [და არა გიბრიდი, გიბრიდული]

- ჰიგიენა:** ჰიგიენური [და არა გიგიენა, გიგიენური]
- ჰიდრაულიკა:** ჰიდრაულიკური [და არა გიდრაულიკა, გიდრაულიკური]
- ჰიდროელექტროსადგური** [და არა გიდროელექტროსადგური]
- ჰიდროლოგია:** ჰიდროლოგიური [და არა გიდროლოგია, გიდროლოგიური]
- ჰიდროტექნიკა:** ჰიდროტექნიკური [და არა გიდროტექნიკა, გიდროტექნიკური]
- ჰიმნოგრაფია:** ჰიმნოგრაფიული
- ჰიპერბოლა** (ჰიპერბოლის^ა) [და არა გიპერბოლა]
- ჰიპერმარკეტი** „გუდვილი“, ჰიპერმარკეტმა „გუდვილმა“, ჰიპერმარკეტ „გუდვილს“ / „გუდვილის“ / „გუდვილით“ / „გუდვილად“; „გუდვილში“
- ჰიპერტონია:** ჰიპერტონიული [და არა გიპერტონია, გიპერტონიული]
- ჰიპერტონიკი** [და არა გიპერტონიკი]
- ჰიპი** (მრ. ჰიპები) [და არა ხიპი, ხიპები]
- ჰიპნოზი** [და არა გიპნოზი]
- ჰიპოთეზა:** ჰიპოთეზური [და არა გიპოთეზა, გიპოთეზური]
- ჰიპოტენუზა** (ჰიპოტენუზის^ა) [და არა ჰიპოთენუზა, გიპოტენუზა]
- ჰისტოლოგია:** ჰისტოლოგიური
- ჰიტტი** [და არა ხიტტი]

ჰებენს; ჰებენდა; ჰებენდეს
 ჰევეთს (მას თავს), მაგრამ: კვეთს (ის გზას)
 ჰეიღია (მას ჯვარი), მაგრამ: კიღია (ფარდა)
 ჰეითხავს; ჰეითხა; უეითხავს
 ჰერავს (ის მას ხელს), მაგრამ: კრავს (ის
 ბარგს)
 ჰოკეუ (ჰოკეიმ, მიც. ჰოკეის) [და არა ხოკეი]
 ჰოლი [და არა ხოლი]
 ჰოლოგრამა (ჰოლოგრამის^ა)
 ჰომეოპათი(ა): ჰომეოპათიური [და არა გომეოპათი(ა), გომეოპათიური]
 ჰომო-საპიენსი (ჰომო-საპიენსს)
 ჰომოსექსუალიზმი [და არა გომოსექსუალიზმი]
 ჰონორარი [და არა გონორარი]
 ჰონორი [და არა გონორი]
 ჰონორის კაუზა: სამეცნიერო ხარისხის მინიკება დისერტაციის დაუცველად (გამორჩეული მეცნიერული მოღვაწეობის გამო)
 ჰორიზონტალი: ჰორიზონტალური (ჰორიზონტალურად) [და არა გორიზონტალი, გორიზონტალური, გორიზონტალურად]
 ჰორიზონტი: ჰორიზონტული [და არა გორიზონტი, გორიზონტული]
 ჰორმონი: ჰორმონული [და არა გორმონი, გორმონული]
 ჰოროველა (ჰოროველას^ა) // ოროველა (ოროველას^ა)

ჰოროსკოპი [და არა გოროსკოპი]
 ჰოსპიტალი (ჰოსპიტლის^ა): ჰოსპიტალური
 [და არა გოსპიტალი, გოსპიტალური]
 ჰოსპიტალიზაცია [და არა გოსპიტალიზაცია]
 ჰპარავს; ჰპარავდა; ჰპარავდეს
 ჰპატრონობს; ჰპატრონობდა; ჰპატრონობდეს
 (იგი მას)
 ჰპირდება; ჰპირდებოდა; ჰპირდებოდეს
 [ჰპოვა კი არა] პოვა
 ჰუმანიზმი [და არა გუმანიზმი]
 ჰუმანისტი; ჰუმანისტური [და არა გუმა-
 ნისტი, გუმანისტური]
 ჰუმანიტარული [და არა გუმანიტარული]:
 1. მეცნიერებანი; 2. დახმარება
 ჰუმანოიდი (მრ. ჰუმანოიდები) [და არა გუმა-
 ნოიდი, გუმანოიდები]
 ჰუმანური; ჰუმანურობა [და არა გუმანური,
 გუმანურობა]
 ჰფენს (მას შუქს), მაგრამ: ფენს (სარეცხს)
 ჰქვია [და არა ქვია] (მას)
 [ჰქვებიან კი არა] რქმევია
 [ჰქვიოდა კი არა] ერქვა
 ჰქონდა; ჰქონდეს [და არა ქონდა, ქონდეს]
 [ჰქრის კი არა] ქრის
 ჰყავს; ჰყავდა; ჰყოლია [და არა ყავს, ყავდა,
 ყოლია]
 ჰყავხარ [და არა ჰყევხარ, ყევხარ, ყავხარ]

[ჰყვავის კი არა] ყვავის (მცენარე)

ჰყვარებია; ჰყვარებოდა; ჰყვარებოდეს [და
არა ყვარებია, ყვარებოდა, ყვარებოდეს]

ჰყოლია; ჰყოლოდა; ჰყოლოდეს [და არა ყო-
ლია, ყოლოდა, ყოლოდეს] (მას)

ჰყოფნის; ჰყოფნიდა; ჰყოფნიდეს [და არა
ყოფნის, ყოფნიდა, ყოფნიდეს]

[ჰყრია კი არა] ყრია

წყაროები

- შ. აფრიდონიძე, ჩვენი ენა ქართული, თბ., 2002
- თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმები, თბ., 1970, 1986
- ვ. თოფურია, ივ. გიგინეიშვილი, ქართული ენის ორთოგრაფიული ლექსიკონი, თბ., 1998
- ვ. თოფურია, ქართული ენა და მართლწერის ზოგიერთი საკითხი, თბ., 1998
- ჟურნალისტის სტილისტიკური ცნობარი, თბ., 2002
- ქართული ენის განმარტებითი ლექსიკონი, I-VIII, თბ., 1950-1964
- ქართული სიტყვის კულტურის საკითხები, I-XII, თბ., 1972-2004
- მ. ჭაბაშვილი, უცხო სიტყვათა ლექსიკონი, თბ., 1989

გამომცემლობა „უნივერსალი“

თბილისი, 0179, ი. ჯავახიშვილის გამზ. 19, ☎: 22 36 09, (999) 17 22 31
E-mail: universal@internet.ge